

እንቅፋት የሚፈጥሩ ባህላዊ አስተሳሰቦችን ለመዋጋት ምን ዓይነት አሳቦችን ታቀርባለህ?

4. ሀ) እግዚአብሔር አንድን ሰው ለመሪነት ሲያዘገጅው ያየህበትን ሁኔታ ግሰጽ። ለ) አንድ ግለሰብ በእግዚአብሔር ፈቃድ ለሚሆኑ ሁኔታዎች የሚሰጣቸው ምሳሮች እግዚአብሔርን በሚገባ የሚያገለግልባቸውን መንገዶች እንዴት አንደሚወስኑበት ግሰጽ። ሐ) ስጦታ ያላቸው ወጣቶች እግዚአብሔርን የሚፈሩ ውጤታማ መሪዎች እና የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች እንዲሆኑ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በበለጠ አብረዋቸው በሚሠሩባቸው መንገዶች ላይ ተወያዩ።

5. ሀ) በዚህ ትምህርት ውስጥ ሰቤተ ክርስቲያን መሪዎች ያስፈልጋል በሚል መረዳት የቀረበውን መደበኛ ትምህርት ብዙ መሪዎች ስለ መደበኛ የሥነ መስኮት ትምህርት ካላቸው የተሰመደ አስተሳሰብ ጋር በማነጻጸር ተወያዩበት። የምትስማማበትን እና የማትስማማበትን ነገር አብራራ። ለምን እንደምትስማማ እና እንደማትስማማ አብራራ። ለ) መደበኛ የሥነ መስኮት ትምህርት የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች እግዚአብሔርን በተሻለ ሁኔታ ማገልገል የሚችሉበትን ጥሩ መሣሪያ ሲሰጣቸው ያየህበትን ሁኔታ ግሰጽ። ሐ) መደበኛ የሥነ መስኮት ትምህርት ትልቅ ፈተና ሆኖበት የቤተ ክርስቲያን አገልጋይን ባሕርይ እና የአገልጋይነት መንፈስ ሲለውጥ እንዴት እንዳየህ ግሰጽ። መ) በሥነ መስኮት ት/ቤቶች የሚማሩ ለዎች ወደ ትዕቢት እና የግል ፍላጎቶችን ለማሟላት ወደ መፈለግ የሚመራውን ፈተና መቋቋም እንዲችሉ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ማድረግ የሚችሏቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?

ትምህርት አሥራ ዘጠኝ

ክፍል ሦስት

አንደኛ ቀን

በቤተ ክርስቲያን አመራር ጥናቶችን፣ የውጤታማና መንፈሳዊ አገልጋይነት ሁለት ዐበይት ክፍሎችን መርምረናል። በክፍል አንድ፣ የመንፈሳዊ መሪን ባሕርይና ብዙውን ጊዜ የቤተ ክርስቲያን መሪውን በማጥመድ ስሙን የሚያጎድፋትን ኃጢአቶች አጥንተናል። ይህ የመንፈሳዊ አመራር ወላኝ ክፍል መሆኑን ገልጿል። እግዚአብሔርን ከሁሉም በላይ የሚያሳስበው ባሕርይዎችን ነው። እግዚአብሔር የሚጠቀምባቸው እጅግ ውጤታማ መሪዎች መንፈሳዊ ባሕርይ ያላቸው ናቸው። በክፍል ሁለት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በሥራቸው ውጤታማ ለመሆን ሊማሯቸው የሚገባቸውን አሥራ ሁለት ክህሎቶች ተመልክተናል። እነዚህን ክህሎቶች በመማር፣ እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የሚጠቀምብን ስለታም መሣሪያ እንሆናለን።

በዚህ የመጨረሻ ክፍል ከቤተ ክርስቲያን አመራር ጋር የተያያዙትን የተለያዩ እውነታዎች እንመሰክራለን። ቤተ ክርስቲያን ከዓለማዊ ድርጅቶች የተለየች መሆኗንና ይህም በአመራር ላይ እንዴት ተጽዕኖ እንደሚያሳድር እናጠናለን። ከቤተ ክርስቲያን ታሪክም ስህ አመራርና አስተዳደር መዋቅሮች አንዳንድ ትምህርቶችን ስመውለድ እንሞክራለን። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መጋቢዎች፣ ሽማግሌዎች፣ ዲያቆናትና ወንጌላውያን ምን ምን ዓይነት አገልግሎቶችን ማካሄድ እንዳለባቸው እንመለከታለን። እንዲሁም መደበኛ የሥነ-መለኮት ትምህርት ሥልጠና ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ስለሚያበረክተው አስተዋጽኦ እና ስለ ሴቶች አገልግሎት አንዳንድ መርሆዎችን እናያለን።

(ማስታወሻ:- በዚህ ክፍል ውስጥ የምንመለከተው መሪዎች በአሳብ የሚለያዩባቸውን ትምህርቶች ነው። በክፍሉ ውስጥ የተጻገባቸው የደራሲው አመለካከት ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እነዚህን

ጉዳዮች በትኩረት በመመልከት እግዚአብሔር የሚፈልገውንና ለቤተ ክርስቲያን ከሁሉም የሚሻለውን እቅጣጫ መከተላቸውን ቢያ ረጋግጡ መልካም ነው እላለሁ።)

አንድ ጠዋት ሦስት ከሥነ መለኮት ክሌጅ የተማረቁ ሰዎች ሻይ ቤት ቁጭ ብለው በኢትዮጵያ ስላለው የቤተ ክርስቲያን ሁኔታ መነጋገር ጀመሩ። ሁሉንም ያሳለባቸው ምእመናን የእግዚአብሔርን ቃል አስማወቃቸው ነበር። ይህን ሁኔታ ለመለወጥ ጠቃሚ ናቸው የሚሏቸውን ነጥቦች መዘርዘር ጀመሩ። አንደኛው፣ «ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በደንብ የሠሰጠነ መጋቢ ሊኖረን ይገባል።» ሲል ተናገረ። «ይህ መጋቢ እግዚአብሔርን የመስማትና ከዚያም ሽማግሌዎችና ሌሎችም ምን ማድረግ እንዳለባቸው የመናገር ሥልጣን ሊኖረው ይገባል። በየሳምንቱ ከምስባኩ ሆኖ ሲያስተ ምራቸው ይገባል። ጠንካራ አብያተ ክርስቲያናት ሊኖሩን የሚችሉት የመምራት ሥልጣን ያለው መጋቢ ሲቀባ ብቻ ነው።» ሲል አላቡን አብራራ። «የለም፣ በቤተ ክርስቲያን ላይ አምባገነን የሚሆኑ መጋቢዎች ሊኖሩን አይገባም። ነገር ግን ሽማግሌዎች የበለጠ ቢሳተፉ መልካም ነው። ሽማግሌዎችን በማህልጠን በተሻለ መንገድ እንዲያስተምሩ፣ እንዲሰብኩና እንዲመሩ ብናደርግ ነው የሚሻለው።» ሲል ሁለተኛው ምሩቅ አስተያየቱን ሰነዘረ። «ለምን የቀድሞይቱን ቤተ ክርስቲያን የአመራር ሁኔታ አናጠናም? ምናልባት ይህ ዛሬ ቤተ ክርስቲያናችን እንዴት መመራት እንዳለባት ለመረዳት ያግዘን ይሆናል። የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን ቃሉን ያውቁና እምነታቸውን በትጋት ለሌሎች ያካፍሉ ነበር። በአንድ ትውልድ ዘመን ሮምን ከዳር አስከ ዳር ለማዳረስና ማንበረሰቦቻቸውን ለመሰወጥ ችለው ነበር። ምናልባት እንዲህ ዓይነቱ ጋይልና ከሁኔታዎች ጋር የመዛመድ ብቃት እንደገና እንዲኖረን ለማስቻል ስለ ቤተ ክርስቲያን አመራር አንዳንድ ትምህርቶችን ይሰጠን ይሆናል።» አለ ሦስተኛው ሰው። ሦስቱም በዚህ አሳብ በመስማማታቸው ሳምንቱን አዲስ ዚዳን በተለይም የሐዋርያት ሥራንና የኤፌሶንን መልእክት በማጥናት ስለ አመራር ጠቃሚ ትምህርቶችን ለማግኘት ወለኑ።

ሦስቱ ምሩቃን የቤተ ክርስቲያን አመራርን ለመረዳት አዲስ ዚዳንን በሚያጠነብቅ ጊዜ፣ «ቤተ ክርስቲያን ምንድን ናት?» የሚለው ጥያቄ መጀመሪያ ሊመልሱት የሚገባቸው መሆኑን ተ ገነዘቡ። ስለ ቤተ ክርስቲያን አመራር ለመነጋገር ከፈለጉ፣ መሪ ዎች የሚመሩት ድርጅትን ምንነት ማወቅ ይኖርብናል። እንደ እስራኤል ያላቸውን አገር ይሆን እየመራን ያሰነው? እንደዚያ ከሆነ፣ ልክ እንደ ገጉሥ ዳዊትና እንደ ካህናት ነው መምራት የሚጠበቅብን። አመራር የፖለቲካና የሃይማኖት ውህደት ይሆናል። ወይስ ቤተ ክርስቲያን በምድር ላይ ካሉት ድርጅቶች ሁሉ የተሰየች ነች? ከ«ድርጅት» ይልቅ «አካል» ነች?

1ኛ ጥያቄ:- ሀ) ከላይ የተነሣውን ጥያቄ እንዴት ትመልስዋለህ? ቤተ ክርስቲያን እንደ እስራኤል አገር ያሰች ነች? የቤተ ክርስቲያን አመራርስ ከአገር አመራር ጋር አንድ ዓይነት ነው? ወይስ ቤተ ክርስቲያን የተሰየ አመራር የምትከተልና ከእስራኤል የተሰየች ነች? ለ) እስራኤልና ቤተ ክርስቲያን የሚለያዩ ከሆነ፣ ቤተ ክርስቲያን የምትሰየው በምን በምን መንገዶች ነው? ይህ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አመራር ምን ዓይነት መሆን እንዳለበት ያሳያል?

2ኛ ጥያቄ:- የሚከተሉትን ጥቅሶች አንብቡ:- ሮሜ 12:4-8፣ 1ኛ ቆሮ. 3:16-17፣ 12:12-28፣ ኤፌ. 2:19-22፣ 4:15-16። ሀ) እያንዳንዱ ጥቅስ ቤተ ክርስቲያንን እንዴት ነው የሚገልጽት? ለ) የቤተ ክርስቲያን አባላትነትስ? ሐ) የቤተ ክርስቲያንን መሪ የሚገልጹት እንዴት ነው?

የቤተ ክርስቲያንን አመራር የተለየ የሚያደርገው የቤተ ክርስቲያን ባሕርይ ምንድን ነው?

ዛሬ «ቤተ ክርስቲያን» የሚለውን ቃል በምንለማበት ጊዜ፣ በአብዛኛው የምናስበው ስለ ሕንጻ ወይም ስለ ቤተ እምነት ነው። ሰብዙ ሰዎች «ቤተ ክርስቲያን» ማለት ክርስቲያኖች በየእሑዱ ለአምልኮ የሚሰባሰቡበት ቦታ ነው። እነዚህ ሕንጻዎች የቆርቆር ቤቶች ወይም እንደ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ያሉ ታሰባቅ ሕንጻ ዎች ሊሆኑ ይችላሉ። ብዙውን ጊዜ ሕንጻው ትልቅና የማያምር ከሆነ፣ የተሻለ ይሆናል ብለን እናስባለን። ለመጀመሪያ ጊዜ ከአንድ ክርስቲያን ጋር በምንተዋወቅበት ጊዜ «የየትኛው ቤተ ክርስቲያን

አባል ነህ?» ብለን እንጠይቀዋለን። እርሱም «የቃሰ ሕይወት»፣ «የመካነ ኢየሱስ»፣ «የሙሉ ወንጌል» ወይም «የመሠረተ ክርስቶስ» አባል መሆኑን ይነግረናል። እነዚህ በኢትዮጵያ ውስጥ ከሚገኙ በርካታ ቤተ እምነቶች ውስጥ ጥቂቶቹ ናቸው። ቤተ ክርስቲያን አንድ ሰው አባል የሚሆንባት ድርጅት ናት።

ነገር ግን በመጀመሪያው መቶ ክፍለ ዘመን ለነበረ አንድ ሰው «ቤተ ክርስቲያን» የሚለውን ቃል ትርጉም ብንጠይቀው፣ የተለየ መልስ ነው የሚለጠን። በምንም ዓይነት ስለ ቤተ ክርስቲያን ሕንጻ ሊያስብ አይችልም። ምክንያቱም የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ሕንጻ ሾች አልነበራትም። አማኞች የሚለባለቡት በግለሰቦች ቤቶች ውስጥ ነበር። ይህም እንደ ዛሬው ዘመን የቤተ ክርስቲያን ስብሰባ ሳይሆን፣ እንደ ሠፈር ፕሮግራም ይመስል ነበር። እንዲሁም የቀድሞዎቹ አማኞች ስለ ቤተ እምነት ሊያስቡ አይችሉም ነበር። ምክንያቱም በተለያዩ ቦታዎች የሚኖሩትን አማኞች የሚያካትት መዋቅር አልነበረም። ቤተ ክርስቲያን ከተለያዩ ድርጅቶች የተገነባች ነች የሚለው አስተሳሰብ እንግዳ ብቻ ሳይሆን፣ የማያስደስት ስሜት ይፈጥርባቸው ነበር።

በ20ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ለምንኖር ለዎች፣ ቤተ ክርስቲያን የተደራጀች አካል መሆኗ ለመጀመሪያዎቹ አማኞች ምን ትርጉም ይሰጥ እንደ ነበረ ለማወቅ እንቸገራለን። እነዚህ የቀድሞ አማኞች የክርስቶስ ሞት የእምነታቸው መሠረትና መዳንን ያስገኛላቸው የእግዚአብሔር ተግባር እንደ ሆነ ቢገነዘቡም፣ ዕለተ በዓለ ገምሳጥ የሚመለከቱት እንደ ትልቅ የታሪክ አቅጣጫ ለውጥ ነበር። በዕለተ በዓለ ገምሳጥ እግዚአብሔር ልዩ ሕዝብን እንደ ጀመረ ይገነዘባሉ። ዕለተ በዓለ ገምሳጥ መንፈስ ቅዱስ የመጣበት ብቻ ሳይሆን፣ እነዚህ አዲስ ሕዝብ የተጀመሩበትም ነው።

3ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ጴጥ. 2:4-5፣ 9፣ 11-12 አንብብ። ሀ) ጴጥርስ አማኞች ናቸው የሚላቸውን የተለያዩ ነገሮች ዘርዝር። ለ) እነዚህ እንዴት ተመሳሳይና ክብሉይ ኪዳን የተለዩ መሆናቸውን ግለጽ።

1. የብሉይና የአዲስ ኪዳን የእግዚአብሔርን ሕዝብ ልዩነት መረዳት።

ዛሬ አማኞች የብሉይ ኪዳንና የአዲስ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ የሚለያዩባቸው ብዙ ነገሮች መኖራቸውን መረዳታቸው አስፈላጊ ነው። ብዙ ክርስቲያኖች እነዚህን ልዩነቶች ባለመረዳታቸው፣ ለብሉይ ኪዳን አይሁዶች ብቻ የተገነሩትን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላት ከክርስቲያኖች ሕይወት ጋር ለማዛመድ ሲሞክሩ አንመለከታለን። የሚከተሉትን ልዩነቶች ተመልከት፡-

ሀ. የብሉይ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ እስራኤል ተባላ የምትጠራ አገር ሕዝብ ነበሩ። ይህ ደግሞ የእግዚአብሔር ሕዝብ የተለየ ዳርቻ እንደ ነበረው ያሳያል። እግዚአብሔር አብርሃም በምድሪቱ መካከል እንዲመሳለስ ሲጠይቀው፣ ለወደፊት ትውልዶች ዳርቻን እንዲወስን መናገሩ ነበር (ዘፍጥ. 13:14-17)። ነገር ግን የአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ከየትም ነገድና ጎሳ ስዎች የተሰባለቡት ናት። እኛ መንፈሳዊ ሕዝብ እንጂ፣ አካላዊ ሕዝብ ወይም አገር አይደለንም። ቤተ ክርስቲያን በአንድ የዓለም ክፍል ወይም በአንድ አገር ውስጥ የምትገኝ አይደለችም። ስለዚህ ክርስቲያን «አገር» የሚባል ዓይነት ነገር የለም። ስለዚህ፣ እግዚአብሔር ዳርቻችንን እንደሚያለፋ ወይም ከታዘዘው ከሌሎች አገሮች አንደሚጠብቀን የሚናገሩትን የብሉይ ኪዳን ጥቅሶች በቀጥታ ለቤተ ክርስቲያን ማዛመድ የሰብንም።

ጳውሎስ ቀዳሚው ዜግነታችን ምድራዊ ሳይሆን ለማያዊ መሆኑን ተናግሯል (ፊልጵ. 3:20-21)። ክርስቲያኖች በለማይ ወዳለው እውነተኛው ቤታቸው የሚጓዙ «እንግዶች» ወይም «መናኞች» ናቸው (1ኛ ጴጥ. 2:11)። ቤተ ክርስቲያን ይህንን እውነት በመርሳቷ አንዳንድ ሰዎች ሌሎችን ለማሳመን ጉልበት ለመጠቀም ሞክረዋል። እጅግ የከፋው የቤተ ክርስቲያን ዘመን የታየው ሌሎች ክርስቲያኖች እና «የክርስቲያን» አገር አካል እንዲሆኑ ለማሳመን የመስቀል ጦርነት በታዘዘበት ወቅት ነበር።

ለ. የብሉይ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ በ12 ነገዶች የተከፋፈሉ ነበሩ። አንዳንዶቹ ነገዶች ልዩ ነበሩ። ለምሳሌ፣ የሃይማኖት መሪዎች ሁልጊዜም የሚመጡት ከሌዊ ነገድና ከኦሮሞ ጎሳ ነበር። በልዩ አለባበሳቸው ሃይማኖታዊ መሪዎች መሆናቸውን ያሳዩ ነበር።

የፖለቲካ መሪዎች የሚመጡት ከይሁዳ ነገድና ከዳዊት ጎሳ ነበር። እዲስ ኪዳን ግን ቤተ ክርስቲያን ሰዎች ከሁሉም ጎሳዎች የሚካተቱባት እንደ ሆነች ይናገራል (ገላ. 3:28)። ሁላችንም የገገሥ ልጆችና ካህናት ነን (1ኛ ጴጥ. 2:9)። የትኛውም ነገድ ከሌላው የበለጠ አሰራላጊ አይደለም። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከየትኛውም ቡድን ሊመረጡ ይችላሉ። በእዲስ ኪዳን መሪን መሪ ካልሆነው ሰው ስመለየት የሚያስችል አሰባሰብ አልነበረም። ሰለዚህ በብሉይ ኪዳን ውስጥ ሰዎች ከተለያዩ ነገዶች ስመሪነት እንደሚመረጡና የተለዩ ልብሶችን እንደሚሰጡ የሚናገሩ ጥቅሶች ለቤተ ክርስቲያን የሚያገለግሉ አይሆኑም።

ሐ. አይሁዶች የሚዋጋላቸው ሠራዊት ነበራቸው። ይህ ሠራዊት አይሁዶችን ከሌሎች አገሮች ጥቃት ለመጠበቅና ድንበራቸውን ለማሰፋት ያገለግል ነበር። ሰዎችን ለመቆጣጠር ኃይልን ይጠቀም ነበር። እኛ ግን አካላዊ ሠራዊት የለንም። ጳውሎስ የጦር መሣሪያዎችን በመጠቀም ከሰዎች ጋር እንደሚገናኝ ጻፋ ግን መንፈሳዊ ጦርነትን እንደምንዋጋ ተናግሯል (ኤፌ. 6:12)። ቤተ ክርስቲያን ይህንን በመዘንጋት በኃይል አሰገድዳ ሰዎችን ለማሳመን በምትሞክርበት ጊዜ፣ ወይም የማያምኑ ሰዎች ሕጎቿን እንዲከተሉ ለማድረግ ኃይልን ስትጠቀም፣ የብሉይ ኪዳን አማኞች እንጂ የአዲስ ኪዳን አማኞችን መርሐዎች አየተከተሉት አይደለም ማለት ነው።

መ. በብሉይ ኪዳን የእምልኮ ማዕከል ሕንጻ ነበር። መጀመሪያ የመገናኛው ድንኳን ነበረ፣ በኋላ ደግሞ ቤተ መቅደስ። እነዚህ የእምልኮ ቦታዎች በጌጣጌጥ ያሸበረቁ ነበሩ። ሰዎች እነዚህን ቤተ መቅደሶች እንዲያከብሩ የሚጠይቁ ብዙ ደንቦችም ነበሩ። የቤተ መቅደሱ መጠን የእግዚአብሔርን ታላቅነት የሚያመለክት ነበር። በእዲስ ኪዳን ግን የእግዚአብሔር ማደሪያ ነው የሚባል ቤተ መቅደስ የለም። አሁን እግዚአብሔር የሚኖረው በሰዎች ልብ ውስጥ ነው። አማኞች የእግዚአብሔር መንፈሳዊ ቤተ መቅደስ ሕያው ዓለቶችና መንፈሳዊ ቤተ መቅደስ እንዲሆኑ ተጠርተዋል (1ኛ ጴጥ. 2:5፣ 1ኛ ቆሮ. 3:16)። ሁለት ወይም ሦስት

የእግዚአብሔር ሕዝብ በሚሰባሰቡበት ጊዜ፣ በብሉይ ኪዳን ቤተ መቅደስ በነበረበት መልኩ በመካከላችን ይገኛል። ሰለዚህ ጫማን ስለ ማውለቅ ወይም ወደ ቤተ መቅደሱ ስለ መጸለይ የሚናገሩ ትእዛዛት ለእዲስ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ የሚዛመዱ አይደሉም።

ሠ. በብሉይ ኪዳን የእስራኤል ሕዝብ እግዚአብሔርን ቢከተሉ ሥጋዊ በረከቶችን እንደሚያገኙ ይናገራል (ዘጸግ. 28)። የሙሴን ሕግ ቢከተሉ፣ አገራቸው ከጠላት እንደምትድን፣ ብዙ አህል እንደሚኖራቸው፣ ብዙ ቤተሰቦች እንደሚኖሯቸው፣ ወዘተ. . . ቃል ተገብቶላቸዋል። በእዲስ ኪዳን ግን በዚህ ምድር ላይ ሥጋዊ በረከቶችን እንደማናገኝ ተነግሮናል (1ኛ ጴጥ. 1:4፣ ኤፌ. 1:3-14)። ሰለዚህ ስለ ሥጋዊ በረከት ወይም ልጆችን ስለ ማግኘት የሚናገሩትን ጥቅሶች በቀጥታ ከራሳችን ጋር ማዛመድ የሌለንም። እነዚህ የብሉይ ኪዳን እንጂ የአዲስ ኪዳን የተሰፉ ቃሎች አይደሉም።

ረ. የብሉይ ኪዳን እምልኮ በውጫዊ ሥርዓቶች ላይ ያተኩር ነበር። የእንስሳት መሥዋዕቶች፣ ዕጣን ማጠገን ሌሎችም የአይሁድን እምልኮ የሚያንጸባርቁ ሥርዓቶች ነበሩ። በእዲስ ኪዳን ግን እምልኮ በቀዳሚነት የልብ ጉዳይ ነው። መሥዋዕታችን ራሳችንን ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር አገልግሎት አሳልፎ መስጠት ነው (ሮሜ 12:1-2)። ይህም የእምልኮ መዘመዮችን መዘመር (ዕብ. 13:15)፣ የተቸገሩትን ወይም ወንጌል የሚሰብኩትን መርዳት (ዕብ. 13:16)፣ ወዘተ. . . ነው። እምልኮአችን በካህናት አማካኝነት የሚካሄድ ላይሆን፣ በእየሱስ ክርስቶስ በኩል በቀጥታ ለእግዚአብሔር የሚቀርብ ነው። ሰለሆነም፣ ቤተ ክርስቲያን ያኔጡ የእምልኮ ሥርዓቶች ወይም ውጫዊ የእምልኮ ዕቃዎች ላይ ትኩረት ማድረግ የለባትም። ነገር ግን ልባችንንና ሕይወታችንን በማዘጋጀት የምናደርገው ሁሉ ሰእርሱ ክብርንና ደስታን እንዲያመጣ ዘላለማዊውን እምላክ እናመልካለን።

ሰ. በብሉይ ኪዳን መንፈስ ቅዱስ ስተወሰኑ ሰዎች ለተሰወሰኑ ጊዜያት ብቻ ይሰጥ ነበር። ካህናት፣ ነገሥታትና ነቢያት

አንዳንድ ጊዜ በመሪነት አገልግሎታቸው እገዛውን ያገኛሉ። ተራ ሰዎች ግን ይህ በረከት አልነበራቸውም። ነቢያት መንፈስ ቅዱስ ለሰዎች ሁሉ የሚሰጥበትን ዘመን በናፍቆት ይጠባበቁ ነበር (ኢዩ. 2:28-29)። መንፈስ ቅዱስ በልባቸው ተለውጠው እንዲታዘዙ ይረዳቸዋል።

በበዓል ገምሳ ዕለት መንፈስ ቅዱስ በ120ዎቹ ደቀ መዛሙርት ላይ ወረደ። እነዚህ ወንዶችና ሴቶች፣ መሪዎችና ምእመናን ነበሩ። ሐዋርያት አንድ አዲስ ነገር ወደ ምድር እንደ መጣ ተገነዘቡ። ከአንግዲህ የሕዝቡ ታዛዥነትና ስኬት በቀዳሚነት በመሪዎች ላይ አይደገፍም ነበር። አያንዳንዱ ሰው በልቡ መንፈስ ቅዱስ ይኖረው ነበር። ይኸው መንፈስ ቅዱስ ለአያንዳንዱ አማኝ ትክክለኛውን መንገድ በማስተማር በትክክለኛው መሥመር እንዲጓዝ ይረዳው ነበር። መንፈስ ቅዱስ ምን ማድረግ እንዳለብን ይነግረን ነበር።

ጴጥሮስ ድሆችና ለደት ለተጋረጠባቸው አይሁዶችና አሕዛብ ሲጽፍ እንደ እግዚአብሔር ልጆች ምን ዓይነት ሰዎች እንደ ሆኑ አብራርቶላቸዋል። አማኞቹ ቅዱስ መንፈሳዊ ሕዝብ መሆናቸውን ተናግሯል - ዳርቻ የሌላቸው ሕዝብ ወይም አገር። በተጨማሪም የንጉሥ ልጆች (የነገሥታት ንጉሥ የሆነው የእግዚአብሔር ልጆች በመሆናቸው)፣ አንዲሁም እግዚአብሔርንና ሕዝቡን የሚያገለግሉ ቅዱስ ካህናት መሆናቸውን አመልክቷል። አማኞቹ በመንፈሳዊ ቤተ መቅደስ ውስጥ ሕያው ድንጋዮች ነበሩ። ቅዱስና የታዛዥነት ሕይወት በመኖር መንፈሳዊ ቤተ መቅደስ ይገነቡ ነበር። የዚህም ቤተ መቅደስ ክብር ከሰሎሞን ቤተ መቅደስ ክብር ይልቃል። ይሁን እንጂ፣ እነዚህ ሰዎች «አንግዶች» እና «መጻተኞችም» ነበሩ። በምድር ላይ አሰካሉ ድረስ፣ ከቤታቸው ገና አልደረሉም። ርስታቸው በስማይ ይጠብቃቸዋል። ለጊዜው ግን መከራን መታገሥ አለባቸው።

የአዲስ ኪዳን አማኞች ራሳቸውን ከብሉይ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር አኩል አድርገው ይመለከቱ ነበር። ነገር ግን፣ አኛ እንደ አይሁዶቹ ሥጋዊ ሕዝብ ሳንሆን፣ «መንፈሳዊ» ሕዝብ በመሆናችን ከእነርሱ አንለያለን።

4ኛ ጥያቄ፡- ኤፌ. 1:20-23፣ 2:19-22ን አንብቡ። እግዚአብሔር በታሪክና በቤተ ክርስቲያን ለሚያከናውናቸው ተግባራት እነዚህ ጥቅሶች ምን ያስተምራሉ?

2. ቤተ ክርስቲያን በታሪክ ውስጥ የእግዚአብሔር ታላቅ ሥራ ናት።

መጽሐፍ ቅዱስ የኢየሱስ ክርስቶስ ሞት በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የተደረገ አዲስ ኪዳን መሆኑን ያሳያል (1ኛ ቆሮ. 11:25፣ ዕብ. 8:7-13)። በክርስቶስ የሚያምኑ ሰዎች ከዓለም የተለየውና የአማኞች ማኅበረሰብ የሆነችው ቤተ ክርስቲያን አካል ናቸው። ይህ ማኅበረሰብ በምድር ላይ ኢየሱስ ክርስቶስን ይወክላል። በኤፌ. 1:20-23 ጳውሎስ እንዳብራራው፣ በእግዚአብሔር ታላቅ ዕቅድ ኢየሱስ በመስቀል ላይ ከሞተ በኋላ በታላቅ ኃይል ከሞት ተነሥቷል። ከዚያም ክርስቶስ በታላቅ ክብር በእግዚአብሔር ቀኝ መቀመጡን አመልክቷል። እግዚአብሔር አገዛዝን ለክርስቶስ ሰጥቶታል። ክርስቶስ የአጽናፈ ዓለም ገዥ እንደ መሆኑ፣ በስማይና በምድር ያሉትን ሁሉ ይቆጣጠራል። ይህ ሁሉ ለቤተ ክርስቲያን ሲባል የተደረገ መሆኑን ጳውሎስ ያብራራል።

ከእኛ አይታ አንጻር፣ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናችን፣ ወይም ቤተ እምነታችን፣ ወይም በዓለም ሁሉ ያሉ አማኞች የሚካተቱባት ዓለም አቀፍ ቤተ ክርስቲያን እነስተኛና ደካማ፣ በዓለም የተሰደደችና በውስጧም ችግሮች ያሉባት ናት። ችግሮችን በምንመለከትበት ጊዜ በቀላሉ ተስፋ ልንቆርጥ እንችላለን። የእግዚአብሔር ዓላማ ግን ቤተ ክርስቲያንን መገንባት ነው። የኢየሱስ ክርስቶስ ተከታዮች የሚገኙባት ዓለም አቀፍ ቤተ ክርስቲያን ልትጠፋ አትችልም (ማቴ. 16:18)። ቤተ ክርስቲያን እንከን እንደሌለው ነገር፣ እንደ ንጽሕት መሽራ ቅዱስና ንጹሕ ናት (2ኛ ቆሮ. 11:2፣ ኤፌ. 5:25-27፣ ራእይ 21:2)። ራእይ 21:9-26 ይህች ቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔር ለዘላለም የሚኖርባት ውብ ከተማ እንደ ሆነች ያሳያል። እግዚአብሔር በዘመናችን እያከናወነ

ያለው ታላቅ ሥራ ለዎች ይሰጣቸውና ብሔሩ ተጠርተው ምርጥ ሕዝቡ እንዲሆኑ መጥራት ነው።

5ኛ ጥያቄ፡- ኤፌ. 1:9-10፤ 4:15-16፤ 5:23፤ ቁላ. 1:183 አንብብ። በእነዚህ ክፍሎች ክርስቶስ ምን ተብሎ ተጠራ? ይህ ምን ማለት ነው? ይህ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለ መሪዎች ባለን ግንዛቤ ላይ የሚያስከትለው ተጽዕኖ ምንድን ነው?

3. የቤተ ክርስቲያን መሪ ክርስቶስ እንጂ፣ ለዎች አይደሉም።

በእዲስ ኪዳን ውስጥ ለቤተ ክርስቲያን ከተሰጡት የተለመዱ ምሳሌዎች አንዱ አካል ነው። የክርስቶስ አካል በእማኞች የተገነባ ነው። አካል ብዙ ብልቶች እንዳሉት፣ ብዙ እማኞች አሉ። እነዚህ እማኞች ደግሞ የተለያዩ ስጦታዎችና እገልግሎቶች አሏቸው። እነዚህ ስጦታዎች የተለጧቸው በክርስቶስ ትእዛዝ ከመንፈስ ቅዱስ ነው። አካል ብዙ ብልቶች ቢኖሩትም፣ እንደ ራስ ብቻ አለው። የቤተ ክርስቲያን ራስ ወይም መሪ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ሁሉንም እማኞችና ተግባሮቻቸውን ይቆጣጠራል፣ ይወስናል።

የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ይህንን እውነት ማወቃቸው በጣም አስፈላጊ ነው። እዲስ ኪዳን የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የቤተ ክርስቲያን «ራስ» መሆናቸውን አያሳይም። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ለእማኞች ሁሉንም ዓይነት ውሳኔዎች መለጠታቸውን የሚያላይ ነገር በእዲስ ኪዳን ውስጥ አናገኝም። ይልቁንም፣ እዲስ ኪዳን እማኞች ራስ የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን መከተላቸውንና አርሱም በመንፈስ ቅዱስ እማካኝነት እንደሚመራቸው ያላያል። በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ያለውን የቀድሞይቱን ቤተ ክርስቲያን እሠራር በምንመለከትበት ጊዜ፣ ብዙውን ጊዜ እማኞቹ የሚያከናውኗቸውን ነገሮች የሚወስኑት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አለመሆናቸውን እንረዳለን። ለምሳሌ፣ ፊልጶስ ወደ ለማርያ እንዲሄድ ወይም ከኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ጋር እንዲነጋገር ያዘዙት በኢየሩሳሌም የሚገኙ ሐዋርያት አልነበሩም። መንፈስ ቅዱስ ነበር የት መሄድና ምን ማድረግ እንዳለበት የመራው። ዓለምን በወንጌል የመድረስ ዕቅድ እውጥተው ጳውሎስና በርናባስ መጀመሪያ ወደ ቆጵሮስ፣ ከዚያም ወደ ገላትያ፣ በእሁኗ ዘመን

ቱርክ፣ ግሪክና ኢጣልያ እንዲሉበኩ ያደረጉት በኢየሩሳሌም የነበሩ መሪዎች አልነበሩም። ነገር ግን፣ ኢየሱስ ክርስቶስ በመንፈስ ቅዱስ እማካኝነት የት መሄድና ምን ማድረግ እንዳለባቸው ነግሯቸዋል። በእዲስ ኪዳን ውስጥ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ዓለምን በወንጌል ለመድረስ ስልት ሲገድፉ እንመለከትም። ወንጌላውያንና መጋቢዎች ምን ማድረግ እንዳለባቸው የሚያሰረዱ ዝርዝር ትእዛዛትንም ሲሰጡ እንመለከትም።

ይህ መሪዎች ለዎችን ከሚቆጣጠሩበት የብሉይ ኪዳን እሠራር እጅግ የተለየ የሆነው ለምንድን ነው? የእዲስ ኪዳን እማኞች እንደ ነገር መለወጡን ተረድተዋል። በእዲስ ኪዳን መሪዎች ከመንፈስ ቅዱስ እንዳች መልእክት ለምተው ለተራው ሕዝብ የሚያዳርሱበት ሁኔታ አብቅቷል። የእዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን መሪዎች አያንዳንዱ እማኝ ራስ ከሆነው ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት እንዳለው ተረድተው ነበር። ለሆነም ኢየሱስ ክርስቶስ አያንዳንዱ እማኝ ምን ማድረግ እንዳለበት ይነግረዋል። ራስን ስምቶ ትእዛዛቱን መፈጸም የአያንዳንዱ እማኝ ኃላፊነት ነበር።

ይህ እውነት ከሆነ፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሥራ ምንድን ነው? መሪዎች እማኞች ራሳቸው የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን እንዴት እንደሚሰሙ ማለት ማር፣ ነገሮች ከእግዚአብሔር መሆናቸውን ማረጋገጥ ይጠበቅባቸዋል። በኢየሩሳሌም የነበሩት ሐዋርያት በዚያ የሚከናወነው ከእግዚአብሔር የሆነ ነገር መሆን አለመሆኑን ለማረጋገጥ ወደ ለማርያና በጊላ ወደ እንጾኪያ ወኪሎችን ሲልኩ እንመለከታለን (የሐዋ. 8:14-17)። እንደ ደገንነት ባለት ቁልፍ ጉዳዮች ላይ ክርክር በሚነሣበት ጊዜ፣ በጋራ ተቀምጠው የመንፈስ ቅዱስን ምሪት ለመፈለግ ይለባሉ ነበር (የሐዋ. 15)። የሐዋርያት ሥራ በኢየሩሳሌም የሚገኙ ሐዋርያት ሕዝቡን ለመቆጣጠር አለመሞከራቸውን ያላያል። ራሳቸውን በሥልጣን ላይ የሚያስቀምጥና ሌሎችን ሁሉ ታዛዥ የሚያደርግ አስተዳደራዊ መዋቅር አላዘጋጁም። ከዚህ ይልቅ፣ ትኩረት ያደረጉት እማኞች በቀጥታ እግዚአብሔርን ማዳመጥ ይችሉ ዘንድ የእግዚአብሔርን ቃልና ጸሎት በማስተማር ላይ ነበር። ሕዝቡ

የእግዚአብሔርን ቃል ካወቁና በጸሎት አማካኝነት በውስጣቸው ያለውን መንፈስ ቅዱስ ካዳመጡ፤ ራስ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ በግልም ሆነ በጋራ ሊመራቸውና ምን ሊያደርጉ እንደሚገባቸው ሊያሳያቸው እንደሚችል እርግጠኞች ነበሩ።

6ኛ ጥያቄ:- ኢየሱስ የእያንዳንዱ አማኝ መሪ እንደ ሆነና እያንዳንዳችን የሚመራን መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን እንዳለን አጥብቀን ብናምን፤ የቤተ ክርስቲያን አመራር እንዴት የሚሰወጥ ይመስልሃል?

አዲስ ኪዳን የሚያስተምረው ዛሬ ብዙ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከሚያስቡት በጣም የተለየ ነው። መሪዎች እንደ መሆናቸው፤ እግዚአብሔር የክርስቶስ አካል ለሆነችው ቤተ ክርስቲያን በእኛ በኩል ይናገራል የሚል አሳብ አላቸው። እነዚህም መሪዎች ትልቁ ራስ በሆነው ክርስቶስ ሥር የሚገኙ «ትናንሽ ራሶች» ሆነዋል። ከዚህም የተነሣ ሰዎች የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ለመጀመር፤ ወጣብለው የምስክርነት አገልግሎት ለመስጠት፤ ወይም ድሆችን ለመርዳት የእነርሱን ፈቃድ እንዲጠይቁ ይፈልጋሉ። ሰዎች ለመሪነት ወደ እነርሱ እንዲመለከቱ ይሻሉ። ይህ ግን የቤተ ክርስቲያን ራስ ክርስቶስ ሳይሆን፤ ሰዎች መሆናቸውን ያሳያል። መሪዎች በምእመናን ውስጥ ያለው መንፈስ ቅዱስ ይመራቸዋል የሚል እምነት የላቸውም። ነገር ግን፤ በመሪዎች ውስጥ ያለው መንፈስ ቅዱስ ሰዎች ሁሉ ምን ማድረግ እንዳለባቸው ያዝዛል ብለው ያስባሉ።

ከዚህ የተሰላተ መሪዳት የተነሣ፤ የቤተ ክርስቲያን አመራር ለሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃልና እንዴት መንፈስ ቅዱስን እንደሚሰጡ፤ ወይም እንዴት እንደሚጸልዩና ኢየሱስ የሚላቸውን እንደሚሰጡ በማስተማር ሳይ ማተክሩን እየቀነሰ መጥቷል። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጊዜያችንን ሁሉ የምናጠፋው ቤተ ክርስቲያንን በማስተዳደር፤ ሰዎችን ስለ ማደራጀት ውሳኔዎችን በመስጠት፤ የቤተ ክርስቲያንን አገልግሎቶች ዕቅዶች በማውጣት፤ ሰዎች አገልግሎት ሊጀምሩ እንደሚገባ ወይም እንደማይገባ በመወሰን፤ ሰዎች ትዳር ሊመሠርቱ እንደሚገባ ወይም እንደማይገባ በመወሰን፤ ወዘተ . . . ነው። ይህንን ስህሉም

ምእመናን በጥሩ ሁኔታ ልናክናውን ስለማንችል፤ አብዛኞቹ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በትጋት ሳይሳተፉ ይቀራሉ። እያንዳንዱ አማኝ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ምን ሊያደርግ እንደሚገባ እንዲነግረው ከመጠየቅ ይልቅ፤ የመሪዎችን ትእዛዝ ይጠብቃል።

7ኛ ጥያቄ:- 1ኛ ቆር. 12:7-11፤ 27-31ን አንብብ። ሀ) መንፈስ ቅዱስ ለሁሉም አማኞች ምን ይሰጣል? ለ) ስጦታዎችን ዘርዝር። ሐ) እነዚህ ሁሉ ስጦታዎች ለምን ለቤተ ክርስቲያን አስፈላጊ እንደ ሆኑ አብራራ።

4. አማኞች ሁሉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አገልጋዮች ናቸው።

በብሉይና አዲስ ኪዳን ውስጥ ካሉት ዐበይት ልዩነቶች እንዲሁ በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔርን የሚያገለግሉ ሰዎች የተወሰኑ ጥቂት ቡድኖች ነበሩ። አንድ ንጉሥ በሚሊዮኖች ሳይ ይነግግላል። ጥቂት ካህናት በብዙ አይሁዶች ፈንታ አምልኮውን ይመራሉ። አልፎ አልፎ እግዚአብሔር ነቢይ እስነሥቶ ለሕዝቡ መልእክቱን ያስተላልፋል። ይህ የሚሆነው በአብዛኛው ሕዝቡ ከአውነቱ በሚያፈነግጥበት ጊዜ ነው።

ይህ ሁሉ ግን በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተለውጧል። አንድ ሰው በክርስቶስ በሚያምንበት ጊዜ፤ መንፈስ ቅዱስ ሁለት ወሳኝ ነገሮችን ያደርጋል። አንደኛ፤ መንፈስ ቅዱስ አዲሱን አማኝ «የክርስቶስ አካል» በሆነችው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያኖራል። ሁለተኛ፤ መንፈስ ቅዱስ ለእያንዳንዱ አማኝ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የሚውል ልዩ ስጦታ ይሰጣል። ጳውሎስ ይህንን የአገልግሎት ስጦታ ከአካል ክፍሎች ጋር ያነጻጽራል። እንደ አፍ (የማስተማርና የመስበክ ስጦታዎች) የሚያገለግሉ ሰዎች አሉ። እንደ አጅ (የመስጠት፤ የመርዳትና የማገዝ ስጦታዎች)፤ እንዲሁም እንደ እግር (የወንጌላዊነትና የሐዋርያነት ስጦታዎች) የሚያገለግሉ ወገኖች አሉ። ነገር ግን ማናቸውም ስጦታዎች «ራስን» አይመስሉም። ማናቸውም ስጦታዎች ሌሎች ክፍሎችን መሰሉ በመሰሉ አይቆጣጠሩም። ይህ የክርስቶስ ኃላፊነት ነው።

በኤፌሶን 4:11-16፤ ጳውሎስ የተለያዩ ዓይነት የአመራር ስጦታዎችን ለሰዎች የሚሰጠው በቀዳሚነት ምእመናንን ለማስተማርና

የቤተ ክርስቲያንን አገልግሎት ያካሂዱ ዘንድ ለማስታጠቅ መሆኑን ይናገራል። ከብሉይ ኪዳን በተቃራኒ፣ መሪዎች በምእመናን ፈንታ አገልግሎትን ማካሄድ እያስፈልጋቸውም። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መንፈሳዊ ብስለት ሊኖር የሚችለው የቤተ ክርስቲያን አባላት በክርስቶስ ፈንታ በዓለም ውስጥ አንዲያገለግሉ ካስተማርናቸው ነው።

8ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የቤተ ክርስቲያናችሁ መሪዎች እያንዳንዱ አባል ማገልገል እንዳለበትና መሪዎች ደግሞ ምእመናንን ማሰልጠን እንዳለባቸው የሚያስረዳውን ይህንን እውነት ቢገነዘቡ አመራራቸው እንዴት እንደሚሰወጥ ግለጽ። ስ) ጳውሎስ ስለ መንፈሳዊ ስወቃ ያስተማረውን እውነት ተግባራዊ ለማድረግ የምእመናን አስተሳሰብ መሰወጥ ያለበት እንዴት ነው?

የሚያላዝነው ይህንን ጠቃሚ የአዲስ ኪዳን ትምህርት የሚረዱ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችና ምእመናን ብዙዎች አይደሉም። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሥራውን የማከናወን ኃላፊነት የአኛው ነው ብለው ያስባሉ። ስዚህ ነው ቤተ ክርስቲያን በማንበረሰቡ ውስጥ የሚያገለግሉ ወንጌላውያንን የምትቀጥረው። ብዙ ምእመናን ለጎ ረቡቶቻቸው የመመስከርና ወደ ክርስቶስ የመምራት መብትና ኃላፊነት እንዳላቸው አያስቡም። ምእመናንን ደቀ መዝሙር ለማድረግ ደግሞ መጋቢዎችን እንቀጥራለን። ነገር ግን ራሳቸው ምእመናንን በማሰልጠን ይህንን ጠቃሚ ተግባር አንዲያከናውኑ ማድረግ ይቻል ነበር። አብዛኞቹ ክርስቲያኖች የሚያስቡት ክርስቲያን ማለት አሁን አሁን ወደ ቤተ ክርስቲያን ሄዶ የሚያመልክ ሰው ነው ብለው ነው። መንፈስ ቅዱስ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የሚውል ስጦታ አንደ ለጣቸው ይዘነጋሉ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎችም ምእመናንን በማሰልጠንና በማስታጠቅ የሚያላልፉት ጊዜ ትንሽ ነው። ትኩረት የሚያደርጉት በማደራጀትና አስተዳደራዊ ችግሮችን በመፍታቱ ጉዳይ ላይ ነው። ከዚህ አንጻር አብያተ ክርስቲያኖቻችን ደካማ መሆናቸው አስገራሚ አይሆንም።

9ኛ ጥያቄ፡- ገላ. 3:26-28፣ ቄላ. 3:11ን እንብብ። እነዚህ ጥቅሶች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስዎች እኩል ስለ መሆናቸው ምን ያስተምራሉ? ስ) እነዚህ ጥቅሶች ስለ ቤተ ክርስቲያን አመራር የሚያስተላልፉት መልእክት ምንድን ነው?

5. ሰዎች ሁሉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እኩል ናቸው።

ብሉይ ኪዳን በገልጽ የተደነገገ ተዋረድ አንደ ነበረው ቀደም ሲል ተመልክተናል። ካህናት ከተራ ሌዋውያን በላይ አስፈላጊዎች ነበሩ፣ ሌዋውያን ደግሞ ከምእመናን በላይ አስፈላጊዎች ነበሩ። አንዳንድ ጎሳዎችም ከሌሎች በላይ አስፈላጊዎች ነበሩ። የይሁዳ ነገድ ከሮቤል ነገድ በላይ አስፈላጊ ነበር። ሁሉም አይሁዶች ደግሞ አይሁዳዊ ካልሆነው ሰው በላይ አስፈላጊዎች ነበሩ (በአዲስ ኪዳን ውስጥ አይሁዶች ያልሆኑ ሰዎች አሕዛብ ይባሉ ነበር።)

ጳውሎስ እንዳስተማረው፣ ከብሉይና አዲስ ኪዳን ልዩነቶች አንዱ በብሉይ ኪዳን ዘመን የነበረው ማንበራዊ ተዋረድና ክፍፍል አሁን መወገዱ ነው። ሰዎች ሁልጊዜም እኩል መሆናቸውን ማለብ አለባቸው። ሁላችንም ኃጢአተኞች ነን። ነገር ግን ሁላችንም በአዳኛችን በኢየሱስ ክርስቶስ ባመንን ጊዜ ይቅርታ ተደርጎልናል። ሁላችንም በእኩል ደረጃ የእግዚአብሔር ልጆች ነን። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሁላችንም በእኩል ደረጃ አስፈላጊዎችና ዋጋ ያለን ነን። ከእንግዲህ በወንዶችና በሌቶች መካከል ልዩነት ሊኖር አይገባም። በአይሁዶችና አሕዛብ መካከልም የጎላ ልዩነት አይኖርም። በተማሩ (ግሪኮች) እና ባልተማሩ ሰዎች መካከልም ልዩነት ሊኖር አይገባም። በባሪያ አላዳሪዎችና በባሮች መካከልም ልዩነት ሊኖር አይገባም። ሁሉም አማኞች በእኩል ደረጃ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው። ሁሉም በእግዚአብሔር ፈንታ የሚያገለግሉ ካህናት ናቸው። ለሁሉም በእኩል ደረጃ መንፈስ ቅዱስ ተሰጥቶአቸዋል። ይህ መንፈስ ቅዱስ ሁላችንንም ይመራል፣ ያስችላልም። ስለዚህ ሁሉም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲያገለግሉ ሊመረጡ ይችላሉ። ስለ ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት በተዘረዘሩት መስፈርቶች ውስጥ ስለ ትምህርት፣ አኮሚ ወይም የጎላ ጉዳይ የተገለጸ ነገር የለም። እግዚአብሔርን የሚያሳስበው የአመራር መስፈርት ልባችን፣ ክእለት ጋር ያልጎ ግንኙነትና መንፈሳዊ ብስለታችን ብቻ ነው።

በዘመናችን፣ ይህንን ጠቃሚ የአዲስ ኪዳን ትምህርት ስመጣስ አዋጥከርን እንገኛለን። ሰዎች መሪ እንዲመርጡ በሚጠየቁበት ጊዜ፣ የተማሪ ወይም ህብታም ሰው እንዲመርጡ አንፈልጋለን። (ክራስ ወዳድነታችን የተነሣ ህብታም ሰው ከተመረጠ ሰቤተ ክርስቲያን ብዙ ገንዘብ ይሰጣል ብለን ስለምናስብ።) ወይም ደግሞ የተከበረ ጎሳ አባላትን እንመርጣለን። እንደ ሸክላ ሠሪ የተናቁትን ሰዎች ግን ለመምረጥ አንደፍርም። ይህ ሰቤተ ክርስቲያን መጥፎ ስም ያመጣል ብለን እንሰጋለን።

10ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ አውነተኛ አኩልነት የሌለ በሚመስል ሁኔታ የምንመላለሰው እንዴት እንደ ሆነ አብራራ። ለ) በመጽሐፍ ቅዱስ የመሪነት መስፈርቶች ሳይሆን፣ ሰዎች በዓለማዊ መስፈርቶች ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት መመሪያቸውን የሚያሳዩ ምሳሌዎችን ጥቀስ። ሐ) እግዚአብሔር በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከሰጠን መስፈርት ይልቅ፣ በዓለማዊ መስፈርት ተጠቅመን ሰዎችን በምንመርጥበት ጊዜ የሚመጣው ውጤት ምንድን ነው?

የእግዚአብሔር ቃል ከሚያስተምረው አውነት ምን ያህል አፈገገጠናል! ዓለም የመሪን ግንዛቤያችንን እንዲለውጥ አድርገናል። ከዚህም የተነሣ መንፈሳዊ ያልሆኑትን ምርጫዎቻችንን ውጤቶች እያጨድን ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎቻችንን እግዚአብሔር ባስተማረን መንፈሳዊ መመዘኛዎች መሠረት በማንመርጥበት ጊዜ፣ መሪዎቹ የበሰጠ አውቅና ለማግኘት ኦርቶዶክስ በርሳቸው ይጣሳሉ። ከድህነታቸው፣ ካስመማራቸውና ከተፈላጊው ጎሳ ባለመወሰዳቸው ምክንያት ለአገልግሎት ሳይመረጡ የሚታለፉ ለዎች ደግሞ የእግዚአብሔር ቤተሰብ አባል ነኝ ብለው ለማሰብ ይቸገራሉ። እንዲህ ዓይነት ችግሮች እስካለብን ድረስ በቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ ሰላም ሲኖር አይችልም፤ እንደ አዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያንም ዓለምን ለመለወጥ የሚያስችል ኃይል አይኖረንም። ይህንን ችግር ለመፍታት ዓለማዊ መስፈርቶችን ትተን መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መሪነት ወደሚያስተምረው አውነት መመለስ አስብን።

ሁለተኛ ቀን

በዘመናችን የራሳችን የቤተ ክርስቲያን መዋቅር ከሁሉም የተሻለ እንደ ሆነ እናስባለን። (ማስታወሻ፡- መዋቅር ስንል የተለያዩ ቤተ እምነቶች የቤተ ክርስቲያን አመራራቸውን የሚያደራጁበት መንገድ ማሳታችን ነው። በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ደረጃ ቤተ ክርስቲያን በቁስ፣ በሽማግሌ ወይም በመጋቢ ልትመራ ትችላለች። ነገር ግን ብዙ አብያተ ክርስቲያናት የተለያዩ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ደረጃዎች ያሏቸው ቤተ እምነቶች አካል ናቸው። የእንዲት ቤተ ክርስቲያን ቤተ እምነታዊ መዋቅር አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናትን፣ ሲኖዶሶችን፣ አውራጃዎችንና ብሔራዊ ጽ/ቤትን ሊያካትት ይችላል።) ካቶሊክ ወይም ኦርቶዶክስ ክርስቲያኖች ትክክለኛው የቤተ ክርስቲያን መዋቅር በጠበቀ የጳጳሳትና የቀላውስት መዋቅር ለማካኛነት አብያተ ክርስቲያናትን ሁሉ የሚቆጣጠር ነው ብለው ያስባሉ። ሌሎች እንደ መካነ ኢየሱስ ያሉት አብያተ ክርስቲያናት በሁሉም አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ላይ ካህናት የሚሾሙበት ጥብቅ ቁጥጥር የሚደረግበት ብሔራዊ መዋቅር ከሁሉም የተሻለ ነው ብለው ያስባሉ። እንደ ቃስ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን ያሉ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት በበኩላቸው የተለያዩ ደረጃዎች ባሏቸው ሽማግሌዎች የሚመራ ብሔራዊ የቤተ ክርስቲያን መዋቅር ተመራጭነት እንዳለው ያምናሉ። እንደ ሙሉ ወንጌል በአካባቢያዊ የአስተዳደር መዋቅር ላይ ትኩረት የሚያደርጉ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናትም አሉ። እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በነጻነት የራሷን አገልግሎቶች እንድታካሂድ ይፈቅዳሉ።

11ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የቤተ እምነታችሁን መዋቅር አብራራ። ለ) ከላይ ከተመለከቱት የአመራር መዋቅሮች የትኛውን ይከተላል? ሐ) የዚህ ዓይነት መዋቅር ጥቅሞች ምንድን ናቸው? መ) የዚህ ዓይነት መዋቅር ድክመቶች ምን ምንድን ናቸው?

መጽሐፍ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያን የትኛውን አስተዳደራዊ መዋቅር መከተል እንዳለባት መመሪያ አይሰጥም። ይህ ምናልባትም የትኛው መዋቅር በይበልጥ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው

ብለን እንዳንጨነቅ ሊያግዝን ይችላል። ይሁንና፣ መጽሐፍ ቅዱስ አማኞች አመራርንና ይህም አመራር በቤተ ክርስቲያኒቱ እስተ ዳደራዊ መዋቅር ላይ ምን ዓይነት ተጽዕኖ እንደሚያሰከትል አንዲገነዘቡ ለማገዝ የሚያስችሉ መመሪያዎችን ይሰጣል።

አብያተ ክርስቲያናት የቤተ ክርስቲያን መሪን ሚና በተመለከተ ም የተለያዩ ግንዛቤዎች አሏቸው። ካቶሊክ ወይም ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ጳጳሱን የምትመሰክተው ቤተ ክርስቲያን ምን ልታምንና ልትለማመድ እንደሚገባት የመወለን ሥልጣን አንዳለው መንፈሳዊ «ንጉሥ» ነው። ሌሎች እንደ መካነ ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን ያሉት ደግሞ ለአጥቢያ ካህናት ከካቶሊኮቹ ያነሰ ሥልጣን ይሰጣሉ። ይሁንና፣ ቅዱስ ቁርባን ለመስጠትና ጥምቀት ለማካሄድ ልዩ ሥልጣን እንደ ተሰጣቸው አገልጋዮች አድርገው ይመለከቷቸዋል። በሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ደግሞ መጋቢው ከሽማግሌዎች (እና ከዲያቆናት) ጋር አብሮ በመሥራት አገልግሎቱን ያበረክታል። በታሪካቸው ሽማግሌዎች መንፈሳዊ ምሪት እንዲሰጡ የሚያደርጉ አብያተ ክርስቲያናት አሉ። በእነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ወንጌላውያንና መጋቢዎች ካሉ፣ ከሽማግሌዎች ሥር የሚያገለግሉ ደመወዝተኛ ሠራተኞች ሆነው ተግባራቸውን ያከናውናሉ።

እዚህ ላይም ቢሆን መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያን አንዱን ዓይነት የመሪዎች ግንዛቤ ብቻ እንድትይዝ የመረጠ አይመስልም። ነገር ግን፣ መጽሐፍ ቅዱስ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አንዴት ራሳቸውን መመልከት አንዳለባቸው የሚያሳዩ አላባችን ይሰጣል። በሚቀጥሉት ሁለት ሳምንታት በታሪክ ውስጥ ቤተ ክርስቲያንን የመሩትን የተለያዩ ለዎች ታሪክ በመጻሰስ ስለ ቤተ ክርስቲያን አመራርና መዋቅር ከመጽሐፍ ቅዱስና ከታሪክ ጠቃሚ ትምህርቶችን ለማግኘት እንሞክራለን።

የቤተ ክርስቲያን አስተዳደራዊ መዋቅር መግቢያ

12ኛ ጥያቄ:- 1ኛ ሳሙ. 8:1-22ን አንብብ። ሀ) ሕዝቡ ለምን ነበር ንጉሥ የፈለጉት? ለ) ሳሙኤል ንጉሥ ምን ያደርግላቸዋል አለ? ሐ) የዓለምን የአመራር ምሳሌነት ስለ መከተል ከዚህ ምን እንማራለን?

የመሪነት ግንዛቤዎችን ከሁለት ምንጮች እንደሚቀዳ ተ መልክተናል። አንደኛው ምንጭ ዓለም ነው። በ1ኛ ሳሙኤል ታሪክ ውስጥ፣ የአሰራኤል ሕዝብ እንደ ሳሙኤል ባሉና «መሳፍንት» ተ ብሰው በሚጠሩ ጊዜያዊ መሪዎች ለመመራት አለመፈለጉን እናነብባለን። ንጉሥን ነበር የፈለጉት። ንጉሥ የፈለጉት ደግሞ አንደ ሌሎች እገሮች ዓይነት የአመራር መዋቅር እንዲኖራቸው በመፈለጋቸው ነበር። ሕዝቡ በእግዚአብሔር ንግሥና ሥር ከመኖር ይልቅ ንጉሥ እንዲገዛቸው በመጠየቃቸው፣ እግዚአብሔር የሰውን ንጉሥ በመምረጥ እርሱ ንጉሣቸው አንዳይሆን እንደ ናቁት ተናግሯል።

በዓለም ላይ ሁሉም ባህል መሪ ምን ዓይነት መሆን እንዳለበት የየራሱ ግንዛቤ አለው። ይህ የአመራር ግንዛቤ ጠንካራ በመሆኑ፣ ለዎች ይህንኑ እሳብ ያዘው ወደ ቤተ ክርስቲያን ይመጣሉ። ለምሳሌ፣ በ1ኛ ሳሙኤል በአሰራኤል እካባቢ የሚኖሩ አገሮች ሁሉ በንጉሥ ይገዙ ነበር። ንጉሡ ቀረጥ በመሰብሰብና እገራቱን ለመጠበቅ የሚያሰፈልጉ ወታደሮች እንዲውጣጡ በማድረግ ሕዝቡን ይቆጣጠራል። ንጉሡ ሕዝቡ ምን ማመንና አንዴት መኖር አንዳለባቸው የሚወስን እምባኅን ነበር። የእገራቱን ሕግጋት የሚያወጣው እርሱ ነው። ተራው ሰው በመንግሥትና በደንቦቹ ላይ ሰውጥ ለማምጣት ብዙም መብቶችና ሥልጣን አልበረውም። ይህ በእገራችን ውስጥ የነበረውን የኃይለ ሥላሴን እገዛዝ የሚመስል ነው።

በብዙ የእፍሪካ አገሮች ጎሳዎች በጎሳ አለቆች ይገዙ ነበር። ብዙውን ጊዜ ይህ አገዛዝ ከእባት ወደ ልጅ የሚተላለፍ ነበር። ከእነዚህ አለቆች መካከል አንዳንዶቹ እንደ ነገሥታት በሕዝቡ ላይ ፍጹማዊ አገዛዝ ነበራቸው። በሌሎች አካባቢዎች ደግሞ የጎሳ አለቃውን የሚመክሩ ሽማግሌዎች ይኖራሉ። አለቃው አማካሪዎ ችን ካልለማ፣ በሌላ ይተካል። አለቃው አማካሪዎችን ለምቶ የሚሰጠው ውሳኔ ግን በሕዝቡ ላይ ተፈጻሚ ይሆናል። በብዙ መንገዶች ዛሬ በሽማግሌዎች የሚመሩ አብያተ ክርስቲያናት ሁኔታ ጎሳዊ አገዛዝን የሚከተሉትን ይመስላል። እንደ ጎሳ አለቆች ሁሉ

«የተማሩ» ሽማግሌዎች ለሌሎች ምርጥ የሆነውን ነገር እንደሚያውቁ በማሰብ ተራው ሕዝብ ተግባራዊ የሚያደርጋቸውን ውሳኔዎች ይሰጣሉ።

ዘመናዊነት በአመራር ግንዛቤ ላይ ክፍተኛ ለውጥ አምጥቷል። ዛሬ በምዕራቡ ዓለምና በኢትዮጵያ ዲሞክራሲ ሕዝቡ ሁሉንም ነገር መወሰን አለበት የሚል አመለካከት አስከትሏል። በመሆኑም፣ መሪዎች ሕዝቡ የሚፈልገውን ነገር ለማወቅና ለመተግበር ይሞክራሉ። የአመራር ሥልጣን የሚወሰነው አንድ ግለሰብና አሳቦቹ ባገኙት የድምጽ ቁጥር ነው። ስዎች ግለሰቡንና ለአገሪቱ የወጠናቸውን አሳቦች ካልወደዱ፣ ድምጽ በመንፈግ መሪ እንዳይሆን ያደርጋሉ።

13ኛ ጥያቄ፡- ሀ) «የንጉሥን»፣ የ«ጎሳ አለቃን»፣ የ«ዴሞክራሲን» ወይም የ«ሐሚኒስት» ዓይነት አመራር ብንክተል፣ የቤተ ክርስቲያን አመራር ምን ዓይነት ሊሆን እንደሚችል ግለጽ። በአያንዳንዱ ምላሌ ውሳኔዎችን የሚለጠው ማን ይሆናል? በእነዚህ ውሳኔዎች ውስጥ የምስራቅን ሚና ምን ይሆናል? ለ) ከእነዚህ የአመራር ዓይነቶች በቤተ ክርስቲያናት ውስጥ በብዛት የሚታዩ የተኛው ነው?

የዓለምን የአመራር ዓይነት የፈለገቸውን የእስራኤልን ምሳሌነት መከተሉ ለቤተ ክርስቲያን ቀላል ነው። ብዙውን ጊዜ የዓለምን የመሪነት ግንዛቤ እንቀዳለን። የአመራር መዋቅሮችንም ከዓለም እንቀዳለን። ስለዚህ፣ አምባገን መሪ ካለበት ማንበረሰብ ከመጣን፣ ጠንካራ መሪን የሚሾም የቤተ ክርስቲያን መዋቅር እንመርጣለን። ጎሳዊ መዋቅርን የሰመድን እንደ ሆነ፣ ጠንካራና ውሳኔዎችን ሁሉ የሚሰጥ የ«ጎሳ አለቃ-መሳይ» የቤተ ክርስቲያን መሪ እንፈልጋለን። ከዴሞክራሲያዊ አመራር ጋር የተላመድን ከሆነ ደግሞ፣ ምስራቅን በቤተ ክርስቲያኒቱ ውሳኔዎች ውስጥ ድምጽ የሚሰጡበትን አመራር እንፈልጋለን።

ይሁንና፣ መጽሐፍ ቅዱስ የቤተ ክርስቲያን አመራር ከዓለማዊ አመራር የተለየ መሆኑን ይናገራል (ማቴ. 20:25-28)። ስለዚህ እነዚህን የአመራር ዓይነቶች ላለመክተል ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ምስራቅን ዝም ብለው የሚታዘዟቸውን ትእዛዛት የሚሰጡ ነገሥታት አይደሉም። ንጉሡ እግዚአብሔር

ብቻ ነው። የእግዚአብሔር መንግሥት ሕዝቡ በድምጽ ብልጫ ደስ ያለውን ነገር የሚወስንበትን ዲሞክራሲያዊ አሠራርም መከተል የለበትም። እግዚአብሔርንና ፈቃዱን ልንመርጥ ወይም ደግሞ ካልወደድነው ለላውን ልንመርጥ አንችልም። በብዙ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች እንደ ጎሳ አለቆች እየተሰባሰቡ ምስራቅን የሚፈጽሟቸውን ውሳኔዎች ይሰጣሉ። ከእነዚህ የጎሳ አለቆች ወይም ሽማግሌዎች አንዱ መሆን እጅግ አስፈላጊ በመሆኑ፣ ስዎች ከዚህ ደረጃ ላይ ለመድረስ ነገሮችን ያዛባሉ፣ ክቦታው ላይ የደረሱም ላለመውረድ ሲሉ ክፍተኛ ጥረት ያደርጋሉ። ሽማግሌነት የሚያመጣው ሥልጣንና ክብር እጅግ ደስ ያስኛቸዋል። የቤተ ክርስቲያን አመራር አገራችን ከምትተዳደርበት ፖለቲካዊ አመራር ጋር አንድ ዓይነት ነው ብለን ከማሰብ ይልቅ፣ ፈታችንን ወደ መጽሐፍ ቅዱስ፣ በተለይም ወደ አዲስ ኪዳን መመለስ ይኖርብናል። በዚያ ስለ አመራርና አስተዳደራዊ መዋቅሮች የእግዚአብሔር አመለካከት ምን እንደ ሆነ ልንረዳ አንችላለን።

የቤተ ክርስቲያን አመራርን በምናጠናበት ጊዜ፣ ሁለት የማይነጣጠሉ ነገሮችን ማሰብ አለብን። አንደኛ፣ መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ሕዝብ እንዴት መደራጀት እንዳለባቸው እንደሚያስተምር ለመረዳት የአመራርን አስተዳደራዊ «መዋቅር» መመርመር አለብን። ሁለተኛ፣ መጽሐፍ ቅዱስ መሪ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምን ያህል የሥልጣን ደረጃ እንዳለውና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ማገልገል ስላለባቸው ልዩ ልዩ ዓይነት አገልጋዮች የሚናገረውን ማጥናት አለብን።

ዛሬ በቤተ ክርስቲያናችን ምን ዓይነት መሪዎችና አስተዳደራዊ መዋቅሮች ሊኖሩን እንደሚገባ ለመረዳት፣ በታሪክ ሁሉ የእግዚአብሔር ሕዝብ እንዴት እንደ ተመሩ መመርመሩ ጠቃሚ ነው። የቤተ ክርስቲያን አመራራችንን በዓለማዊ መጻሕፍት ላይ መመሥረት የለብንም። መሪዎችን የእግዚአብሔር ቃል መሆን አለበት። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ አመራር ብዙ ትምህርቶችን እናገኛለን። እነዚህን ትምህርቶች ዛሬ ከቤተ ክርስቲያናችን ጋር ልናዛምድ አንችላለን። ዓለማዊ መጻሕፍትን መጠቀም ያለብን

መጽሐፍ ቅዱስ ሰለ አመራር የሚናገረውን የሚደግፉ ሲሆኑ ብቻ ነው። ሰለ ቤተ ክርስቲያን አመራርና የአስተዳደር መዋቅር በምናጠናበት ጊዜ፣ እግዚአብሔር ሕዝቡን በታሪክ ሁሉ እንዴት እንደ መራው ለመመርመር ከብሉይ ኪዳን እንጀምራለን።

የቤተ ክርስቲያን አመራርና አስተዳደራዊ መዋቅሮች ትምህርት በእግዚአብሔር ሕዝብ ታሪክ (ክፍል 1 - ብሉይ ኪዳን)

ብሉይ ኪዳን በቀዳሚነት አይሁዶች ሰለ ተባሉት የእግዚአብሔር ሕዝብ የሚናገር ነው። ከአብርሃም ዘር ሕዝቡ ወደ ታላቅ አገርነት አደጉ። ከዘፍጥረት 12 ጀምሮ፣ ብሉይ ኪዳን ሰለ አይሁዶች ይናገራል። እግዚአብሔር ከእነዚህ አይሁዶች ጋር ልዩ ቃል ኪዳን አድርጎ ነበር። ነገር ግን ልምምዳችንን ሙሉ በሙሉ በብሉይ ኪዳን ላይ መመሥረት የለብንም። ምክንያቱም በብሉይ ኪዳን ዘመን የነበረው የአይሁዶች ሁኔታ በአዲስ ኪዳን ዘመን ካለችው ቤተ ክርስቲያን የተለየ ነው። አስራኤል እካላዊ ዳርቻዎች፣ ወታደሮች፣ የቀረጥ አስባሰብ፣ ፖለቲካዊ መሪዎች፣ ወዘተ. . . የነበሩበት አገር ነበረች (ኤፌ. 6:10-18)። የእግዚአብሔርን መንግሥት ለመደገፍ ቀረጥ አንሰበስብም፣ በዘር የሚተላለፍ አንዛዝ አንከተልም፣ ወዘተ. . . ። ይህ ማለት አመራርን ከአስራኤል ብቻ ሳይሆን፣ ከቤተ ክርስቲያንም አንጻር መመልከት እንዳለብን ያሳያል።

1. አመራር ከአዳም አስከ ዮሴፍ፡-

14ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በዚህ ጊዜ ውስጥ የነበሩትን ዐበይት መንፈሳዊ መሪዎች ስም ዘርዘር። ለ) እነዚህ ሰዎች ብዙውን ጊዜ የሚመሩት ማንን ነበር?

ከፍጥረት መጀመሪያ ጀምሮ አስራኤል አስከ ተመሠረተችበት ጊዜ ድረስ ለብዙ ሺህ ዓመታት፣ መንፈሳዊ አመራር በሩቅ ዘመዶች ላይ ነበር ያረፈው። አባት የቤተሰቡ ራስ እንደ መሆኑ መጠን፣ የሚሰቱ፣ የልጆቹ፣ የአማቶቹና የአንርሱ ልጆች መሪ ነበር። አባት ቤተሰቡ እግዚአብሔርን እንዲከተል የማድረግ ኃላፊነት ነበረበት። የሩቅ ዘመዶቹ ጭምር የሚገኙበት ቤተሰቡ አውነተኛውን አምላክ እንዲከተሉ የማድረግ ኃላፊነት ነበረበት።

በአምልኮም ቤተሰቡን የሚመራ ካህን ነበር። ለምሳሌ፣ ሞን ቤተሰቡን ወደ መርከቡ እየመራ ሲያስገባና የጥፋት ውኃው ካለቀ በኋላ መሥዋዕቶችን ሲሆዋላቸው እንመልከታለን (ዘፍጥ. 8:15-21)። በተመሳሳይ ሁኔታ አብርሃም፣ ይስሐቅና ያዕቆብ የቤተ ሰባቸው መንፈሳዊ መሪዎች ነበሩ። ያዕቆብ ወደ ግብጽ በሄደ ጊዜ፣ የሩቅ ዘመዶቹን ጨምሮ 70 የቤተሰብ አባላት ነበሩት። ፓትርያርክ እንደ መሆኑ መጠን፣ ያዕቆብ ለሁሉም መንፈሳዊ መሪ ነበር።

የዚህ ዓይነት መንፈሳዊ አመራር አብቅቶ ይሆን? ምንም እንኳን እግዚአብሔር ሌሎች ዓይነት መንፈሳዊ መሪዎችን ቢያዘጋጅም፣ ባል በቤተሰብ ላይ መንፈሳዊ ሥልጣን ያሰው መሆኑ አሁንም ቢሆን እጅግ መሠረታዊና አስፈላጊ የመንፈሳዊ አመራር ዓይነት ነው። እያንዳንዱ አባወራ ለቤተሰቡ የእግዚአብሔርን አውነት ማስተማር አለበት። ቤተሰቡ እንዲሁ አውነተኛ አምላክ እንዲያመልክ የማገዝ ኃላፊነት አለበት። ይህ በጣም አስፈላጊ ስለሆነ በ1ኛ ጢሞቴዎስ 3:4-5 ሐዋርያው ጳውሎስ አንድ ሰው ቤተሰቡን በመንፈሳዊ መንገድ የማይመራ ከሆነ፣ ብዙ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ የመሆን ብቃት እንደሌለው አመልክቷል።

15ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር አንድ ሰው ለቤተሰቡ መንፈሳዊ መሪ ለመሆን ካልቻለ ሽማግሌ የመሆን ብቃት የለውም የሚለው ስምንድን ነው? ለ) በኢትዮጵያ ክርስቲያን ባሎች በቤተሰብ መልካም መንፈሳዊ መሪዎች ይመስሉሃል? መልስህን አብራራ። ሐ) ይህ የቤተሰብ አመራር ዛሬ ቸል የሚባለው እንዴት ነው? ይህ የመንፈሳዊ አመራር አለመኖር የሚያስከትለው ችግር ምንድን ነው? መ) አንድ አባወራ ለቤተሰቡ መንፈሳዊ ምሪት ለመስጠት ሊያደርጋቸው የሚገቡ አንዳንድ ነገሮች ምን ምንድን ናቸው?

አንድ አባወራ በቤተሰቡ ላይ ያሰው መንፈሳዊ ሥልጣን በብዙ መንገዶች እየተሸረሸረ በመሄድ ላይ ይገኛል።

በመጀመሪያ፣ በብዙ ቤተሰቦች ባል ተጨማሪ ገቢ ለማግኘት ሲል በዓመቱ ውስጥ ሰብዙ ጊዜ ከቤተሰቡ ተሰይቶ ይኖራል። አንዳንድ ባሎችና ሚስቶች በሥራ ምክንያት በተሰያዩ ከተሞች ውስጥ ይኖራሉ። እንዳንድ ወንጌላውያን ቤተሰቦቻቸውን ትተው

ለአገልግሎት ወደ ሴሎች አካባቢዎች ይሄዳሉ። አንድ አባት ክቤተ ስቡ ጋር ካልኖረ፤ ሰቤተሰቡ መንፈሳዊ መሪ ሊሆን አይችልም። አባት ከአምነቱ ካፈነገጠ፤ እግዚአብሔር በኃላፊነት ይጠይቀዋል። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ቤተሰቡን እግዚአብሔር በሚፈልገው መንገድ እየመራ ስላልሆነ፤ በቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ የመሆን ብቃት የሰውም።

ሁለተኛ፤ ክፍለ ጊዜ የባልን የመንፈሳዊ መሪነት ሥልጣን የሚቀናቀን ጠንካራ ውጥረት አለ። ዓለም ወንድና ሴት እኩል ናቸው ትላለች። አንዳንድ ክርስቲያኖችም ይህንን ተከትለው ባልና ሚስት በቤተሰብ ውስጥ እኩል መንፈሳዊ ሥልጣን እንዳላቸው ይናገራሉ። በእርግጥ፤ ወንድና ሴት በእግዚአብሔር ዓይንና በቤተ ክርስቲያን እኩል ዋጋ አላቸው (ገላ. 3:28)። ባሎች ሚስቶቻቸው ምንም ነገር እንደማያውቁ ወይም ዝም ብለው ብቻ እንዲታዘዙ ከመጠበቅ ይልቅ፤ በቤተሰብ ውስጥ ባልና መሪ መሆን ማለት ምን ማለት እንደ ሆነ በትክክል መረዳት አለባቸው። ሴቶች በእግዚአብሔር ፊት ማን እንደ ሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረውን እውነት መገንዘብ አለባቸው። መጽሐፍ ቅዱስ ሴቶችም ልክ እንደ ወንዶች በእግዚአብሔር አምሳል ተፈጥረዋል ብሎ ያስተምራል (ዘፍጥ. 1:26-27)። የመጀመሪያዋ ሴት የተፈጠረችው የወንዱ እኩል አጋር እንድትሆን ነበር። ይህ ሁለት በሬዎች አብረው በመጠመድ ከሚታረሱበት ሁኔታ ጋር ተመሳሳይ ነው (ዘፍጥ. 2:18)። ሴቶች ለእግዚአብሔር ክብር ሊጠቀሙ የሚችሏቸው መንፈሳዊ ስጦታዎችም አሏቸው (1ኛ ቆሮ. 12:7-11)። ስለዚህ፤ ባሎች የቤተሰቡ መንፈሳዊ መሪዎች ናቸው ሲባል ሚስቶቻቸው ምንም ነገር እንደማያውቁ በማሰብ የፈለጉትን ሁሉ እንዲያደርጉላቸው ማዘዝ የለባቸውም። ጳውሎስና ጴጥሮስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን በወደደበት መንገድ ሚስቶቻቸውን ለማይወዱና ለሚበድሏቸው ባሎች ከባባድ ማሰጠንቀቂያዎችን ሰጥተዋል። (ኤፌ. 5:25-33፤ 1ኛ ጴጥ. 3:7ን እንብብ።) ሰልጆች መንፈሳዊ እውነት በማስተማሩ በኩል ሚስቶች ከባሎቻቸው ጋር ተጋግዘው መሥራት አለባቸው። ይሁንና፤ መጽሐፍ ቅዱስ በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ ወንዶች የቤተሰቡ መንፈሳዊ መሪዎች

መሆን እንዳለባቸውና ልጆች የእግዚአብሔርን መንገድ መከተላቸውን ማረጋገጥ እንደሚገባቸው ያስተምራል። የዓለምን ፍልስፍና በመከተል ይህንን ጠቃሚ መንፈሳዊ መርሕ መዘንጋት የለብንም።

ሦስተኛ፤ ብዙ ወንዶች ቀን ሥራ ላይ ደክመው ስለሚገቡ፤ ሰልጆች መንፈሳዊ አመራር መስጠት የሚስቶች ኃላፊነት እንደ ሆነ ያስባሉ። ልጆቹን የማስተማሩን ኃላፊነት ለሚስቶቻቸው በውክልና ያስተላልፉላቸዋል። ምንም እንኳን ሚስት ልጆቹ እግዚአብሔርን እንዲወዱ በማስተማሩ ረገድ ጠቃሚ ሚና ቢኖራትም፤ ይህ ግን ባል እግዚአብሔር የሰጠውን ኃላፊነት መተው አሰበት ማለት አይደለም። ባል ልጆች እግዚአብሔርን እንዲከተሉ ጥረት በማድረግ በኩል ተሳትፎ የማያደርግ ከሆነ፤ ብዙ ልጆች ጤናማ ቤተሰብ ለመመሥረት የሚያስችል የወንዶች እገዛ ስለማያገኙ፤ ቤተ ክርስቲያን እየተዳከመች እንደምትሄድ ክታሪክ እንማራለን።

አራተኛ፤ ብዙ ክርስቲያኖች ቤተ ክርስቲያን ባሎችን ተክታ ለቤተሰቦች መንፈሳዊ አመራር እንድትሰጥ ይጠበቃሉ። በዚህም ምክንያት፤ ብዙ ክርስቲያን ባሎችና ሚስቶች ልጆቻቸው ክርስቶስን እንዲያውቁትና እንዲከተሉት ከማስተማር ይቆጠባሉ። አብረው በማምለክ የሚያሳልፉት ጊዜ ጥቂት ነው። ልጆች ስለ እግዚአብሔር እንዲማሩ ወደ ሰንበት ትምህርት ቤት ይልኳቸዋል። ልጆች በጋራ የጸሎት ጊዜ በእምልኮ ውስጥ እንዲሳተፉ ይጠበቃሉ። ልጆቻችን እግዚአብሔርን እንዲወዱና እንዲያክብሩ በማገዙ በኩል የሰንበት ትምህርት ቤትና ቤተ ክርስቲያን ጠቃሚ ሚናዎችን ይጫወታሉ። ነገር ግን፤ ይህ በቤት ውስጥ የሚካሄደውን የወላጆች ትምህርትና መንፈሳዊ ምሪት፤ እንዲሁም እምልኮ ሊተካ አይችልም።

16ኛ ጥያቄ:- ሀ) እነዚህና ሌሎችም በቤተሰብ ላይ የሚታዩ ውጥረቶች አባት ልጆቹን በመንፈሳዊ መንገድ እንዳያስተምር መሰናክል የሚፈጥሩት እንዴት ነው? ለ) ከዚህ የተነሳ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚታዩ አንዳንድ አሰታዊ ውጤቶች ምን ምንድን ናቸው? ሐ) በቤት ውስጥ ተገቢውን መንፈሳዊ ምሪት ለመስጠት ባሎችና ሚስቶች ምን ሊያደርጉ ይችላሉ?

አነዚህ ችግሮች ለቤተ ክርስቲያን አደገኞች ናቸው። ቤተ ክርስቲያን በጠንካራ ቤተሰብ ላይ ትደገፋለች። ነገር ግን ብዙ ቤተሰቦች ልጆቻቸው እግዚአብሔርን እንዲከተሉ ተግተው አያስተምሩም። ባሎችና ሚስቶች ሥራ ስለሚበዛባቸው፣ ሰቤተሰቦቻቸው መንፈሳዊ ምራት ለመስጠት በቂ ጊዜና ጉልበት አይኖራቸውም። ልጆች አብዛኛውን ጊዜያቸውን የሚያሳልፉት ከወላጆቻቸው ጋር ሳይሆን፣ እርስ በርሳቸው ወይም ከሌሎች ልጆች ጋር በመጫወት ሊሆን ይችላል። ይህ ደግሞ በቂ ትምህርት ሳያገኙ እንዲያደጉ ያደርጋቸዋል። ቤተሰቦቻችን፣ አብያተ ክርስቲያናቸችንና ማህበረሰቦቻችን ቤተሰብ በዚህ ዓይነት ሁኔታ እየተዳከመ መሆኑን ይገነዘባሉ።

አጅግ አስፈላጊውና መሠረታዊው የመንፈሳዊ አመራር ቦታ ቤት ነው። አግዚአብሔር ባል ቤተሰቡን እንዲመራ፣ ስለ እግዚአብሔርና ስለ መንገዶቹ እንዲያስተምር፣ እንዲሁም አግዚአብሔርን በማምለኩ ረገድ እንዲመራቸው ኃላፊነት ሰጥቶታል። በዚህ ደረጃ ያለው አመራር ለሌሎች አመራሮች ሁሉ መሠረታዊ ነው። ይህ ከፍተኛ ለውጥ የሚያመጣ የአምልኮ ስፍራ ነው። የሚያሳዝነው፣ ክርስቲያን መሪዎችም ሳይቀሩ ይህንን የመሪነት ደረጃ ቸል ይላሉ። በአመዛኙ የወንጌላውያንና የሽማግሌዎች ልጆች በማህበረ ምእመናኑ ውስጥ ያልተቀጡና ዐመሰኞች ሆነው ይገኛሉ። ይህ አነዚህ መሪዎች እግዚአብሔር ቤተሰቦቻቸውን እንዲያስተምሩ የሰጣቸውን ቀዳሚ ኃላፊነት ቸል ማሰታቸውን የሚያሳይ ነው።

2. አመራር ከሙሴ እስከ ንጉሥ ሳኦል፡-

እግዚአብሔር ሙሴ አስራኤላውያንን ከግብጽ አውጥቶ ተስፋ ወደ ተገባላቸው ምድር እንዲመራቸው በጠራው ጊዜ፣ ከብዙ ዓመታት በፊት ለአብርሃም ቃል የተገባለት ሕዝብ መፈጠር ጀመረ። የያዕቆብ ቤተሰቦች የነበሩት አይሁዶች 12 ነገዶች ያሉት ሕዝብ ሆኑ። በመጨረሻም፣ በተስፋይቱ ምድር ውስጥ ሊኖሩ ቻሉ። ከሙሴ እስከ ንጉሥ ሳኦል በነበሩት ዓመታት እግዚአብሔር ሕዝቡን ለመምራት የተሰያዩ ዓይነት መሪዎችን ተጠቅሟል።

ሀ. የጎሳ መሪዎች፡- የእግዚአብሔር ሕዝብ እያደጉ መጥተው ወደ ጎሳና ብሔር ሲያድጉ፣ መንፈሳዊ አመራር ይለወጥና ይስፋፋ ጀመር። በዘፍጥረት 12፡2፣ እግዚአብሔር ለአብርሃም ልጆቹ ታላቅ ሕዝብ እንደሚሆኑ ቃል ገባለት። ከያዕቆብ ሞት ጀምሮ እግዚአብሔር ሙሴን አስከፍሎ፣ ድረስ ባሉት 400 ዓመታት ውስጥ የአይሁዶች ቁጥር ከ1 ሚሊዮን አሰፈ። በዚህ ጊዜ ውስጥ የነበረው አመራር ምን እንደሚመስል ብዙም የምናውቀው ነገር የለም። ይሁንና፣ አመራሩ የሚሰጠው በጎሳና ነገድ ይመስላል። 12ቱ የእስራኤል ነገዶች የራሳቸው ጎሳዎች ነበሯቸው፣ ጎሳዎቹም በሽማግሌዎች ይመሩ ነበር። አያንዳንዱ ጎሳ የየራሱ ቃል አቀባይ ወይም መሪ ነበረው። የጎሳዎቹ ሽማግሌዎች እንዴት ይመረጡ እንደ ነበረ አናውቅም። ምናልባትም አመራሩ የሚተላለፈው ለታላቅ ልጅ ሊሆን ይችላል። (ለምሳሌ፣ የሴዊ ታላቅ ልጅ ጎሳውን ሲመራ ቆይቶ በሞተ ጊዜ አመራሩን ለታላቅ ልጅ አስተላልፎአል። ለዚህ ነው የሴዊ ታላቅ ልጅ የነበረው አሮን ሊቀ ካህናት እንዲሆን የተመረጠው።) እንደ ብዙ የአፍሪካ አገሮች ጎሳዊ ማንነት ለአይሁዶች በአብዛኛው ታሪካቸው ውስጥ ጎሳዊ ታማኝነት ወሳኝ ጉዳይ ሆኖ ቆይቷል። አንደ ሳኦልና ዳዊት ያሉ ነገሥታት የገዙት ሊከተሏቸው በመረጡት ሰዎች ላይ ነበር። ሰዎች በንጉሡ ደስተኞች በማይሆኑበት ጊዜ አይከተሉትም። የሰሎሞን ልጅ ሮብአም በነገሠ ጊዜ ብዙ ሰዎች ይህንኑ ነበር ያደረጉት።

ከዚህ ጊዜ ጀምሮ ይህ የሽማግሌዎች አመራር ለእስራኤል የአመራር መሠረት ሆነ። እንደ ነገሥታት፣ ነገያትና ካህናት ያሉ ሌሎች መሪዎች ቢኖሩም፣ ሁልጊዜም መሠረታዊ አመራር የሚሰጡ ሽማግሌዎች ነበሩ።

17ኛ ጥያቄ፡- ዘጸአ. 18:13-26ን አንብቡ። ሀ) የሙሴ አማት ሙሴ የአመራር ሽክሙን ለማቃለል ምን እንዲያደርግ መከረው? ለ) የአነዚህን ሽማግሌዎች መመዘኛዎች ዘርዘር። ሐ) ምን ማድረግ ይጠበቅባቸው ነበር?

እግዚአብሔር ሙሴን በጠራ ጊዜ የሽማግሌዎች የመሪነት መዋቅር በሁለት መንገዶች ተፈጠመ።

እግዚአብሔር እስራኤል አስተዳደራዊ መዋቅር ለመጀመር የሽማግሌዎችና ወታደራዊ መዋቅሮችን እንድታዋሁረ ረድቷታል። በእነዚህ መዋቅሮች የሚገኙ የመሪዎች ደረጃዎች ለሰዎች ሁሉ የቅርብ ክትትልና ምሪት ይለጡ ነበር። የእነዚህ መሪዎች ቀዳሚ ተግባር አስተዳደራዊ ሥራዎችን ማከናወን ሳይሆን፣ ሰዎች እግዚአብሔርን እንዲከተሉ ማገዝ ነበር። ይህ መዋቅር እሥር፣ ጎ ምሳ፣ መቶ እና ሺህ ሰዎች የሚገኙባቸውን ቡድኖች ያካተተ ነበር። እነዚህ መሪዎች የተመረጡት በጎላዊ የሽማግልና መመዘኛ ሳይሆን (ለምሳሌ፣ ሥልጣኑ የተመሠረተው የመጀመሪያ ልጅ ወይም የተወሰነ ነገድ እባል በመሆን ሳይ እልነበረም)፣ በመንፈሳዊ መመዘኛ ነበር የተመረጡት። የእግዚአብሔርን ቃልና ባሕርይ በማወቃቸውና ሰዎችን ያለ እድልም በማስተናገዳቸው ነበር። የዚህ ዓይነቱ አመራር አይሁዶች ወደ ተስፋይቱ ምድር ከገቡ በኋላም ይቀጥል አይቀጥል የምናውቀው ነገር የለም። ምክንያቱም ብሉይ ኪዳን ስዕዚህ ጉዳይ የሚለው ነገር የለም። ምናልባትም አመራሩ ሳይቀጥል ቀርቶ ይሆናል።

ከዚህ የአመራር መዋቅር እንዳንድ ጠቃሚ ትምህርቶችን ልናገኝ እንችላለን። በመጀመሪያ፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ በቁጥር አየበዙ በሚሄዱበት ጊዜ፣ ሁሉም ለው መንፈሳዊ ክትትል ይደረግለት ዘንድ አስተዳደራዊ መዋቅሩም መስፋት አለበት። አብያተ ክርስቲያኖቻችን በሚያድጉበት ጊዜ፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እያንዳንዱ አማኝ የቅርብ ክትትል ሊያገኝ የሚችልበትን መዋቅር መዘርጋት አለባቸው። ታላላቅ አብያተ ክርስቲያናት ልክ ሙሴ እንዳደረገው ማኅበረ ምእመናኖቻቸውን በእነስተኛ ቡድኖች በከፋፍሉ፣ እያንዳንዱን አማኝ በመንፈሳዊ አድገቱ መርዳት ይቻላል።

ሁሉተኛ፣ መዋቅሩ መዘጋጀት ያለበት የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለማስተዳደር ሳይሆን፣ የቅርብ መንፈሳዊ ክትትል ለማድረግ ሊሆን ይገባል። ማስተዳደር ከመንፈሳዊ እንክብካቤ ያነሰ ጠቀሜታ ነው

ያለው። ይሁን እንጂ፣ ዛሬ በቤተ ክርስቲያን አብዛኞቹ መዋቅሮቻችን በእስተዳደር ላይ የሚያተኩሩ ናቸው። ብዙ ሽማግሌዎች የምእመናኖቻቸውን ስም እንኳን አያውቁም። እያንዳንዱ ምእመን በመንፈሳዊ ሕይወቱ እያደገ ስለ መሆኑ ወይም ስላለመሆኑ የሚያውቁት ነገር የላቸውም። ይህ በአብያተ ክርስቲያኖቻችን ውስጥ ከሚታዩት ታላላቅ ድክመቶች አንዱ ነው።

18ኛ ጥያቄ:- ሀ) ወደ ቤተ ክርስቲያናችሁ ለአምላክ የሚመጣ እያንዳንዱ ለው መንፈሳዊ ክትትል እንዲያገኝ የሚያስችልና በመንፈሳዊ ሕይወቱ እንዲያድግ አገዛ የሚደርግ አንድ የመንፈሳዊ ክትትል መዋቅር አዘጋጅ። ለ) ይህ አሁን በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ ካለው መዋቅር እንዴት እንደሚለይ ግለጽ።

ሽማግሌዎች ስለእግዚአብሔር ሕዝብ ክትትል ያደርጋሉ። እነዚህ 70 የበላይ መሪዎች ከሙሴ ጋር አብረው በመሥራት ለሕዝቡ አመራር ይሰጡ ነበር (ዘጸአ. 24:1)። እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ለመገናኘት ግማሽ መንገድ ያህል ወደ ተራራው እንዲወጡ ጠይቆአቸው ነበር። በኋላም እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱሱን በመስጠት የለባዎቹን ሽማግሌዎች አመራር አጸና (ዘጎል. 11)።

አይሁዶቹ ወደ ተስፋይቱ ምድር ከገቡ በኋላ፣ እነዚህ 70 ሽማግሌዎች በከነዓን እገር በፖለቲካው ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድሩ መሪዎች ሆኑ። በእዳስ ኪዳን የእነዚህ ሽማግሌዎች ቡድን ሽንጎ (ላንህድሪን) በመባል ይታወቃል (ማቴ. 26:59)። ከመጀመሪያዎቹ ለባ ሽማግሌዎች በኋላ እነዚህኞቹ ስባ ሽማግሌዎች እንዴት እንደ ተመረጡ አይታወቅም። ምናልባትም እነዚህ ሰዎች በማኅበረ ረሱ ውስጥ በጥበባቸው የታወቁ በመሆናቸው፣ ሰዎች ለእርዳታ ወደ እነርሱ ይሄዱ የነበረ ይመስላል። ሌሎች ሽማግሌዎችም ይህንን እይታው እንዲቀላቀሏቸው ጠየቁቸው። ምናልባትም ልክ እንደ ወታደራዊ አሠራር ከአሥር አለቅነት ወደ ጎምሳ አለቅነት፣ ከዚያም ወደ መቶ አለቅነትና ሺህ አለቅነት እየተዘዋወሩ የሠሩ ይመስላል። ይህም የሆነው ሰዎች ጥበባቸውን፣ ብስለታቸውንና የአመራር ክህሎቶቻቸውን በማጤናቸው ሳይሆን አይተርም።

ነገር ግን በአገሪቱ ሁሉ ውስጥ ማህበረሰቦችን ሁሉ የሚያስተዳድሩ ሽማግሌዎች ነበሩ። በሙሉ ሕግ ውስጥ፣ ሽማግሌዎች ክርክሮችን የሚዳኙበትና በከነዓን ለሚኖሩ አይሁዶች ዳኝነት የሚሰጡበት አስፈላጊ ሚና ተሰጥቷቸዋል (ዘጸግ. 19:12፣ 21:1-4)። የሽማግሌዎች አመራር በጣም አስፈላጊ ስለ ነበር፣ አያንዳንዱ ከተማ የራሱ የሆነ የሽማግሌዎች ቡድን ነበረው (መሳ. 8:14)። ብዙውን ጊዜ ክርክሮችን ለመዳኘት በከተማው መግቢያ በር ላይ ይሰበሰቡ ነበር (ሩት 4:1-2)። የአስራኤል ሽማግሌዎች ወደ ሳሙኤል መጥተው ንጉሥ አንዲመርጥላቸው ጠየቁት (1ኛ ሳሙ. 8:4)። አርሱም የዳዊትን ንግሥና አጸና (2ኛ ሳሙ. 5:3)። እነዚህ ሽማግሌዎች በአስራኤል ታሪክ ሁሉ ከነገሥታት ጎን ለጎን አመራር ይሰጡ ነበር። በምርኮ ዘመን ላይቀር አይሁዶች በሽማግሌዎች ይመሩ ነበር (ሕዝ. 8:1)።

የዚህ ዓይነት የአመራር ዘዴ (የነገሥታት፣ የነቢያት፣ የካህናት) ለረዥም ጊዜ መቆየቱ እግዚአብሔር ሕዝቡን ለመምራት የሽማግሌዎችን ዓይነት አመራር የሚመርጥ መሆኑን የሚያሳይ ይመስላል። በአዲስ ኪዳንም አንኳን፣ አግዚአብሔር ለሕዝቡ አመራር ለመስጠት የተጠቀመው በሽማግሌዎች ነበር። ሐዋርያት፣ ነቢያትና ወንጌላውያን ከቦታ ቦታ እየዞሩ የሚያገለግሉ ሲሆን፣ እነዚህ ሽማግሌዎች ነበሩ የአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች በመሆን የሚያገለግሉት። እነዚህ ሽማግሌዎች ከሕዝቡ ጋር ቅርበት ስላላቸው በሚገባ ያውቋቸው፣ ይመሯቸውና ችግሮች በሚደርሱባቸው ጊዜ ይረዷቸው ነበር። በአንጻሩ፣ ነገሥታትና ሊቀ ካህናት ከሰዎችና ከችግሮቻቸው የራቁ ነበሩ። ስለዚህ እነዚህ ሽማግሌዎች በአግዚአብሔር ሕዝብ አመራር ውስጥ አጅግ ጠቃሚ ደረጃ ነበራቸው።

19ኛ ጥያቄ:- የአስራኤልን ሽማግሌዎች ኃላፊነት ከቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ኃላፊነት ጋር አነጻጽር። የሚለያዩትና የሚመሳሰሉት አንዴት ነው?

ለ. የሃይማኖት መሪዎች:- በአስራኤል የነበሩት ሌሎች መሪዎች የሃይማኖት መሪዎች ነበሩ። እነዚህ «ካህናት» በመባል

የሚጠሩ መሪዎች ከሙሉ ዘመን ጀምሮ ቤተ መቅደሱ አስከ ተደመሰሰበት አስከ 70 ዓ.ም. ድረስ ቆይተዋል። ሁሉም የሌዊ ነገድ አባላት ነበሩ። ሁሉም የመጡት ከእርን ጎሳ ነበር። ከሌዊ ጎሳ የሆኑና ዳሩ ግን ከእርን ወገን ያልሆኑ ሰዎች የተጠሩት ካህናት አንዲሆኑ ሳይሆን፣ የካህናት ረዳቶች አንዲሆኑ ነበር። የአይሁዶች የሃይማኖት አመራር «ሊቀ ካህናት» ሆኖ በሚሠራ በአንድ ሰው ላይ ያረፈ ነበር። ይህ ሥልጣን ከእርን ወደ ታላቅ ልጁ አያለ በዘር የሚተላለፍ ነበር።

የካህናት አመራር የአስራኤልን አገር ሃይማኖታዊ ጉዳይ ብቻ የሚመለከት ነበር። የአነርሱ ኃላፊነት ለሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማር ነበር። ይህም ሕዝቡ በሊና ተራራ ከአግዚአብሔር ጋር የገቡትን ቃል ኪዳን አንዲጠብቁ ያስችላቸው ነበር (ዘሌዋ. 10:11)። በቤተ መቅደስ ውስጥም የእግዚአብሔርን አምልኮ ይመሩ ነበር። የአንሰላት መሥዋዕት ያቀርቡና በመገናኛው ድንኳን ውስጥ ያሉትን ዕቃዎች ይንከባከቡ ነበር። በኋላ ሌዋውያን ለአይሁዶች የመዝሙር አገልግሎት መስጠት ጀመሩ (1ኛ ኬና 25:6-31)።

ካህናት የፖለቲካ ሥልጣን አልነበራቸውም። ይህ የፖለቲካ መሪዎችና የሽማግሌዎች ተግባር ነበር። ካህናት ከፖለቲካው ገለል ብለው ለሁሉም የፖለቲካ መሪዎች መመሪያ መስጠት ያስፈልጋቸው ነበር። ይህም መመሪያ አግዚአብሔር ከአይሁዶች ጋር የገባውን ቃል ኪዳን የሚያንጸባርቅና የፖለቲካ መሪዎች በዚህ ሕገ መንግሥት ተመርተው የአግዚአብሔርን ሕዝብ አንዲመሩ የሚጠይቅ ነበር። ካህናት አንደ ተቀሩት ሰዎች መሬት መያዝም ሆነ ንብረት ማፍራት አይፈቀድላቸውም ነበር። በአንድ ከተማ ውስጥ ተቀምጠው በሚሰጣቸው እነስተኛ መሬት ላይ ያርሱ ነበር። ዋናው ገቢያቸው የሚመጣው አይሁዶች ለአግዚአብሔር ከሚሰጡት አሥራት ነበር።

20ኛ ጥያቄ:- ሀ) ክብሉይ ኪዳን ሃይማኖታዊ መሪዎች ልንማር የምንችላቸው አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን አመራር ትምህርቶች ምን ምንድን ናቸው? ለ) በብሉይና አዲስ ኪዳን መካከል የሚታዩትን የሽማግሌዎች አመራር ልዩነቶች ግለጽ።

ከብሉይ ኪዳን የሃይማኖት መሪዎች አንዳንድ ጠቃሚ ነገሮችን ስለ ቤተ ክርስቲያን አመራር ልንማር አንችላለን።

1) ብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር የሃይማኖትና የፖለቲካ አመራርን በግልጽ ለይቷል። እንደ ነገሥታት ያሉ የፖለቲካ መሪዎች የካህናትን ሥራዎች እንዲያከናውኑ አልተፈቀደላቸውም ነበር። ለዚህ ነው እግዚአብሔር በሳኦል (1ኛ ሳሙ. 13:1-4) እና በገዢያን (2ኛ ዜና 26:16-21) ላይ ፍርድን የሰጠው። ካህናትም ቢሆኑ በፖለቲካዊ አመራር ውስጥ ገብተው እንዲሳተፉ አልተፈቀደላቸውም ነበር። ይህ የሆነበት ምክንያት የሃይማኖት ላዎች በፖለቲካ ውስጥ በሚሳተፉበት ጊዜ፣ የእግዚአብሔርን ቃል እውነታ ለፖለቲካው ጥቅም ሊለውጡ ስለሚችሉ ነው። ይህ ዛሬ ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጠቃሚ ትምህርት ይሰጣል ብዬ አምናለሁ። በቀጥታ የፖለቲካ አመራር ኃላፊነት መያዝ የለብንም። ይህንን የምናደርግ ከሆነ የቤተ ክርስቲያንን አመራር መልቀቅ አለብን። ፖለቲካ ከቤተ ክርስቲያን ጋር የቅርብ ግንኙነት በሚመሠርትበት ጊዜ፣ በአመዛኙ የቤተ ክርስቲያን ንጽሕናና ምስክርነት አንደሚጎድፍ ከታሪክ እንረዳለን። (ለምሳሌ፣ የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንንና የኢትዮጵያ ነገሥታትን፣ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንንና የሮም መንግሥትን ታሪክ መመልከት ይቻላል።) (ማስታወሻ፡- ጠንካራ አምነት ያላቸውና የፖለቲካውን አመራር ፈተናዎች ሊቋቋሙ የሚችሉ ክርስቲያኖች በፖለቲካ ውስጥ ቢሳተፉ መልካም ነው። ልክ እንደ ዳንኤልና የሌፍ እግዚአብሔር ክርስቲያን ፖለቲከኞችን በመጠቀም አገራቸው በይበልጥ እግዚአብሔር የሚፈልገውን የፍትሕና የጽድቅ መሥመር እንድትይዝ ያደርጋል።)

21ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አንድ ሽማግሌ የፖለቲካ አመራር ውስጥ በመግባቱ ምክንያት መሪነቱ የተበላሸበትን አጋጣሚ ጥቀስ። ለ) በፖለቲካ ውስጥ ያሉ ክርስቲያኖች በፖለቲካው አንዳይወለዱ ምን ዓይነት ምክር ትሰጣቸዋለሁ?

2) እንደ ብሉይ ኪዳን ካህናት ሁሉ፣ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ቀዳሚ አገልግሎት የእግዚአብሔርን ሕዝብ መንፈሳዊ

ፍላጎቶች ማሟላት ነው። ልክ እንደ አዲስ ኪዳን ሐዋርያት፣ ሽማግሌዎች የሕዝቡን መንፈሳዊ ሕይወት በመምራቱ ላይ ትኩረት ማድረግ ይኖርባቸዋል። (የሐዋ. 2:42፣ 6:2-4ን አንብብ።) ዋናው የአመራር መሣሪያቸው ለሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማር ነው። ለዚህ ነው ጳውሎስ ሽማግሌዎች ማስተማር መቻል አለባቸው ያለው (1ኛ ጢሞ. 3:2)። አማኞች እንደ እግዚአብሔር ትእዛዝና መመሪያዎች እንዲኖሩ ማዘጋጀት አለባቸው። ሽማግሌዎች የእግዚአብሔርን ሕዝብ ማጎበረሰብ መንፈሳዊ አምልኮ መከታተል አለባቸው። ሽማግሌዎች አንደ ልማት፣ ግንባታ፣ ወዘተ. . . በመሳሰሉት የአስተዳደር ሥራዎች በሚጠመዱበት ጊዜ፣ ለመንፈሳዊ ጉዳዮች ትኩረት ላይሰጡ ይችላሉ። ሽማግሌዎች ለምእመናን በመጸለይና ቃሉን በማስተማር ከእግዚአብሔር ጋር ባላቸው መንፈሳዊ ጉዞ እንዲያድጉ የማገዝ ኃላፊነት አለባቸው። ከዚህ አገልግሎት ሽማግሌዎችን የሚያደናቅፉ ሌሎች ሥራዎች ሁሉ ቤተ ክርስቲያንን የሚያዳክሙ ናቸው። ሐዋርያት አስተዳዳሪዎች አንሆንም በማለታቸው ምን ያህል አስተዋዮች ነበሩ!

22ኛ ጥያቄ፡- የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ ከሆንክ፣ ከጊዜህ ምን ያህሉን መቶኛ የእግዚአብሔርን ቃል ለማስተማርና ለመንፈሳዊ አገልግሎት ትስጠለህ? ምን ያህሉን ለአስተዳደራዊ ሥራዎች ታውላለህ? የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ ካልሆንክ፣ በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ ላለ አንድ ሽማግሌ ይህንን ጥያቄ አቅርብ። ስ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በአስተዳደራዊ ሥራዎች ላይ በማተኮር የምእመናኖቻቸውን መንፈሳዊ ሕይወት በማይከታተሉበት ጊዜ የሚከለክሉት ችግሮች ምን ምንድን ናቸው?

3) ብሉይ ኪዳን አባላት (ካህናት ያልሆኑ አይሁዶች) ሙሉ ጊዜያቸውን ሰጥተው መንፈሳዊ ፍላጎቶቻቸውን ለማሟላት ደፋ ቀና ለሚሉት ካህናትና ሌዋውያን የሚያስፈልገውን ነገር ለማድረግ አሥራት ማውጣት እንዳለባቸው ያስተምራል። ሙሉ ጊዜያቸውን ለጥተው የማስተማር፣ የሰብከት፣ የጉብኝት፣ አዳዲስ አማኞችን ደቀ መዝሙር የማድረግ፣ ወዘተ. . . አገልግሎት ለሚሰጡት ሰዎች ደመወዛቸውን ካልከፈሉ፣ እነዚህ አገልጋዮች ከብዛኛውን ጊዜያቸውን የሚያጠፉት የመተዳደሪያ ገንዘብ ለማግኘት የተለያዩ

ሥራዎችን በመሥራት ላይ ይሆናል ማለት ነው። በዚህ ጊዜ ምእመናንን ለማገልገል ብዙ ጊዜ አይኖራቸውም። በብሉይ ኪዳን ዘመን፣ ሕዝቡ ካህናትን ለመደገፍ አሥራት በማይለጡበት ጊዜ፣ ካህናቱ በግብርናና በገንድ ሥራ ላይ ስለሚሰማሩ፣ ሕዝቡን ለማስተማርና አምልኮውን ለመምራት ጊዜ ያጥራቸው ነበር። ይህ ደግሞ የሕዝቡን መንፈሳዊ ሕይወት ይነጻ ነበር (ነሀ. 13:10-13)። አብያተ ክርስቲያናቶችን ተዳክመው እንዲታዩ ካደረጉት ምክንያቶች አንዱ ይህ ይሆን? መንፈሳዊ ሰዎች መንፈሳዊ ፍላጎቶችን እንዲያሟሉ ዕድሉን አንስጣቸውም፤ ለደመወዝ መክፈያ የሚሆን ገንዘብ አንዲኖር በቂ አሥራት አንለጥም። ስለዚህ፣ አገልጋዮች አኛን ለማገልገል ሲሉ ትርፍ ጊዜያቸውን በሥራ ላይ ለማዋል ጥረት ያደርጋሉ። ጳውሎስ እንደሚለው የቤተ ክርስቲያን የመጀመሪያው ልምምድ ለአገልጋዮች ደመወዝ መክፈል ነው (ሉቃስ 10:7፣ 1ኛ ቆር. 9:9-12፣ 1ኛ ጢሞ. 5:17-18)። ሰዎች ሙሉ ጊዜያቸውን ለጥተው እንዲያገለግሉ ካልሾምንና እነርሱም አገልግሎታቸውን በሚያካሂዱበት ጊዜ ተገቢውን ደመወዝ እንዲያገኙ ካደረግን፣ ራሳችንን እየጎዳን ነው። በምንታመምበት ጊዜ ለሚያከሙን ሐኪሞች ደመወዝ በመክፈሉ ቅር የሚለው ሰው የለም። «መንፈሳዊ ሐኪሞቻችን» እንክብካቤ እንዲያደርጉልን ደመወዝ ቢከፈላቸው ስምን ይከፋናል?

4) ነገር ግን በብሉይ ኪዳን መንፈሳዊ መሪዎች (ካህናት) እና በአዲስ ኪዳን መንፈሳዊ መሪዎች መካከል ትልቅ ልዩነት አለ። የብሉይ ኪዳን አገልግሎት የሚለጠው በተመረጡት አይሁዶች ሲሆን፣ አዲስ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ በሙሉ ካህናት መሆናቸውን ይናገራል። (1ኛ ጴጥ. 2:5፣ 9ን አንብብ።) አሁን መንፈስ ቅዱስ በአያንዳንዱ አማኝ ውስጥ ያድራል። እርሱ አማኞችን በማስተማር፣ ኃይልን በማላበስና መንፈሳዊ ስጦታዎቻችንን በመጠቀም አንዳችን ሌላውን እንድናገለግል ያስችለናል። ችግሩ፣ ቤተ ክርስቲያን «ልዩ» ናቸው የምትላቸው ሰዎች መንፈሳዊ መሪዎች እንዲሆኑ ታደርጋለች። እነዚህም ካህናት፣ ጳጳሳት፣ ሲቀ ጳጳሳት ወይም መጋቢዎች ናቸው። ይህ ደግሞ በአገልጋዮችና በምእመናን መካከል ልዩነት እንዲፈጠር ያደርጋል።

በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ግን እንዲህ ዓይነት ልዩነት አልነበረም። ሁሉም የእግዚአብሔር አገልጋዮች ተደርገው ነበር የሚታዩት። ሰዎች ለአገልግሎት የሚመረጡት በመንፈሳዊ ብስለታቸው እንዲ ልዩዎች ወይም ከሌሎች ሰዎች የተለዩ በመሆናቸው አልነበረም። ስለሆነም፣ በምእመናን ዘንድ ልዩ ተደርገው የሚታዩ አገልጋዮችን ላለመፍጠር ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። ይህ ምእመናን ቁጭ ብለው እየተመለከቱ አገልጋዮቹ ሥራውን ለማካሄድ እንዲገደዱ ያደርጋል። ይህ ደግሞ ከምንም ነገር በላይ ቤተ ክርስቲያንን ያዳክማል።

23ኛ ጥያቄ:- ሀ) በምእመናን መንፈሳዊ ፍላጎቶች ላይ የሚያተኩር መንፈሳዊ አገልጋይ አስመናሩ ለቤተ ክርስቲያን አደገኛ የሚሆነው እንዴት ነው? ለእነዚህ አገልጋዮች በቂ ደመወዝ መክፈል አስፈላጊ የሚሆነው እንዴት ነው? ለ) ጥቂት ሰዎች ብቻ እንዲያገለግሉ ከመጠበቅ ይልቅ፣ ምእመናን ሁላችንም ካህናት ነን ብለን ማስባችን ጠቃሚ የሚሆነው እንዴት ነው?

ሐ. ጊዜያዊ የፖለቲካ/ወታደራዊ መሪዎች።

24ኛ ጥያቄ:- መሳ. 21:25ን አንብብ። ንጉሥ ባስመናሩ ምክንያት በእስራኤል ምን ተከሰተ?

እግዚአብሔር ከእስራኤል ሕዝብ ጋር ቃል ኪዳንን በመሠረተ ጊዜ፣ የእስራኤል «ንጉሥ» ተደርጎ እንደሚታይ ግልጽ ነበር። እንዲያውም ምሑራን የሲና ተራራው ቃል ኪዳን የአሕዛብ ነገሥታት ከማረኩአቸው ነገሥታት ጋር ቃል ኪዳን የሚገቡበትን መንገድ የተከተለ ነው ብለው ያምናሉ። ገዥው ንጉሥ የተሸናፈውን ንጉሥ ታማኝነትና ታዛዥነት ይወስን ነበር። በምላሹ ገዥው ንጉሥ ለደገንነቱ ዋስትና ይስጠዋል። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ እግዚአብሔር የእስራኤል ንጉሥ ነበር። እስራኤላውያን እርሱን ብቻ እስካመለኩትና ከእነርሱ ጋር የገባውን ቃል ኪዳን እስከ ጠበቁ ድረስ እንደሚባርካቸው ተናግሯል። እስራኤላውያን የሰው ንጉሥ እንዲነግሥላቸው በጠየቁ ጊዜ፣ የእግዚአብሔርን አገዛዝ መቃወማቸው ነበር።

ሁሉንም አንድ የሚያደርግ አካላዊ የአስራሌል ንጉሥ ሳይኖር እግዚአብሔር በአስራሌል ላይ የሚነግሠው እንዴት ነበር? እግዚአብሔር ቀደም ሲል ሦስት ዓይነት መሪዎችን ሰጥቶአቸው ነበር። በመጀመሪያ፣ የቤተሰብ መሪዎች የሆኑት ባሎች ቤተሰቦቻቸው እግዚአብሔርን እንዲታዘዙ የማድረግ ኃላፊነት ነበራቸው (ዘጸግ. 6:1-25)። ሁለተኛ፣ ሽማግሌዎች ነበሩ። እነዚህ መንፈሳዊና ጥበብ የሞላባቸው በእድሜ ገፋ ያሉ ሰዎች በቤተሰቦች ወይም በጎሳዎች መካከል የሚከሰቱትን ችግሮች የመፍታት ኃላፊነት ነበራቸው። ሦስተኛ፣ እግዚአብሔር ሕዝቡን መባረኩንና መጠበቁን ይቀጥል ዘንድ ሰሕዝቡ ቃል ኪዳንን የሚያስተምሩ ካህናት ነበሩ። እነዚህ መሪዎች ተግባራቸውን በተገቢው መንገድ ከተወጡና ሕዝቡም ከታዘዙ፣ እግዚአብሔር ሕዝቡን ከውጭ ወራሪዎችና ከአደጋዎች ለመጠበቅ ቃል ገብቷል። ከዚህም የተነሣ ብሔራዊ መሪ አስፈላጊ አይሆንም። እግዚአብሔር በእነዚህ ሦስት ዓይነት መሪዎች እማካኝነት ንጉሣቸው ሆኖ ይሠራ ነበር።

ነገር ግን አንድ ችግር ቢፈጠርስ? ሠራዊትን ለውጊያ ማደራጀት ቢያስፈልግስ? እግዚአብሔር «መሳፍንት» የሚባሉትን ልዩ መሪዎች በመጥራት ሕዝቡን ለአጭር ጊዜ እንዲመሩ ያደርጋል። ለምሳሌ፣ ሕዝቡ በግብጽ ባሪያዎች በሆኑ ጊዜ፣ እግዚአብሔር ሙሴን ጠርቶ ተገልግሎታል። ሕዝቡ ወደ ከነዓን መግባትና በዚያ የነበሩትን ሰዎች በማሸነፍ ምድሪቱን መቆጣጠር ባስፈለገው ጊዜ፣ እግዚአብሔር ኢየሱን ጠርቷል። ኢየሱስ ከሞተ በኋላ፣ አስራሌላውያን ቃል ኪዳንን ባፈረሱ ጊዜ ሁሉ፣ ሕዝቡ ለሌሎች እገሮች እንዲገዙ ያደርግ ነበር። ንስሐ በሚገቡበት ጊዜ ደግሞ እንደ ጌዴዎን፣ ዮፍታሄ፣ ኤውድ፣ ሳምሶንና ሳሙኤል የመሳሰሉትን ወታደራዊ መሪዎች ያስነሣቸው ነበር። እግዚአብሔር ብዙውን ጊዜ በሰዎች ፊት እርባና-ቢስ የሚመስሉትን ሰዎች በመምረጥ በመንፈሱ ኃይልን ያሳብሳቸው ነበር። ሕዝቡም ከሠራው እግዚአብሔር የመረጠው ለው መሆኑን በመረዳት ይከተሉትና ይታዘዙት ነበር። እግዚአብሔር ሕዝቡን ለማዳን ግሳሰቡን ከተጠቀመ በኋላ፣ ግለሰቡ ለአገሪቱ እንደ አስተዋይ አማካሪ ያገለግል ነበር። ቀዳሚው የመሪነት ተግባር ግን በአባቶች፣

በሽማግሌዎችና በካህናት ላይ ያርፍ ነበር። መሪው ከሞተ በኋላ፣ እግዚአብሔር ሌላ ሰው እስኪያስነሣ ድረስ ሌላ ፈራጅ አይኖርም ነበር።

አባቶች፣ ሽማግሌዎችና ካህናት እግዚአብሔር የጠየቃቸውን ቀጣይነት ያለው አገልግሎት በማይሰጡበት ጊዜ ምን ይከሰት ነበር? ወላጆች ስልጆቻቸው ቃል ኪዳንን ሳያስተምሩ ሲቀሩ፣ ሽማግሌዎች እግዚአብሔርንና ታላቅ ኃይሉን ሲዘነጉ፣ እንዲሁም ካህናት የእግዚአብሔርን ሕግ ሰሕዝቡ ሳያስተምሩ ሲቀሩ፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ በፍጥነት ችግር ውስጥ ይገባ ነበር። በመጀመሪያ፣ አካባቢ እያንዳንዱ ሰው በፊቱ መልካም መስሎ የታየውን ስለሚያደርግ ማኅበረሰቡ የፈራረሰ ሕይወት ለመምራት ይገደዳል (መላ. 21:25)። ከዚያም በጠላቶቻቸው ተሸንፈው ባሮች ይሆኑ ነበር።

25ኛ ጥያቄ፡- እግዚአብሔር አስራሌላውያንን በዚህ የታሪካቸው ወቅት በፖለቲካዊ መልኩ ለመምራት ከፈለገበት መንገድ ስለ ቤተ ክርስቲያን እመራር ምን ልንማር እንችላለን?

አስራሌላውያን በመሳፍንት የሚመሩበት ይህ የታሪካቸው ወቅት ዛሬ ለእኛ እያሌ ማስጠንቀቂያዎችን ይሰጠናል።

1) መሪዎች በቀላሉ እውነተኛው መሪ ማን እንደ ሆነ ሊዘነጉ ይችላሉ። ብዙውን ጊዜ የእግዚአብሔርን ሕዝብ የምንመራው እኛው ነን ብለን እናስባለን። እንዳንድ መሪዎች፣ «እኛ እንወስናለን፣ እናንተ ሥራውን ትፈጽማላችሁ» ይላሉ። ብዙም ሳይቆይ ኃላፊነቱ የራሳቸው እንደ ሆነ እድርገው ይመራሉ። ይህንን በማድረጋቸው ደግሞ ኢየሱስ የቤተ ክርስቲያን ራስ መሆኑን ይዘነጋሉ። ምእመናን የእርሱ እንጂ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ወይም የቤተ እምነቱ አይደሉም። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የቤተ ክርስቲያን ራስ ሳለመሆን መጠንቀቅ አለብን። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የትኩረት ማዕከል በመሆን «ነገሥታት» ለመምለል በሚሞክሩበት ጊዜ የኢየሱስን የመሪነት ስፍራ እየተቀናቀኑ ናቸው ማለት ነው። ከዚህ ይልቅ፣ ሕዝቡ ራሳችን የሆነውን ኢየሱስን እንዲያዳምጡ ማድረግ አለብን። ምእመናን

ለችግሮቻቸው መፍትሔ ለማግኘት ከቤተ ክርስቲያን መሪዎች ይልቅ ወደ ኢየሱስ መመልከት አለባቸው።

2) አንዲሁም ደግሞ እያንዳንዱ ዓይነት የቤተ ክርስቲያን መሪ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተግባሩን በአግባቡ በማይወጣበት ጊዜ፣ ችግሮች እንደሚፈጠሩ እንመለከታለን። ወላጆች ልጆቻቸውን ሳያስተምሩ ሲቀሩ፣ ሽማግሌዎች የእግዚአብሔርን መንጋ ሳያለተምሩና በአረኝነት ሳያገለግሉ ሲቀሩ፣ ሕዝቡ ይዳክሙና በቀላሉ በጠላታቸው በስይጣን ይጠቃሉ። ከዚያ በኋላ ሕዝቡ ኢየሱስ እንደሚፈልገው ሳይሆን ራሳቸው እንደሚፈልጉት ይኖራሉ። አብያተ ክርስቲያኖቻችን በሐሰተኛ ትምህርት፣ በክፍፍልና በሌሎችም ችግሮች እየዛሉ ያሉት መሪዎች እግዚአብሔር በሚፈልገው መንገድ ባለመምራታችን ሊሆን ይችላል።

3) ንጉሥ እንደ መሆኑ መጠን፣ እግዚአብሔር የፈለገውን ሰው ለመሪነት የመምረጥም ሆነ የመሾም መብት አለው። በመሪነት ላይ ያሉት ሰዎች ሕዝቡን እርሱ በሚፈልገው መንገድ በማይመሩበት ጊዜ፣ እግዚአብሔር ብዙውን ጊዜ ለውጥና ማዳን ስማምጣት ሲል ያልተጠበቁትን ሰዎች ለመሪነት ያስነሣል። ይህ ብዙውን ጊዜ በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ የታየ ነገር ነው። ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ሁኔታዋ በምታዳክምበት ጊዜ፣ ተሐድሶ ለማምጣት ወይም አዲስ ቤተ ክርስቲያን ለመመሥረት አንድን ሰው ይጠራል። (ለምሳሌ፣ ሱተር የመካነ ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን መሥራች ሲሆን፣ ካልቪን የፕረስቢቴሪያን [ቤተል ሲኖዶስ መካነ ኢየሱስ] ቤተ ክርስቲያን፣ ጆን ዌሶሊ ደግሞ የሜተዲስት ቤተ ክርስቲያን መሥራች መሆኑን ከታሪክ እናውቃለን።) አኛም በዘመናችን እርሱ እንደሚፈልገው አድርገን የእግዚአብሔርን ሕዝብ በእረኝነት የማናገስግል ከሆነ አኛን እስወግዶ ሌሎች መሪዎችንና ቤተ እምነቶችን በማስነሣት ሥራውን ሊያከናውን ይችላል።

በመሪነት ላይ ያለን ሰዎች እግዚአብሔር የሚጠቀመው እኛን ብቻ ነው የሚል አጭም ሊኖረን አይገባም። እግዚአብሔር ለመሪነት ወይም ሕዝቡን ለማዳን ወይም በቤተ ክርስቲያናችን ልዩ ሥራ ለማከናወን የፈለገውን ሰው ሲመርጥ እንደሚችል መረዳት

አስብን። በኢየሱስ ዘመን እንደ ነበሩት ፈሪሳውያን የሰማዩ አባታችን የፈለገውን ሰው እንዲጠቀም ካልፈለገን፣ መንፈስ ቅዱስን የምንቃወም የቤተ ክርስቲያን ጠላቶች ልንሆን እንችላለን። እንዲሁም ደግሞ ምእመናን ሁኔታዎችን በመቆጣጠር ራሳቸውን ወይም ወዳጆቻቸውን ከመሪነት ላይ ለማስቀመጥ መጣራቸው ስሕተት ነው። ለአንድ መሪ ልጁን ከሥልጣን ላይ ስማስቀመጥ መጣሩ ትክክል አይደለም። ይህ እግዚአብሔር የፈለገውን ሰው እንዳይመርጥ የሚያደርግ መስናክል ነው።

26ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዛሬ ሰዎች ከንጉሣችን ኢየሱስ በላይ በሰው መሪዎች ላይ የሚያተኩሩባቸውን ሁኔታዎች ግለጽ። ለ) ሽማግሌዎች የማለተማርና የአረኝነትን አገልግሎታቸውን በማይወጡበት ጊዜ፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚከሰቱትን ችግሮች ግለጽ። ሐ) ብዙ ሽማግሌዎች የኢየሱስን የመሪነት ተግባር ለመንጠቅ የሚፈልጉት አንዴት ነው? መ) በሚገባ የተደራጁት መሪዎች ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የፈለገውን ሰው በመሪነት በመሾም ለውጥ አንዳያመጣ የሚከላከሉት ለምንድን ነው?

ሦስተኛ ቀን

የቤተ ክርስቲያን አመራርና እስተዳደራዊ መዋቅር ትምህርቶች ከእግዚአብሔር ሕዝብ ታሪክ (ትምህርት 2 - ብሉይ ኪዳን)

እግዚአብሔር የአሰራሌልን ሕዝብ እንዴት አንዳደራጀ ተመልክተናል። እርሱ ንጉሣቸው ነበር። የቤት ውስጥ አመራር የሚሰጡ «አባቶች»፣ በእካባቢያዊ ጉዳዮች ላይ ውሳኔ የሚሰጡ «ሽማግሌዎች» እና ስሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል በማስተማር፣ ብሎም በቤተ መቅደስ ውስጥ እምልክውን በመቆጣጠር የሚሠሩ «ካህናት» የእግዚአብሔር ረዳቶች ሆነው ያገለግሉ ነበር። አንዳንድ ጊዜ ችግር ሲፈጠር እግዚአብሔር አንድ ሰው ጊዜያዊ መሪ ሆኖ እንዲሠራ ያደርግ ነበር። ሳኦል የአሰራሌል ንጉሥ በሆነ ጊዜ፣ አዲስ አመራር ተመሠረተ። ነገሥታት፣ ካህናትና ሽማግሌዎች ብልሹ ሕይወት በመምራታቸው እግዚአብሔር የ«ነቢያት»ን አገልግሎት አስፋፋ። ከዚህ አዲስ አመራር ምን እንማራለን?

3. ከንጉሥ ሳኦል አለከ ብሉይ ኪዳን ዘመን ፍጻሜ ድረስ የእግዚአብሔር ሕዝብ አመራር።

27ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ሳሙ. 8:1-9:23 እንብብ። ሀ) ሽማግሌዎች ሳሙኤል ምን እንዲያደርግ ጠየቁት? ለ) ያንን ዓይነት አመራር የፈለጉት ለምን ነበር? ሐ) ሳሙኤል ምን ዓይነት ምላሽ ሰጠ? መ) እግዚአብሔር ምን ዓይነት ምላሽ ሰጠ? ሠ) ሳሙኤል በሰዚህ ዓይነቱ አመራር ምን ዓይነት ማሰጠንቀቂያ ሰጠ? ረ) ሳኦል የተመረጠበትን መሠረት በተመለከተ ታሪኩ ምን ያሳያል? የተገለጸው እንዴት ነበር? ሰ) ሆሴዕ 13:9-11ን እንብብ። እግዚአብሔር እበራኤላውያን ንጉሥን በመጠየቃቸው ምን አለ?

ሀ. ነገሥታት፡- አንዳንድ ጊዜ በተላላተ ልባዊ ፍላጎት እግዚአብሔር አንድ ነገር እንዲያደርግልን በምንጠይቅበት ጊዜ፣ እርሱ የምንፈልገውን ነገር ሊሰጠን ይችላል። ነገር ግን የምርጫችን መዘዞች እንዲደርሱብን ያደርጋል። እስራኤላውያን እግዚአብሔር ንጉሥ እንዲለግባቸው በጠየቁት ጊዜ ይህ ነበረ የሆነው። የመጨረሻው መለፍን የነበረው ሳሙኤል ሊያረጅ፣ የእስራኤል ሽማግሌዎች ንጉሥ እንዲያነግሥላቸው ጠየቁት። ለምን ነበረ ንጉሥ የፈለጉት? በመጀመሪያ፣ ሊያዩት በማይችሉት መሪ መመራቱ ለጋት አላድርገባቸው ሊሆን ይችላል። እግዚአብሔር የመሪነቱን ዙፋን ይዞ ችግሮች በሚፈጠሩበት ጊዜ፣ ጊዜያዊ መሪዎችን ማለንሣቱ ለብዙ ሰዎች ሊቀበሉት የሚችግር ነገር ነበር። ዛሬም ቢሆን በእምነት ለመኖርና እግዚአብሔር መሪዎችን እንዲሆን መፍቀዱ ከባድ ሊሆንብን ይችላል። ከዚህ ይልቅ፣ ሰዎች መፍትሔ እንዲለጡን ማድረግ ይቀላል። ይሁን እንጂ፣ መፍትሔ ፍለጋ ወደ ሰዎች መሄዱ በእግዚአብሔር ሳይ ማመፅ ነው። እግዚአብሔር በዚህ ጊዜ የደረሰበት ግንዛቤ ከ500 ዓመታት ያህል በጎሳ ሕዝቡ አመራሩን በተቃወሙ ጊዜ በሆሴዕ ላይ ሊደርስ እንመለከታለን።

28ኛ ጥያቄ፡- ለማኞች ኢየሱስ የቤተ ክርስቲያን ራስ መሆኑን በመዘንጋት ምሪት ለመቀበል በእምነት ወደ እርሱ ከመመልከት ይልቅ የሰዎችን መሪዎች መከተል ለምን እንደሚቀልላቸው ምላሌዎችን ሰጥ።

በሳሙኤል ዘመን እንደ ነበሩት አይሁዶች ሁሉ፣ እኛም ችግሮቻችንን ይፈቱልን ዘንድ እንደ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ባሉት

ሰዎች ላይ ለመደገፍ እንፈቀዳለን። ኢየሱስ ፍላጎታችንን እንዲያሟላልን ካልተደገፍንበት፣ በእርሱ ላይ እያመፅን ነው ማለት ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በጥንቃቄ ማድረግ ካለባቸው ነገሮች መካከል አንዱ ምእመናን ለችግሮቻቸው ከሰዎች ይልቅ በእግዚአብሔር እንዲታመኑ ማገዝ ነው። ሰዎች መልሰ ፍለጋ ወደ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች መምጣታቸው የመሪዎችን የተፈላጊነት ለሜት ሊጨምር ቢችልም፣ እንዲህ ዓይነቱ ሁኔታ ሰዎች ወዳለማመን፣ ብሎም በኢየሱስና በመንፈስ ቅዱስ አመራር ላይ እንዲያምፁ ሊያደርግ ይችላል። ሰዎች እግዚአብሔርን ከመተማመን ይልቅ ወደ እኛ እንዲመጡ የምናበረታታ ከሆነ፣ አይሁዶች እግዚአብሔር ንጉሣቸው እንዳይሆን በተቃወሙ ጊዜ የፈጸሙትን ዓይነት ጥፋት እንፈጽማለን። መጽሐፍ ቅዱስ ከእግዚአብሔር ይልቅ በሰዎችና በሥጋዊ ሀብት ላይ መደገፍን ይቃወማል። (ኢሳ. 31:1-3ን እንብብ።)

አይሁዶች ንጉሥ የፈለጉበት ሁለተኛው ምክንያት በእካባቢያቸው እንዳሉት ሌሎች ሕዝቦች ለመሆን በመፈለጋቸው ነበር። ሌሎች ንጉሥ ካላቸው፣ እኛ ለምን ንጉሥ እይናረንም? ሌላ አለቡ አይሁዶች። ይህ ንጉሥ የሌላቸው ሕዝብ በመሆናቸው ምክንያት በሚያላግጡባቸው ሌሎች ሰዎች ፊት እንዲከበሩ ያደርጋቸዋል። የተጨነቁት ከእግዚአብሔር ይልቅ ለሰዎች እሳብ ነበር። ይህ በቤተ ክርስቲያንም ላይ የሚታይ ችግር ነው። ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ጋር ለመጮካከር ብለን ትላልቅ ሕንጻዎችን ለንገነባ፣ በሙዚቃ መሣሪያዎች ላይ ብዙ ገንዘብ ለናፈለ፣ ወይም ሌሎችን ለመከረጅ ብለን ታላላቅ የመዘምራን ቡድኖችን ለንመሠርት እንዲህ ዓይነት ችግር ውለጥ በመግባት ላይ ነን ማለት ነው። አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት በመንግሥት ለመመለስን ወይም ከእኛ የበለጠ ክብር አግኝተዋል ከሚሏቸው ሌሎች ቤተ እምነቶች ጋር ለመጮካከር ሌላ አለተዳደራዊ መዋቅሮቻቸውን ይቀይራሉ። ነገር ግን ሌሎችን ከመከረጅ ይልቅ ምን እንድናደርግ እንደሚፈልግ እግዚአብሔርን መጠየቁ አይቻልም? እግዚአብሔር ከሚፈልገው በላይ በሌሎች ፊት «የበታች» መሆኑ የበለጠ ያለጋናል ማለት ነው?

29ኛ ጥያቄ:- ሀ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እግዚአብሔር ከሚፈለገው ይልቅ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት በሚያደርጓቸው ነገሮች ላይ ተመሥርተው ውሳኔዎችን እንደሚሰጡ የሚያሳዩትን ምላሌዎች ጥቀስ። ለ) እንዲህ ዓይነቱ አመለካከት በእግዚአብሔር ፊት ዐመፅ የሚሆነው ለምንድን ነው?

ላሙኤል «ንጉሡ» ውድና ሕዝቡን የሚጨቁን አዲስ ቢሮክራሲያዊ አገዛዝ እንደሚጀምር ተረድቶ ነበር። ቤተ መንግሥቶች፣ የጦር ሠራዊት፣ ወዘተ. . . ይመሠረታሉ። ንጉሡም ብዙ ሀብት ለራሱ ለማጋበስ ይፈልጋል። ይህ ገንዘብ የሚመጣው ከየት ነው? ሠራዊቱስ የሚመጣው ከየት ነው? ንጉሡ የሚፈልገውን ነገር ሁሉ የሚያሟሉት ራሳቸው አስራኤላውያን ነበሩ። አስራኤላውያን ንጉሥ በማግኘቱ ክብር ስለ ተመሰጠ፣ ኪሳራውን ለማሰብ አልፏል። ላሙኤል እንዳስጠነቀቀው፣ ንጉሥ አለን የሚለው ክብር የጊላ ጊላ ለአይሁዶች ሽክም ሆነባቸው። ከ120 ዓመታት በጊላ ንጉሥ ለላምን ቤተ መቅደሱንና ታላላቅ ቤተ መንግሥቶቹን ለመገንባትና ለራሱም ሀብት ለመሰብሰብ ሲል ከሕዝቡ ብዙ ቀረጥ ከለበለበ በጊላ፣ ሕዝቡ ተዳክሙ። እርሱ ከሞተ በጊላ ልጁ ሮብላም ቀረጡን እንዲቀንሰላቸው ለመነት። ፈቃደኛ ባልሆነ ጊዜ፣ ሽማግሌዎቹ በእርሱ ላይ በማመፃቸው አሥር ነገሥታት ኢዮርብዓምን ንጉሣቸው አድርገው ተከተሉት (1ኛ ነገሥ. 12:1-24)።

30ኛ ጥያቄ:- ሀ) ሌሎችን የምታስደንቅና ለምእመናን ችግሮች ሁሉ መፍትሔ ሰመስጠት የምትችል ቤተ ክርስቲያን ሰመመሥረት ስንል በምእመናን ላይ ሽክም የምንፈጥርባቸውን መንገዶች አብራራ። ለ) ለምእመናን ቢሮክራሲያዊ መዋቅር ሰመሽክም የሚከበድ ሲሆን ምን ይከሰታል?

ይህ ለእኛ ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ነው። ለምእመናን አንክብካቤ ለማድረግ ስንል ቢሮክራሲያዊ መዋቅሮችን በምንመሠርትበት ጊዜ፣ ታላላቅ ችግሮች ይፈጠራሉ። በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት አምስት ዓይነት የአመራር ደረጃዎች አሉ- አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን፣ ክፍለ ማኅበር፣ ክፍለ ማኅበራት ኅብረት፣ ቀጣና፣ ዋና ጽ/ቤት። እያንዳንዱ ደረጃ የራሱ የሆነ ቢሮና ሠራተኛ ይፈልጋል።

ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ጋር በመፎካክር ምርጥ ቢሮ፣ የሠለጠኑ ሠራተኞች፣ ምርጥ ሕንጻዎች፣ ወዘተ. . . የማግኘት ፈተናዎችም ይኖራሉ። ለመሆኑ ለእነዚህ ሁሉ ሠራተኞችና መዋቅሮች የሚያስፈለገው ገንዘብ የሚመጣው ከየት ነው? ገንዘቡ የሚመጣው ከምእመናን ነው። እነዚህ ምእመናን መሪዎቻቸው ሁልጊዜም ገንዘብ እንደሚጠይቁቸው ያስባሉ። ከምእመናንቻቸው ገንዘብ በመጠየቅ የታወቁ ቤተ አምነቶችም አሉ። ስለሆነም ምእመናን ልክ እንደ አስራኤላውያን ሽክም በሆኑባቸው መዋቅሮች ላይ እንዳያምፁ ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። በርግጥ መሪዎች እንዲቀየሩ የግድ ላይሉ ይችላሉ። ነገር ግን ሽክሙ ቀለል ብሎ ወደሚታይባቸው ቤተ አምነቶች በመፍለስ ሊያምፁ ይችላሉ። ወይም ደግሞ ለሕይወታችን አስፈላጊ አይደለም ብለው ለሚያስቡት ተግባር ገንዘብ ሳስመስጠት በመወሰን ሊያምፁ ይችላሉ።

31ኛ ጥያቄ:- 1ኛ ላሙ. 16:1-13ን አንብብ። ሀ) እግዚአብሔር አንድን መሪ የሚመርጥበት መንገድ ሰዎች ከሚመርጡበት ሙንገድ እንደሚሰይ ላሙኤል ምን ተማረ? ለ) ዛሬ ብዙ ክርስቲያኖች ከእግዚአብሔር መመዘኛዎች ይልቅ የዓለምን መመዘኛዎች ተከትለው መሪዎችን እንደሚመርጡ የሚያሳዩትን ምላሌዎች ስጥ። ብዙውን ጊዜ እንዲህ ዓይነቱ አመራር የሚያስከትለው ውጤት ምን ዓይነት ነው? ሐ) በእግዚአብሔር መመዘኛ መሠረት የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን የመምረጥን ጥቅሞች ዘርዘር። ይህንን እውነት እንዴት በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ እንደ ተመሰክትክ ግለጽ።

የይሁዳና የአስራኤል ነገሥታት ፖለቲካዊ አመራር ከንጉሥ ሳካል አስከ ንጉሥ ዘካርያስ ድረስ ለ500 ዓመታት ያህል ሲሠራበት ቆይቶአል። ይሁዳ በተማረክ ጊዜ ነበር የአስራኤልና የይሁዳ ነገሥታት ታሪክ ያበቃው። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ መደበኛ እይሁዳውያን ነገሥታት አልታዩም። ንጉሥ ሄሮድስ ከፊል እይሁዳዊ ብቻ ነበር፣ ከዳዊት ዘር ባለመወለዱም እይሁዶች እንደ እውነተኛ ንጉሣቸው አድርገው አልተመለከቱትም ነበር።

ነገሥታት የሰጡትን አመራር በምንመለከትበት ጊዜ፣ (ይህ 1ኛ ሳሙኤል፣ 2ኛ ሳሙኤል፣ 1ኛ ዜና፣ 2ኛ ዜና ውስጥ ተመልክቷል) ሁለት ጠቃሚ ትምህርቶችን እናገኛለን፡-

1) የአመራሩ ውጤታማነት የሚወስነው በንጉሠ መንፈሳዊ ሕይወት ነበር። እንደ ሳኦል ወይም ሮብግም ያሉት ነገሥታት ራሳቸውን የእግዚአብሔር ሕዝብ አገልጋዮች እድርገው ባለመመልከታቸው፣ የእርስ በርስ ጦርነቶችን ቀለቅሰዋል። በፍጥነት ሕዝቡን ወደ ጣዖት አምልኮ መርተዋል። ነገር ግን እንደ ዳዊት ያሉትን ሌሎች ነገሥታት እግዚአብሔር በከፍተኛ ደረጃ ተጠቅሞባቸዋል። እነዚህ እግዚአብሔርንና ሕዝቡን የሚወዱ መሪዎች ነበሩ። በብዙ መንገዶች የንጉሠ መንፈሳዊ ሕይወትና ባሕርይ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ታዛዥነት ይወስናል ልንል እንችላለን። ዛሬም ቢሆን ምእመናን እግዚአብሔርን እንዲወዱና እርሱን በሚያስከብር መንገድ እንዲኖሩ የሚያደርገው የቤተ ክርስቲያን መሪዎች መንፈሳዊ ባሕርይና እርሱን ለመታዘዝ መቀረጣቸው ነው። እግዚአብሔር ሳሙኤልን እንዳስተማረው፣ ለዎች ውጫዊ የአመራር ነገሮችን (ለምሳሌ፣ ትምህርት) በሚመለከቱበት ጊዜ፣ ለእግዚአብሔር ሕዝብ መልካም የሚመስሉ መሪዎች ሊመረጡ ይችላሉ። በኋላ ግን እነዚህ መሪዎች ሕዝቡን ከእግዚአብሔር በማራቅ ልክ እንደ ሳኦል በችግር ውስጥ ይዘፍቁታል። ሰሐዝቡ በረከት የሚያመጣ እንደ ዳዊት ያለ መንፈሳዊ መሪ ማግኘት የሚቻለው በመሪው ልብ፣ በመንፈሳዊ ባሕርዩና ለማገልገል ባለው ፍላጎት ላይ ትኩረት ሊደረግ ብቻ ነው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉት ብዙ ክፍፍሎችና ሌሎችም ችግሮች እንደ እግዚአብሔር ልብ የሆኑትን ለዎች ያለመምረጣችን ውጤቶች ይሆኑ? የዘራነውን በማጨድ ሳይ እንሆን ይሆን?

32ኛ ጥያቄ:- የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መንፈሳዊ ደረጃ የምእመናን መንፈሳዊ ደረጃ ሊወስን፣ በከፋም ሆነ በደግ፣ እንዴት እንዳየህ ግለጽ።

2) የምእመናንና የአብያተ ክርስቲያናት ተፈጥሮአዊ ዝንባሌ ከጊዜ ወደ ጊዜ በእግዚአብሔር ላይ ያላቸው እምነት በሚዳከምባቸው ዑደቶች ውስጥ ማለፍ ነው። ለምሳሌ፣ ዳዊት

እግዚአብሔርን በሙሉ ልቡ ይወድ ነበር። ልጁ ለሎሞን ግን ለሴቶችና ለሀብት ክፍተኛ ፍቅር ስለ ነበረው፣ እግዚአብሔርን በክፊል ልቡ ነበር የሚወደው። በመጨረሻም የሎሞን ልጅ ኢዮርብግም እግዚአብሔርን በመተው የራሱን ክብር ብቻ በመፈለጉ፣ በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ጉዳትን አስከትሏል። በኋላም እግዚአብሔርም በሌላ ንጉሥ ሕይወት ታላቅ ሥራ በመሥራት እርሱን እንዲፈራው አደረገ። እግዚአብሔር ንጉሡን ብቻ ሳይሆን የይሁዳን ሕዝብ ጭምር ነበር የሚባርከው። ነገር ግን ልጁና የልጅ ልጁ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እየተዳከሙ ይሄዳሉ። (ለምሳሌ፣ መንፈሳዊ መሪዎች በነበሩት እንደ ሕዝቅያስ፣ ያዝያንና ኢዮስያስ ያሉትን ነገሥታት መመልከት ይቻላል።) ይህ እውነት በእግዚአብሔር ሕዝብም ሕይወት ይታያል። የእግዚአብሔር ሕዝብ መንፈሳዊ ሕይወት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተዳከመ ይሄዳል። ክጥንቆላ ወይም ከታላቅ ኃጢአት የዳነው የመጀመሪያው ትውልድ እግዚአብሔርን ከልቡ በመውደድ በልበ ሙሉነት ያገለግለዋል። ልጆቻቸው ግን (ሁለተኛ ትውልድ አማኞች) እምነታቸውን ባይተጩም፣ እግዚአብሔርን በመሥዋዕትነት ከማገልገል ይልቅ የራሳቸውን ፍላጎቶች ይከተላሉ። ሦስተኛው ትውልድ ደግሞ ብዙውን ጊዜ ወደ ዓለም ይመለሳል። እግዚአብሔር እነዚህ ለዎች በዓለም እንዳይዋጡ ታላቅ ሥራ መሥራት ይጠበቅበታል። ይህ ካልሆነ ግን፣ በእንደ ወቅት እግዚአብሔር በታላቅ ኃይሉ የሠራባት ቤተ ክርስቲያን ትሞታለች። ይህንን እንደ እንግሊዝ ባሉት አገሮች ውስጥ እንመለከታለን። በእንግሊዝ በእንደ ወቅት ታላላቅ አብያተ ክርስቲያናት የነበሩት፣ አሁን ልጆች የወላጆቻቸውን እምነት በመተዋቸው፣ በመስጊዶች ተተክተው ይታያሉ። የእያንዳንዱ ቤተ እምነት መሪዎች የሁለተኛና ሦስተኛ ትውልድ አማኞችን ሕይወት በመመርመር በታላቅ ጸሎት ተሐድሶ ለማምጣት መጣር አለባቸው።

33ኛ ጥያቄ:- ከትውልድ ትውልድ የምእመናን መንፈሳዊ ሕይወት እየተዳከመ ሲሄድ የተመለከተከው እንዴት ነው? ለ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ይህንን ተፈጥሮአዊ ዝንባሌ ለመቀልበስ ምን ሊያደርጉ ይችላሉ?

ሰ. ነቢያት፡- በብሉይ ኪዳን ውስጥ የመጨረሻው የመሪ ዓይነት ነቢያት የተሰኘው ነው። አብርሃምና ሌሎችም ሰዎች ነቢያት ቢባሉም፤ የነቢያት መደበኛ ሚና የታየው በሙሴ አገልግሎት ነው። አይሁዶች ሙሴን የነቢይ ምሳሌ አድርገው ይመሰክቱት ነበር። እግዚአብሔር በቀጥታ ለዚህ አገልግሎት የጠራው ሲሆን፤ ሥራውም የእግዚአብሔርን መልእክት ለሕዝቡ ማዳረስ ነበር። ይህ መልእክት አልፎ አልፎ ወደፊት የሚከሰቱትን ነገሮች የሚያመለክት ቢሆንም (ለምሳሌ፤ ዘዳግ. 18:15)፤ ብዙውን ጊዜ ሕዝቡ እግዚአብሔርን በሚያስክብርና የቃል ኪዳን ግዴታቸውን በሚያሟላ መንገድ እንዲኖሩ የሚቀስቅስ ነበር። ከእግዚአብሔር ጋር ካላቸው ልዩ ግንኙነት የተነሣ፤ ነቢያት «የእግዚአብሔር ሰው» ተብለው ይጠሩ ነበር (ለምሳሌ፤ 1ኛ ሳሙ. 2:27፤ 9:6፤ 1ኛ ነገሥ. 13:1)። ከይሁዳ ነገድና ክዳዊት የዘር ሐረግ ከመጡት ነገሥታትና ከሌዊና ክላርን የቤተሰብ ሐረግ ከመጡት ካህናት በተቃራኒ፤ እግዚአብሔር ነቢያትን የጠራው ከብዙ የተለያዩ ጎሳዎችና ቤተሰቦች ነበር።

የነቢያት እመራር ከጊዜ ወደ ጊዜ ሲለወጥ ቆይቶአል። አንደ ነቢይ ስሙኤል ተቀባይነት የተሰጠው መንፈሳዊ መሪና አማካሪ ነበር። በሳሙኤል ዘመን የነቢያት ማኅበረሰብ ጎልብቷል (ለምሳሌ፤ 1ኛ ሳሙ. 19:20)። እነዚህ ነቢያት በእስራኤል ሁሉ አየዞሩ የእግዚአብሔርን ቃል እየተናገሩ አብረው ይኖሩ ነበር። እግዚአብሔር እንደን ነቢይ በሚጠራበት ጊዜ፤ የእግዚአብሔርን መልእክት የሚናፍትን «ደቀ መዛሙርት» ይሰበስብ ነበር። እነዚህ ነቢያት በመቶዎች ለሚቆጠሩ ዓመታት ቆይተዋል። ቢያንስ እስከ ኤልያስና ኤልሳዕ (2ኛ ነገሥ. 2:3፤ 5) እና አሞጽ (7:14) ዘመን ድረስ።

በዳዊት ዘመን፤ ነቢያት ብዙውን ጊዜ የንጉሥ አማካሪዎች ነበሩ። ዳዊት ለሕይወቱ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቁን ለማ ረጋገጥ ፈልጎ ነበር። ስለሆነም በተወሰኑ ሁኔታዎች ውስጥ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደ ሆነ ለማወቅ አንደ ናታንና ጋድ ያሉትን ነቢያት ይጠይቅ ነበር። በካህናት ዘመን እግዚአብሔር አንዳንድ ጊዜ እንደ ሰው ነቢይ እንዲሆን ይጠራና ለንጉሡ

መልእክት እንዲያደርስ ይልከው ነበር። ይህንንም የሚያደርገው ብዙውን ጊዜ ንጉሡና ሕዝቡ ባስመታዘዛቸው ምክንያት ፍርድ እንደሚመጣባቸው በመግለጽ ነው (ለምሳሌ፤ 1ኛ ነገሥ. 11:29-39)። ብዙውን ጊዜ ግስሰቡ መልእክቱን ካደረሰ በኋላ፤ ወደ ቀድሞ ሥራው ይመሰላል።

የይሁዳና የእስራኤል ነገሥታት በእግዚአብሔር ላይ ማመጣቸውን በቀጠለብት ወቅት፤ የነቢያት አገልግሎት እየተጠናክረ ይሄደ፤ ጀመር። ኤልያስና ኤልሳዕ በሕይወት ዘመናቸው አብዛኛውን ጊዜ በነቢይነት ሲያገለግሉ ቆይተዋል። ትልቁ አገልግሎታቸው ነገሥታትና ሕዝቡ በእግዚአብሔር ላይ ስለ ፈጸሙት ዐመፅ መጋፈጥና ስለሚመጣባቸው የእግዚአብሔር ፍርድ ማስጠንቀቅ ነበር። ኤልሳዕ ከሞተ በኋላ፤ እግዚአብሔር ሕዝቡ ከጋጠኔታቸው ንስሐ እንዲገቡና ይህ ካልሆነ እግዚአብሔር በዘዳግም 11 ከነርሱ ጋር የገባውን ቃል ኪዳን አንደሚያደርስ ስማስጠንቀቅ እያሌ ነቢያት አስነሥቷል። ከአነርሱ በፊት ከነበሩት ነቢያት በተቃራኒ፤ እነዚህ ነቢያት ከእግዚአብሔር ዘንድ የተ ቀበሉትን መልእክት በጽሑፍ በማስፈር ሕዝቡ እግዚአብሔር ለምን እንደ ቀጣቸው እንዲያውቅ አድርገዋል። እነዚህ መልእክቶቻቸውን በጽሑፍ ያሰፈሩ ነቢያት ከኢሳይያስ አስከ ሚልክያስ የሚገኙት ናቸው።

እነዚህ ነቢያት በእስራኤል ሕዝብ አመራር ውስጥ ክፍተኛ እስተዋጽኦ አድርገዋል። ሃይማኖቶች ወይም የፖለቲካ መሪዎች እንደ ሆኑ ደመወዝ ስለማይከፈላቸው፤ ተጠሪነታቸው ለእግዚአብሔር ብቻ ነበር። ስለዚህ ሥራዬን አጣሰሁ የሚል ፍርሃት ሳይኖርባቸው የእግዚአብሔርን መልእክት በድፍረት ይናገሩ ነበር። ፖለቲካኞች ወይም ሃይማኖታዊ መሪዎች እንደ እግዚአብሔር ቃል በማይመሩበት ጊዜ፤ ነቢያት ይጋፈጧቸውና ወደ እግዚአብሔር እንዲመሰሱ ያደፋፍሯቸው ነበር። ይህ ካልሆነ የእግዚአብሔር ፍርድ እንደሚደርስባቸው ያስጠነቅቁአቸው ነበር።

ነገር ግን ነቢያትም ትንቢታዊ አመራራቸውን አላገባብ የመጠቀም ፈተና ነበረባቸው። እንደኛ፤ ነቢያት ሳይሆኑ

የነቢይነትን ክብር የሚፈልጉ ሰዎች ነበሩ። እነዚህ ሰዎች ነቢይ ለመምሰል ይሞክሩ ነበር። እነዚህ ሐሰተኛ ነቢያት እግዚአብሔር ሳይናገራቸው ተናግሮናል ይሉ ነበር (ኤር. 5:31፤ 8:10-12፤ 14:13-16)። ከሰዎች ክብር ለማግኘት ብለው መልእክቶችን ይናገሩ ነበር። ወይም ደግሞ ክንጉሠ ሥራ ለማግኘት ማዕረጋቸውን ይጠቀሙ ነበር። ሁለተኛ፣ ሥራቸውን ላለማጣት ሊሉ እግዚአብሔር የሰጣቸውን መልእክት የለውጡ ነቢያት ነበሩ። ለምሳሌ፣ ስለሚመጣው ፍርድ ማስጠንቀቂያ ከመስጠት ይልቅ፣ ሁሉም ነገር ለላም እንደሚሆን ይናገሩ ነበር (1ኛ ነገሥ. 22:1-18፤ ኤር. 14:13-16)። እነዚህ እግዚአብሔር ተናግሮናል እያሉ ሰዎች መስማት የሚፈልጓቸውን ነገሮች ብቻ የሚናገሩት ነቢያት የእውነተኛ ነቢያት ጸር ነበሩ።

34ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዛሬ የቤተ ክርስቲያን መሪ ተግባር ከብሉይ ኪዳን ነቢያት ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው? ለ) ዛሬ መሪዎች ሰዎችን ለማስደለት ሲሉ የትንቢት ተግባራቸውን እንዴት ሊሰውጡ እንደሚችሉ ግለጽ።

ክብሉይ ኪዳን ነቢያት ምሳሌዎች እያሌ ቁም ነገሮችን ልንማር እንችላለን።

1) እግዚአብሔር የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሕዝቡ በሙሉ ልባቸው እርሱን እንዳይክተሉ የሚያደርጉትን ነገሮች እንዲያስጠነቅቁ ይፈልጋል። የሚኖሩበትን ዘመን ማወቅ አለባቸው። የእግዚአብሔርንም ቃል ማወቅ አለባቸው። ሕዝቡ እውነተኛ ያልሆነ ትምህርት ሲቀበል ወይም ሥነ-ምግባራዊ ገጽሕናቸውን ሲያጡ፣ መሪዎች በድፍረት የእግዚአብሔርን እውነት መናገር አለባቸው። በሕዝቡ ዘንድ ተወዳጅነት የማትረፍ ፍላጎታቸው ለዘመናቸው የእግዚአብሔርን እውነት በድፍረት እንዳይናገሩ ሊያደርጋቸው አይገባም። ነገር ግን ለእግዚአብሔር በሚኖሩበት ጊዜ፣ ሌሎች መሪዎችን ጨምሮ ሰዎች እንደሚቃወሟቸው መረዳት አለባቸው። እውነተኛ ነቢያት እውነትን በሚናገሩበት ጊዜ ይሰደዱ ነበር? (ማቴ. 5:11-12ን እንብብ።)

2) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሰዎችን ለማስደለት ብለን እግዚአብሔር እንድንናገር የሚፈልገውን ነገር እንዳንለውጥ መጠንቀቅ አለብን። ሰዎች ስለማይወዱት ወይም ሌሎች ሰዎች ምን ይሉ ይሆን? በሚል ፍርሃት እውነቱን የማንናገር ከሆነ፣ የብሉይ ኪዳንን ሐሰተኛ ነቢያት መለለናል ማለት ነው። በተለይ የቤተ ክርስቲያን የሙሉ ጊዜ እገልጋዮች ሥራቸውን እንዳያጡ ሊፈሩ ይችላሉ።

3) እግዚአብሔር ነቢያትን የጠራው ከተለመዱት መሪዎች ውጭ ነው። ይህንን ባደረገ ጊዜ፣ ሌሎች መሪዎች እገልግሎታቸውን ይቃወሙ ነበር። እግዚአብሔር ለእኛ ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ብቻ ነው የሚናገረው የሚል አሳብ ካለን፣ እግዚአብሔር የጠራቸውንና መልእክት የሰጣቸውን ሌሎች ሰዎች ላንሰማ እንችላለን። እንዲያውም፣ ለእነዚህ ሰዎች የእገልግሎት በር በመዝጋትና ለማቸውን በማጥፋት ወይም ከቤተ ክርስቲያን እንዲባረሩ በማድረግ፣ ቀናተኛነታችንን ልናሳይ እንችላለን። ዛሬም እግዚአብሔር ሰዎችን ከተለመደው የመሪነት፣ መዋቅር ውጭ በመጥራት እዲስ ሥራን ይሰጣቸዋል። እኛስ ለመስማት ፈቃደኞች ነን? ወይስ ሃይማኖተኞች በመሆን በሐዋርያት ሥራ 9:1-6 ሳውል እንዳደረገው ከእግዚአብሔር ጋር እንዋጋለን?

እግዚአብሔር በእነዚህ ነቢያት አማካኝነት፣ ሲመጣ ሰላው አዲስ ቀን፣ ማለትም እዲስ ቃል ኪዳን ስለሚጀመርበት ቀን ተናግሯል (ኢዩ. 2:28-29፤ ኤር. 31:31-34)። ሰብሉይ ኪዳን ቁልፍ መሪዎች ኃይልን የሰጠውና በነቢያት ውስጥ የሠራው መንፈስ ለእግዚአብሔር ተክታዮች ሁሉ ይሰጣል። ከዚህም የተነሣ፣ ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር የነበራቸው ግንኙነት ይለወጣል። በእግዚአብሔር ሕዝብ አመራርም ላይ ለንዳንድ ለውጦች ይደረጋሉ።

4. በብሉይ ኪዳን የሁሉም መሪዎች ኃላፊነት የእግዚአብሔር ሕዝብ እረኝነት ነበር።

በብሉይ ኪዳን ውስጥ፣ ትልቅ የእመራር ጥያቄ አንድ ሰው መሪነት በመያዙ ላይ ሳይሆን፣ እንዴት እየመራ እንደ ሆነ የሚያመለክት ነው። አይሁዶች እመራርን የቀዱት ከዓለም ነበር፣ ይህም የነገሥታት እመራር ነበር። በተጨማሪም የመሪዎችን የአምባገነንነትና እመራርን ለራሰ ጥቅም የማዋልን ሁኔታዎችንም ጨምረው ቀድተው ይሆን? ወይስ የእግዚአብሔርን ሕዝብ የሚመሩት በተለየ አመለካከት ነበር?

35ኛ ጥያቄ፡- መዝ. 23ን አንብብ። ሀ) በዚህ መዝሙር ውስጥ እግዚአብሔር የተገለጸው እንዴት ነው? ለ) መዝሙረኛው እግዚአብሔር ለእኛ ስለሚያደርጋቸው ነገሮች የገለጸቸውን ተምሳሌታዊ ነገሮች ግለጽ። ሐ) መዝ. 78፡71-72ን አንብብ። መዝሙረኛው ዳዊት በአለራኤል ላይ የነበረውን እመራር ምን ብሎ ጠራው?

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምንመለከተው እጅግ የተለመደው የመሪነት ምሳሌ «አረኝነት» ነው። አንድ መሪ ሕዝቡን በኃይል በሚገዛ ንጉሥ ወይም ወታደራዊ ኃይልን በሚጠቀም ወታደር፣ ወይም ሰዎች የራሱን ሥራ አንዲሠሩ በሚያደርግ አስተዳዳሪ አልተመለሰም። ዓለም እመራርን ሲረዳ የኖረው በዚህ መንገድ ነው። የእግዚአብሔር ሕዝብ መሪዎች የእግዚአብሔርን በጎች የሚጠብቁ አረኞች ነበሩ። የሚያሳዝነው፣ አይሁዶች ዓለማዊውን የእመራር ባሕርይ ይኮርጁ ነበር። በብሉይ ኪዳን ሰዎች ንጉሥ ለመሆን ሰዎችን ሲገድሉ ወይም ሌሎችን ለመቆጣጠር ወታደራዊ ኃይል ሲጠቀሙ አንመለከታለን።

ነገር ግን አግዚአብሔር ስለ መሪነት ያለውን ግንዛቤ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጽ የሚያሳየው በጎችን የሚጠብቅ አረኛ ነው። ከዘፍጥረት እስከ ራእይ ድረስ እግዚአብሔር አረኛ፣ ሕዝቡ ደግሞ የአርሱ በጎች መሆናቸውን አናነብባለን። እግዚአብሔር ይህንን ምሳሌ የተጠቀመው ለሕዝቡ ያለውን ልዩ እንክብካቤና እመራር ለማሳየት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር በጎቹን ወደ ልቡ አቅርቦ የሚሸከም አረኛ መሆኑን ይነግረናል (ኢሳ. 40፡11)። ወደ በኋላ ደግሞ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ከበደሉት ብዙ ሕዝብ በተቃራኒ ኢየሱስ መልካም አረኛ መሆኑን እናነብባለን (ዮሐ. 10፡1-

18)። እንዲሁም ደግሞ የትኞቹም ዓይነት መሪዎች (ሽማግሌዎች፣ ነገሥታት፣ ካህናት፣ ነቢያት) አረኞች፣ የተቀሩት ሕዝብ ደግሞ እረኞቹ ሊንከባከቧቸው የሚገቡ በጎች መሆናቸውን እንረዳለን (ሕዝ. 34)። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ላይቀር እመራር የአረኝነት ተግባር መሆኑ ተመልክቷል (1ኛ ጴጥ. 5፡2-3)።

አግዚአብሔር የመሪነትን ምሳሌ ለማሳየት አረኛንና መንጋውን የተጠቀመው ለምንድን ነው? ምናልባትም ይህንን ምሳሌ የመረጠው መጽሐፍ ቅዱሳዊ እመራር ምን እንደ ሆነ በትክክል ስለሚገልጽ ይሆናል። ነገር ግን መጋቢ የሚለው ቃል ምንጭ የሆነውን የአረኛ ምሳሌ ከመረዳታችን በፊት፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አረኛ ምን እንደ ሆነ መመልከት ይኖርብናል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምንመለከተው የአረኛ ተግባር በኢትዮጵያ ውስጥ ከሚታየው የበጎች እንክብካቤ የተለየ ነው።

ብዙውን ጊዜ የተማሩና የሠለጠኑ ሰዎች የአረኝነትን ሥራ ቢገቁም፣ በብሉይ ኪዳን ውስጥ አይሁዶች በጎችን ያረቡ እንደ ነበረ እንረዳለን። ከብቶች ለበረና ሰዎች በጣም አስፈላጊዎች እንደ ሆኑ ሁሉ፣ ለአይሁዶች በጎች ወሳኝ ነበሩ። ኑሯቸው የተመሠረተው በበጎች ላይ ነበር። በጎች የገንዘብ፣ የምግብ፣ የልብስ ምንጭ በመሆን ያገለግሉ ነበር። ለእግዚአብሔር በቀዳሚነት የሚቀርበው የበግ መሥዋዕት ነበር። ለሰዚህ አይሁዶች በጎችን በሚገባ ይንከባከቡ ነበር። ከዚህ በታች አይሁዶች (እና ዛሬም በመካከለኛው ምሥራቅ ያሉት ሰዎች) በጎችን የሚንከባከቡበት ሁኔታ በኢትዮጵያ ካለው ሁኔታ እንዴት እንደሚለይ አንመለከታለን።

ሀ. አረኞቹ የበጎቹ ባለቤቶች ወይም የባለቤቶቹ ልጆች ናቸው። አረኞችን መቅጠር የሚችሉት ሀብታሞች ብቻ ነበሩ። በኢትዮጵያ ውስጥ ከሚታየው በተቃራኒ፣ ባለ በጎቹ ውድ በጎቻቸውን ለትናንሽ ልጆች እምነው አይሰጡም ነበር።

ለ. አረኛው አያንዳንዱን በግ ያውቀዋል። የአያንዳንዱን በግ ሁኔታ፣ በቀላሉ ሊጠፋ ወይም ሊፈራ መቻሉን፣ ወዘተ. . . ያውቃል። እንዲሁም ለአያንዳንዱ በግ ልዩ ስም ይሰጠዋል። ቁጭ

ብሎ በመዳሰስ እንዲተማመኑበት ያደርጋል። ስማቸውን ይማራል፤ ድምጻቸውንም ይስያል።

ሐ. እረኛው በጎቹ ወደሚፈልግበት ስፍራ እንዲደርሱለት ከኋላ ሆኖ በበትር አይመታቸውም ወይም ድንጋይ አይወረውርባቸውም። እረኛው ከበጎቹ ፊት ፊት ይሄዳል። በጎቹ እረኛቸው በሚጠራቸው ጊዜ ወደ ሣር ወይም ወደ ውኃ እንደሚወስዳቸው ያውቁ ነበር። እረኛቸውን መተማመንና መከተል ተምረዋል። አንዳንድ ጊዜ በማጎበረሰቡ ውስጥ ያሉት አያሌ እረኞች በጎቻቸውን በአንድ ስፍራ ያኖሩ ነበር። ጠቀት ወደ ተስያዩ መስኮች በጎቻቸውን በሚያሰማሩበት ጊዜ፣ የበጎቻቸውን ስሞች ይጠራሉ። እነዚህም በጎች ከሌሎች ተሳይተው እረኛቸውን ይከተላሉ። ሌሎች እረኞች ስማቸውን ቢጠሩ አይከተሏቸውም፤ ከእነርሱ ጋር የግል ግንኙነት የላቸውምና።

መ. በአብዛኛው የፍልስጥኤም ክፍል ሣር ማግኘቱ አስቸጋሪ ስለሆነ፣ እረኞቹ ጥሩ ሣር በመፈለግ ብዙ ጊዜ ያሳልፉ ነበር። የኩሬ ውኃ በጎችን ሰበሽታ ያጋልጣቸዋል፤ ወራጅ ውኃም ሊያስምጣቸው ይችላል። ስለዚህ እረኛው ጥሩ የምንጭ ውኃ መርጦ እንዲጠጡ ያደርጋል። የእረኛው ጭንቀት ለበጎቹ ከፍተኛ አንክብካቤ ማድረግ እንጂ የራሱን ምቹት መጠበቅ አይደለም።

ሠ. እረኞች ብዙውን ጊዜ በትርና ምርኩዝ ይይዙ ነበር። በትሩ በጎችን እንደ አንበሳና ተኩላ ካሉት አራዊት ስመከላከል የሚያሰግል ነበር። ምርኩዝ ደግሞ የበጎቹን ሁኔታ ለመርመርና ቁስል እንዳሰጣቸው ለመመልከት በጎቹን ሳብ በማድረግ ወደ ራሱ ለማስጠጋት የሚጠቀምበት ነበር። ቁስል ካለባቸው ዘይት ያፈሰበታል። ይህም ዝንቦች በቁስሎቹ ላይ እንቁላል እንዳይጥሱና ቁስሉ እንዳይባባስ የሚያደርግ ነበር። ዳዊት በትርህና ምርኩዝህ ያጽናኑኛል ማለቱ አስገራሚ አይደለም!

ረ. በጎቹ ጥሩ ሣር ፍለጋ ረዥም ርቀት መጓዝ ስላለባቸው፣ እረኞቹ ከእነርሱ ጋር በሜዳው ላይ አብረው ይቆያሉ። በጎች ማታ ተበታትነው እንዳይጠፉ ለማድረግ እረኛው ከድንጋይ ከምር

ማደሪያ ይሠራል። በየምሽቱ በጎች ወደዚህ ማደሪያቸው ይገባሉ። አይሁዶች በእነዚህ የበጎች ማደሪያዎች በር ላይ በርችን ከማኖር ይልቅ እሳት እንድደው እየሞቁ አዚያው ያድራሉ። ይህ በጎቹ ወጥተው እንዳይጠፉና በአራዊት እንዳይጠቁ ያደርጋል። የዱር አራዊት በጎቹን ሊያጠቁ የሚችሉት መጀመሪያ እረኛውን ማጥቃት ሊችሉ ነው። እረኛው «እናሱን ስለ በጎቹ ያኖራል።»

36ኛ ጥያቄ፡- መዝ. 23 እና ዮሐንስ 10:1-18ን አንብብ። ከዚህ የእረኛና በጎች ምሳሌ እግዚአብሔር ከአኛ ጋር ስላሰው ግንኙነት ምን እንማራለን?

እግዚአብሔር ከማያምኑ ሰዎችና ከአሕዛብ ጋር ባሰው ግንኙነት ራሱን እንደ ንጉሥ ቢገልጽም፣ ለሕዝቡ ራሱን የሚገልጸው እንደ እረኛ ነው። እርሱ እያንዳንዳችንን በግል ያውቀናል። እርሱ ለግል ፍላጎታችን የሚያስብ አምላክ በመሆኑ፣ ችግሮቻችንን ይቋቋምልናል። ወደ በረከትም ስፍራ ይወስደናል። እኛም እንደ እግዚአብሔር ሕዝብ ወደ እግዚአብሔር ቀረብ ብለን ድምጹን ልናውቅና ከሐስተኛ እረኞች ወይም ከስይጣን ድምጽ ልንለይ ይገባናል። እግዚአብሔር እንደሚያስብልን በማስብ ልንከተለው ይገባል። መንገዱ አስቸጋሪ በሚመስልበት ጊዜ ሳይቀር ልንከተለው ይገባል።

በተጨማሪም ይህ የመሪዎች (ሽማግሌዎች፣ ነገሥታት፣ ካህናት፣ ነቢያት) ከእስራኤላውያን ጋር ያላቸው ግንኙነት ምሳሌ ሊሆን ይገባ ነበር (ሕዝ. 34:1-24)። እስራኤላውያን የእግዚአብሔር መንጋ ነበሩ። እነርሱ የገዥዎች ንብረት አልነበሩም። ነገር ግን ነገሥታት፣ ካህናትና ነቢያት የእግዚአብሔርን መንጋ የመንከባከብ ኃላፊነት ነበረባቸው። የሚመሩት ሰራሳቸው ሳይሆን፣ ስሕተት ጥቅም ነበር። ትልቁ ጥያቄ «ሕዝቡ ጤናማ ስመሆን ምን ያስፈልጋቸዋል? በፖስቲቫዊ፣ በመንፈሳዊና በማጎበረሰባዊ መልኩ ምን ያስፈልጋቸዋል?» የሚለው ነበር። እነዚህ መሪዎች ራሳቸውን በመስጠት አመቺ በማይሆንበት ጊዜ ሳይቀር የሕዝቡን ጥቅም ከራሳቸው ማስቀደም ያስፈልጋቸው ነበር። በብሉይም ሆነ በአዲስ ኪዳን ውስጥ የታየው ይኸው የመንፈሳዊ መሪ ምሳሌ ነው።

37ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አብዛኞቹ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የመሪነታቸውን ምላሌ የሚወሰዱት ከአረኝነት ነው ወይስ ከመንግሥት ባለ ሥልጣን? ለ) እንደ መሪ ራሱን ከአለቃ ይልቅ እንደ አረኝ ቢመለከት እንዴት የሚለወጥ ይመስልሃል? ሐ) ሕዝ. 34:1-24! ዘኢ. 10:33 አንብብ። መልካም አረኞች ላልሆኑት መሪዎች አነዚህ ጥቅሶች ምን ማስጠንቀቂያ ይሰጣሉ? ስለ ኢየሱስ አመራር ምን ዓይነት ትንቢቶችን ይናገራሉ?

የሚያላዝነው፣ የእስራኤል መሪዎች አመራርን እንደ ዓለም ተመለከቱ። ይህም የኃይልና የጥቅማ ጥቅም ሰፍራ አድርገው ማየታቸው ነበር። እግዚአብሔር በነቢዩ ሕዝቅኤል በኩል በአይሁድ መሪዎች ደስ አለመሰኘቱን ተናግሯል። ነገሥታት፣ ካህናት፣ ሽማግሌዎችና ነቢያት ሁሉ ለገንዘብ ሲሉ ሕዝቡን በመበደል ላይ ነበሩ። እግዚአብሔር እንደሚፈርድባቸውና ለሕዝቡ የአረኝነትን አገልግሎት የሚሰጠውን ኢየሱስ ክርስቶስን እንደሚያሰነግ ተናገረ።

ሽማግሌዎችና አገልጋዮች የሆንን ሰዎች አረኞች እንድንሆን መጠራታችንን ረስተን ይሆን? ስለ «መሪነት» የምናሰበው ልክ እንደ ዓለማውያን ነውን? እንደ ሽማግሌ፣ ወንጌላዊ ወይም መጋቢ ሆኖ በአረኝነት ለማገልገል መጠራት ትልቅ ዕድል ነው። በተጨማሪም ይህ ትልቅ ኃላፊነት ነው። የመሪነት ሥልጣን የተሰጠን የእግዚአብሔርን ሕዝብ እንድንከባከብ ነው። ስለ ሕዝባችን የሚኖረን አውቀት የሩቅ ሳይሆን የግል ሊሆን ይገባል። በርገራኔ ልንሞላና ፍላጎታቸውን ለማሟላት ልንጥር ይገባል። ከሕዝቡ በምናገኘው ጥቅም ላይ ትኩረት ብናደርግ፣ እንዲሁም ለሰዎች ፍላጎትና መንፈሳዊ እድገት እንደሚያስብ መልካም አረኝ ተገቢውን አገልግሎት ባናበረከት፣ ተጠያቂዎች እንደምንሆን የእግዚአብሔር ቃል ያስጠነቅቀናል። እግዚአብሔር ይቀጣናል። እግዚአብሔርን ለማስደለት ከፈለግን፣ መሪነትን የምንረዳበትን ሁኔታ መቀየር አለብን። ዓለም በአመራር ክብር፣ እንዲሁም መሪነት በሚያመጣው ኃይል፣ ሀብትና ጥቅማ ጥቅሞች ላይ ትኩረት ያደርጋል። በሕዝቡ ላይ አለቃ በመሆን ወይም ክርቀት ለመምራት ሊፈልጉ ይችላሉ። ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመራር ሕይወታችንን ለሌሎች

ጥቅም አሳልፎ መስጠት ነው። በዚህ ዓይነት መንገድ እየመራን ነው? እግዚአብሔር ይርዳን!

38ኛ ጥያቄ፡- በኢትዮጵያ ትምህርት ቤቶች ከመከራታቸው በፊት መሪዎች የሚሠለጥኑት እንዴት ነበር?

5) የመሪነት ሥልጣን በብሉይ ኪዳን፡-

ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር መሪዎችን የሚያሠለጥነው በትምህርት ቤት ብቻ ነው ብለን እናስባለን። እንደ ሰው ብዙ ዓለማዊ ትምህርት ካለው ወይም በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ውስጥ ካልተማረ፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መሪ ሊሆን አይችልም ብለን እናስባለን። እንደ ሰው ብዙ ትምህርት ካለው፣ የተሻለ ይሆናል ብለን እናስባለን።

ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረው ይህንን አይደለም። በመጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር መሪዎቹ የአመራርን ንድፈ-አሳብ ወደሚማሩበት የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ማስገባቱን የገለጸበት ክፍል የለም። ነገሥታት አንደት ነገሥታት መሆን እንደሚቻል ወደሚያስተምሩ ትምህርት ቤቶች አልገቡም፤ ሊቀ ካህናት እንዴት በሊቀ ካህንነት ማገልገል እንደሚቻል ወደሚያስተምር ትምህርት ቤት አልገቡም፤ ነቢያትም አንዲሁ። እግዚአብሔር በተለየ መንገድ ነበር ያሠለጠናቸው። (ማለታወሻ፡- ይህ ማለት ግን መደበኛ የሆነ ዓለማዊ ሥነ-መለኮታዊ ትምህርት መከታተል አያስፈልግም ማለት አይደለም። ይህ ለመሪነት ለሚዘጋጁ ሰዎች ጠቃሚ መሣሪያ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን እግዚአብሔር መሪዎችን በዚህ መንገድ ያዘጋጃል ከሚለው ቅድመ-ግንዛቤአችን [እና ትዕቢታችን] መውጣት አለብን።) በብሉይ ኪዳን ዘመን እግዚአብሔር ሰዎችን ለመሪነት ለማዘጋጀት ሦስት ዐበይት መሣሪያዎችን ተጠቅሟል፡-

ሀ. እግዚአብሔር ሥነ-መለኮታዊ ትምህርት ለመስጠት ቤተ ሰብንና ካህናትን ተጠቅሟል። በዘጸም 6:49 እግዚአብሔር ወላጆች ልጆቻቸውን በጥንቃቄ እንዲያስተምሩ አዝዟቸዋል። እግዚአብሔርን መከተል ማለት ምን ማለት እንደ ሆነ ለማብራራት

ሁሉንም እጋጣሚዎች እንዲጠቀሙ ተነግሯቸዋል። ካህናትም የሰንበት ቀናትን በመጠቀም የእግዚአብሔርን ሕግጋት እንዲያስተምሩ ታዘዘዋል። እንደ ዳዊት ያሉ ሰዎች የእግዚአብሔርን ማንነት የተረዱትና እርሱን መከተል የጀመሩት በዚህ ዓይነቱ ሂደት ነበር።

ለ. እግዚአብሔር የሕይወት ሁኔታዎችን በመጠቀም ሰዎች ሕዝቡን የሚመሩበትን መንገድ አስተምሯል። ዳዊት በጎችን ከአንበሳችና ከድቦች በሚጠብቅበት ጊዜ ሕይወቱን ለበጎቹ መስጠትን ከመማር አንሥቶ ለሕዝቡ ሕይወቱን ስለ መስጠት ጭምር ተምሯል (1ኛ ሳሙ. 17:34-37)። እግዚአብሔር ዳዊት ከላኦል ጋር ባላለፈው መራራ ትግል ውስጥ ለመሪነት መታገል ጥሩ ነገር አለመሆኑን እንዲማር ረድቶታል። እግዚአብሔር አብርሃም ማንንም ለው ከእርሱ በላይ እንዳይወድ ለማለተማር ልጁ ይሰሐቅን አንዲሠዋለት ጠይቆታል። ጌዴዎንም በእግዚአብሔር መተማመንን እንዲማር ለማሰቻል በ300 ወታደሮች ብቻ አንዲዋጋ አድርጓል።

ሐ. እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳን ውስጥ የተጠቀመው እጅግ የተለመደው የመሪነት ሥልጠና ዘዴ ልምድ ያለው መሪ የሚሰጠው ሥልጠና ነበር። አዲሱ ሊቀ ካህናት አባቱን በመመልከትና በአባቱ ክትትል የሊቀ ካህንነትን እገልግሎት በማካሄድ ትምህርት ያገኛል። ሊያሉ አመራርን የተማረው ሙሴን በመርዳት ነበር (ዘጸአ. 24:13-14)። ዳዊት ንግሥናን የተማረው ከላኦል ቤተ መንግሥት ነው። ኤልሳዕ ነቢይነትን የተማረው ነቢዩ ኤልያሰን በመርዳት ነበር።

39ኛ ጥያቄ:- ሀ) ብዙውን ጊዜ መደበኛ የሥነ-መለኮት ትምህርት እግዚአብሔር አንድን ሰው ለመሪነት ለማዘጋጀት የሚጠቀምበት ብቸኛው (አና ምርጡ) መንገድ ነው ብለን የምናሰበው ለምንድን ነው? ለ) እግዚአብሔር ከላይ የተጠቀሱትን ሦስት ነገሮች በመጠቀም አገተን ለአገልግሎት ያዘጋጀህ አንዴት ነው?

40ኛ ጥያቄ:- የሁለተኛና ሦስተኛ ቀን ትምህርቶችን ክልለ። ከብሉይ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ አመራር ልንማር የምንችላቸውን መርሐዎች ዘርዝር።

ማጠቃለያ:- ብሉይ ኪዳን ስለ መሪነት በሚናገሩ ጠቃሚ ትምህርቶች የተሞላ ነው። መጽሐፍ ቅዱሳዊውን አመራር ካልተረዳን ስለ አመራር ዓለምና ባህላችን የሚናገሯቸውን ነገሮች እንከርጃለን። ከብሉይ ኪዳን ዘመን የምንማራቸው ትምህርቶች ከዚህ በታች በማጠቃለያ መልክ ቀርበዋል።

1. መሪነት የሚጀምረው ከቤት ነው። እያንዳንዱ አባት የቤተ ሰቡ መንፈሳዊ መሪ በመሆን ሚሰቱና ልጆቹ እግዚአብሔርን እንዲከተሉ መምራት ይጠበቅበታል። ይሄኛው አመራር በሚገባ ካልተከናወነ፣ ቤተ ክርስቲያን ሁልጊዜም ደካማ መሆኗ የማይቀር ነው።

2. ሁለተኛው እጅግ አስፈላጊ የአመራር ደረጃ ሽማግሌዎች የሚገኙበት ነው። ለሕዝቡ ቅርበት ያላቸውና በሚገባ የሚያውቁቸው መሪዎች ነበሩ። ሽማግሌዎች የሚመረጡት ሰዎች እግዚአብሔርን በሚያስከብር መንገድ እንዲኖሩ ለመምከር ነበር። እነዚህ የእግዚአብሔርን ቃል የሚያውቁና እርሱን ለማስከበር የሚፈልጉ ነበሩ።

3. የመጀመሪያው ዕቅድ ራሱ እግዚአብሔር የሕዝቡ ንጉሥና ካህን እንዲሆን ነበር። ካህናትን፣ ነቢያትን፣ ሽማግሌዎችንና ጊዜ ያዊ የፖለቲካ መሪዎችን በመጠቀም ለሕዝቡ ምሪት ይለጥ ነበር። ነገር ግን ሁልጊዜም እግዚአብሔር ንጉሥ መሆኑን መረዳት ያስፈልጋቸው ነበር። ሕዝቡ ግን የዓለምን የአመራር መዋቅር ለመከተል ፈለጉ። እግዚአብሔርም ንጉሥ እንዲኖራቸው ፈቀደ። ነገር ግን እነዚህ ነገሥታት ሕዝቡን ይበደሉ ነበር። በቤተ ክርስቲያንም እንዲሁ ሰዎች የዓለምን የመሪነት መዋቅር ለመከተል ይፈልጋሉ። ይህ የመሪነት መዋቅር ጥሩ መስሎ ቢታይም፣ የጌላ ጌላ ሕዝቡን የሚጎዳ ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እንደ መሆናችን፣ ሰዎች ለችግሮቻቸው መፍትሔ ለማግኘት ወደ እግዚአብሔር እንዲጠጉ ማበረታታት አለብን። ሰዎች ከንጉሣቸው ከእግዚአብሔር ይልቅ ወደ ሌሎች ሰዎች በመጠጋት መፍትሔ ለማግኘት መጣራቸው አደገኛ ነው።

4. መሪዎች የመሪነትን ተግባር ሳያከናውኑ ሲቀሩና ሕዝቡ የፈለገውን እንዲያደርግ ሲቀዉ፣ ሁሉም ሰው የመሰለውን ያደርጋል። ሕዝቡ ለእግዚአብሔርና ለቃሉ እውነተኛ ሆኖ እንዲኖር ከተፈለገ፣ የማያቋርጥና ገርነት የሞላበት ምሪት መስጠቱ አለፈላጊ ነው። መሪዎች በቀዳሚነት ለዎችን በማዳመጥ የመሪነትን ተግባር በሚያከናውኑበት ጊዜ፣ ምእመናን ከእግዚአብሔር ፈቃድ ያፈነግጣሉ።

5. እግዚአብሔር ሕዝቡን የጠራው እንደ ወጥ እድርጎ እይደለም። አንዳንዶች ወጣቶች ሲሆኑ፣ ሌሎች ደግሞ አረጋውያን ነበሩ። የተማሩና ያልተማሩ፣ ወንዶችና ሴቶች፣ ወዘተ. . . ነበሩ። አንዳንዶች በቀጥታ ወደ መሪነት ሲገቡ፣ ሌሎች ደግሞ ብዙ ጊዜ መጠበቅ ነበረባቸው። እግዚአብሔር ለዎችን ወደ መሪነት የሚያመጣው በተለያዩ መንገዶች ነው። ነገር ግን አያንዳንዱ ለው በልቡ-ውሉነት ለማገልገል በእግዚአብሔር መጠራት አለበት።

6. ውጤታማ መሪ ለመሆን ወሳኙ ጉዳይ ለእግዚአብሔር በመታዘዝ የሚረጋገጥ መንፈሳዊነት ነበር። ከመሪዎች የሚፈለጉት እንደ አካላዊ ጥንካሬ፣ ተከክለኛ ቤተሰብ ወይም ትምህርት ያሉ ነገሮች ሳይሆኑ፣ እምነትና ታዛዥነት ናቸው።

7. በብሉይም ሆነ አዲስ ኪዳን ውስጥ የመሪነት ትልቁ ትኩረት «አረኝነት» ነው። ሕዝቡ እንደ እግዚአብሔር በጎች ሲሆኑ፣ መሪዎች የእግዚአብሔርን በጎች መንከባከብ ያስፈልጋቸው ነበር። መሪዎች በመሥዋዕትነት በማገልገል በጎቹ ጤናማ ሆነው እንዲኖሩ ማድረግ ይጠበቅባቸው ነበር። እንደ አረኛ ለራሱ ሕይወትን ለማቃለል እንደማይጥር ሁሉ፣ መንፈሳዊ አረኞች የሆኑት ሽማግሌዎችም የመሪነትን ተግባር ማከናወን ያለባቸው ለራሳቸው ጥቅም ሳይሆን ለሕዝቡ መንፈሳዊ ጥቅም ነው።

8. ብዙውን ጊዜ የሕዝቡ መንፈሳዊ ሕይወት የሚወለነው በመሪው መንፈሳዊ ሕይወት ነው። መሪዎች በሙሉ ልባቸው እግዚአብሔርን በሚያገለግሉበት ጊዜ፣ ሕዝቡም እግዚአብሔርን ይታዘዛሉ። ነገር ግን ሕዝቡ ራሳቸው ወይም መንፈሳዊነት

የሚጎድላቸው በሚሆኑበት ጊዜ፣ ሕዝቡም እግዚአብሔርን በመተው ከእርሱ ፈቃድ ውጭ ይኖራሉ።

9. እግዚአብሔር ምእመናን ለኃጢአታቸው ተጠያቂ ቢያደርጋቸውም፣ ሕዝቡ ከእውነት በሚርቁበት ጊዜ እብዛኛውን ጥፋት የሚያኖረው በመሪዎች ላይ ነው። በእመዛኙ ሕዝቡ ከእግዚአብሔር የሚርቁት መሪዎቻቸውን ተከትለው ነው።

10. እግዚአብሔር ለዎችን ለተለያዩ ዓይነት አመራሮች ይጠራል። በብሉይ ኪዳን ነገሥታት እንደ ፖሎቲካ መሪዎች ሕዝቡን የማስተዳደር ኃላፊነት ነበረባቸው። ካህናት ሕዝቡን ወደ እውነትና እምልኮ ይመሩ ነበር። ነቢያት በችግር ጊዜ የእግዚአብሔርን ልዩ መልእክት ያስተላልፉ ነበር። በአዲስ ኪዳን ጥናቶችን ውስጥ እንደምንመለከተው፣ ሽማግሌዎች የነገሥታትን አንዳንድ እስተዳደራዊ ኃላፊነቶች ቢጋሩም፣ የነገሥታት ሥራ ለዓለማዊ መንግሥት ተለጥቶአል። ሽማግሌዎች ከካህናት ኃላፊነቶች የተወሰኑትን ወሰደዋል። የእግዚአብሔርን ቃል የማስተማርና ሕዝቡን በእምልኮ የመምራት ኃላፊነት ተጥሎባቸዋል። በተጨማሪም እግዚአብሔር አንዳንድ ለዎች እንደ ነቢያት እውነቱን ለሕዝቡ እንዲናገሩ ያደርጋል። ይህ ትንቢታዊ ሜና በተለይ አዲስ ኪዳን ተጽፎ ከማለቁ በፊት አስፈላጊ ነበር።

11. ብሉይ ኪዳን አዲስ ኪዳን እንደሚጀመር ተሰፋ በመስጠት ይጠናቀቃል። በአዲሱ ቃል ኪዳን፣ የእድሜ ወይም የጾታ ገደብ ሳይደረግ አያንዳንዱ እማኝ እግዚአብሔርን ለመታዘዝ የሚያለችል የመንፈስ ቅዱስ እገዛ ይደረግለታል። ይህም ቀደም ሲል የነበረውን እመራር የሚለውጥ ነው።

41ኛ ጥያቄ:- እነዚህን 11 ዐበይት ነጥቦች ክልሉ። ሀ) ከእነዚህ ነጥቦች መካከል ባህላችን ስለ መሪነት ካለው ግንዛቤ የሚለዩት የትኞቹ ናቸው? ለ) እብዛኞቹ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የሚዘነገሩት ነጥቦች የትኞቹ ናቸው?

አራተኛ ቀን:- ለሳምንታዊ ውይይት በመዘጋጀት የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልሉ።

ሳምንታዊ ስብስባ

የመወያያ ጥያቄዎች:-

1. ሀ) የብሉይና የአዲስ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝቦችን አነጻጽር:: የሚመሳሰሉትና የሚለያዩት እንዴት ነው? ስ) ልዩነቶቹ ዛሬ በቤተ ክርስቲያን አመራር ላይ እንዴት ተጽዕኖ እንደሚያሳድሩ ግለጽ:: ሐ) የቤተ ክርስቲያን አመራር ብዙውን ጊዜ ከአዲስ ኪዳን አውነታዎች ይልቅ በብሉይ ኪዳን አመለካከቶች ላይ ትኩረት የሚያደርገው አንዴት ነው? አዲስ ኪዳን ስለ አመራር የሚናገራቸውን አውነቶች ብንኖር የቤተ ክርስቲያን አመራር እንዴት የሚሰወጥ ይመስልሃል?

2. ሀ) የቤተ ክርስቲያን አመራር የነገሥታትን፣ የአለቆችን፣ ዴሞክራሲያዊ እና ኮሙኒስታዊ መዋቅሮችን ቢከተል ምን ሊመስል እንደሚችል ግለጽ:: በእያንዳንዱ ምሳሌ ውስጥ ውሳኔውን የሚሰጠው ማን ነው? በእያንዳንዱ የአመራር መዋቅር ውስጥ የተራው ሕዝብ ሚና ምን ይሆናል? ስ) በቤተ ክርስቲያናችሁ በሰፋት የሚታየው የትኛው ዓይነት የአመራር መዋቅር ነው? ሐ) በብሉይና አዲስ ኪዳን ውስጥ ስለ መሪነት የተሰጡትን ትምህርቶች ብንከተል መሪነት እንዴት ሊሰወጥ ይችላል?

3. ሀ) እግዚአብሔር አንድ መሪ የቤተሰቡ መንፈሳዊ መሪ ለመሆን ካልቻለ ሽማግሌ ሊሆን አይችልም የሚሰው ለምንድን ነው? ስ) በኢትዮጵያ ክርስቲያን ባሉት በቤታቸው ጥሩ መንፈሳዊ መሪዎች ናቸው ብለህ ታስባለህ? መልስህን አብራራ:: ሐ) ይህ የቤተሰብ አመራር ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ቸል የሚባልባቸውን ሁኔታዎች ግለጽ:: ይህ ችግር ምን ዓይነት ውጤቶችን ያስከትላል? መ) አባት ለቤተሰቡ መንፈሳዊ አመራር ስመሰጠት ምን ሊያደርግ ይችላል?

4. መሪነት በብሉይ ኪዳን ውስጥ ከሚለው ጥናታችን አነዚህን 11 ዐበይት ነጥቦች ክልል:: ሀ) ከአነዚህ ነጥቦች መካከል ባህላችን ስለ መሪነት ካለው ግንዛቤ የሚለዩት የትኞቹ ናቸው? ለ) አብዛኞቹ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የሚዘነገባቸው ነጥቦች የትኞቹ ናቸው?

ትምህርት ሃያ

አንደኛ ቀን

የቤተ ክርስቲያን አመራርና አስተዳደር መዋቅሮች ትምህርት ከእግዚአብሔር ሕዝብ ታሪክ (ክፍል 3 - አዲስ ኪዳን)

አሥር በዓለም እጅግ ኃያላን የሆኑ ሰዎች አንድ ላይ ተሰባስቦ እንበል:: በዚህ ክፍል ውስጥ የአሜሪካ፣ የሩሲያ፣ የእንግሊዝ፣ የፈረንሳይ፣ የቻይናና የሌሎችም ታላላቅ አገሮች መሪዎች ይገኛሉ:: የሰብሰባው ሊቀ መንበር በአሁኑ ስዓት የዓለም ኃያል አገር የምትባለው አሜሪካ ፕሬዚዳንት ናቸው:: ሁሉም መሪዎች ወታደራዊ ኃይላቸውን የሚቆጣጠር የአዲሱ ድርጅት መሪ ሆነው ስመመረጥ መፈሰጋቸውን በመግለጽ ይከራከራሉ:: በክፍሉ ውስጥ ከአሥሩ መሪዎች በስተቀር ሌላ ማንም ሰው አልነበረም:: በድንገት የአሜሪካ ፕሬዚዳንት ብድግ ብለው ሰተቀሩት ዘጠኝ ሰዎች እንደ ሻይ፣ ቡናና ስዕላሳ ያሉትን ነገሮች ማደል ጀመሩ:: ከዚያም ከ ታቸውን አውልቀው ውኃ በባልዲ ቀዱና ከዘጠኙ መሪዎች ፊት በርከክ ብለው ጫማቸውን አወለቁ:: ከዚያም አግራቸውን አጠቡላቸው::

1ኛ ጥያቄ:- ዘጠኙ መሪዎች ለአሜሪካ ፕሬዚዳንት ተግባር ምን ዓይነት ምላሽ የሚሰጡ ይመስልሃል? ለምን? ለ) ዓለም ሥልጣንንና መገልገልን አስመልክቶ አመራርን የምትረዳው እንዴት ነው? ሐ) ፊልጵ. 2:3-11ን አንብብ:: የፖለቲካ መሪዎችን ባሕርይ የነገሥታት ንጉሥና አምላክ የሆነው ክርስቶስ ካሳየው ሁኔታ ጋር አነጻጽር::

ከላይ የቀረበው ምሳሌ ዓለም የሚመስለው አመራር ክርስቶስ ካሳየው የተሰየ መሆኑን ለማመልከት ጠቃሚ ይሆናል የሚል ግምት አለን:: በርግጥ፣ ማንም ሰው በዓለም እጅግ ኃያል የሆነው የአሜሪካ ፕሬዚዳንት በፈቃደኝነት ሌሎችን ሰዎች ይረዳል የሚል ግምት አይኖረውም:: እጅግ ታላቅ በመሆኑ ምክንያት ሌላ ሰው (ምናልባትም ከትናንሽ አገሮች መሪዎች አንደኛው) ተነሥቶ አንዲያገለግል ሊያደርግ ይችላል:: ማንም የአገር መሪ ደግሞ ሌላውን ለማገልገል ሊል ራሱን ዝቅ አያደርግም:: አገልጋዮች ማድ

ረግ ያለባቸው ይህንን ነው። ከዓለም አመለካከት አንጻር መሪዎች ከብራቸውን መጠበቃቸው እስፈላጊ ነው። ይህ የሚገለጸው ደግሞ በከብር ስፍራ ላይ በመቀመጥ፣ ሌሎች አንዲሰሟቸውና እንዲታዘዟቸው በማድረግ አንጂ፣ ሌሎችን በማገልገል አይደለም።

ክርስቶስ ከዚህ ምንኛ የተለየ ነበር! አርሱ መሪነትን የተመለከተው ከብርን እንደ መጠበቅ ሳይሆን፣ በማገልገል መሆኑን አሳይቷል። ክርስቶስ እንዳለው፣ ታላቅ መሪ ለመሆን የሚፈልግ ማንም ቢሆን ሌሎች ታላቅ አገልጋይ ሊሆንና ሕይወቱን አሳልፎ ሊሰጥ ይገባል (ማቴ. 20:26-28)። ስለዚህ፣ በክርስቶስ ዓይን ብዙ ሠራዊትና ሀብት ካለው ከአሜሪካ ፕሬዚዳንት ይልቅ የካቶሊክ መነኩሲት የሆኑት አማሆይ ተሬዛ የሕንድ ለምጻሞችን፣ ማኅበረሰቡ ያገለገላቸውንና ኤድስ ያጠቃቸውን ሰዎች መርዳታቸው የላቀ ግምት ይኖረዋል። ምናልባትም ክርስቶስ በታላቅ መሪነት የሚመለከተው የቤተ ክርስቲያንን የሽማግሌዎች ቦርድ ሳይሆን፣ ነፍሷን ጥላ ቤተ ክርስቲያንን የምታጸዳውን ወይም ቡና የምታፈላውን ምስኪን ሴት ሊሆን ይችላል። መጽሐፍ ቅዱስ አመራርን የሚመለከተው ከባህላችን ግንዛቤ በተለየ መንገድ ነው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አውነተኛ አመራር ምን አንደሚመስል ለመረዳት ከፈለግን፣ የእግዚአብሔር ቃል አስተሳሰባችንን እንዲለውጥ መፍቀድ አለብን።

በታሪክ ሁሉ የእግዚአብሔር ሕዝብ ሊመሩ የኖሩት እንዴት ነበር? ከብሉይ ኪዳን፣ ከአዲስ ኪዳንና ከቤተ ክርስቲያን ታሪክ ስለ አመራር ምን አንማራለን? የታሪክ ትምህርቶች ዛሬ መምራት ስላለብን መንገድ ምን ያስተምሩናል? ታሪክ ለቤተ ክርስቲያን እጅግ ጠቃሚ መሆኑን የሚያሳየው መዋቅር አለ? ለቀጣይ ሁለት ሳምንታት የምናጠናው በእነዚህ ጉዳዮች ዙሪያ ይሆናል።

በትናንትናው ዕለት የብሉይ ኪዳንን የአመራር ሁኔታ አጥንተናል። እግዚአብሔር ሕዝቡን ለመንከባከብ አንዴት የተለያዩ ዓይነት መሪዎችን አንደ ሾመ ተመልክተናል። ባሎች ቤተሰቦቻቸውን፣ ሽማግሌዎች የሕዝቡን ማኅበራዊ ጉዳዮች እንዲመሩ፣ ነገሥታት ፖለቲካዊ መሪዎች አንዲሆኑ፣ ካህናት በሃይማኖታዊ

መሪነት አንዲያገለግሉ፣ እንዲሁም ነቢያት የእግዚአብሔር ቃል አቀባዮች እንዲሆኑ አድርጓል። እነዚህ ሁሉ መሪዎች ራሳቸውን እንደ «አረኞች» በመመልከት፣ የእግዚአብሔርን መንጋ እንዲንከባከቡና ሕዝቡን ለማገልገል ራሳቸውን እንዲለጡ ተጠይቀው ነበር። ነገር ግን አብዛኞቹ መሪዎች አመራር ሲለጡ የነበሩት ባህላቸው የሚነግራቸውን አሳብ በመከተል አንጂ፣ የእግዚአብሔርን ምሪት በመጠበቅ አልነበረም። በብሉይ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ የተጋፈጠው ችግር የብቁ መሪዎች አለመኖር አልነበረም። ችግሩ መሪዎቹ ትክክለኛ ባሕርይና ሕዝቡን የማገልገል ዝንባሌ ያልነበራቸው መሆናቸው ነው።

ኢየሱስ በምድር ላይ በነበረበት ጊዜ የአይሁዶች አመራር።

እግዚአብሔር የእስራኤልንና የይሁዳን ሕዝብ በኃጢአታቸው ምክንያት ሰምርኮ አሳልፎ ከሰጣቸው በኋላ፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ አመራር መለወጥ ጀመረ። ከዚያ በኋላ ከዳዊት ወገን የሆነ ንጉሥ አልነበራቸውም። በምርኮ አገር ላሉ፣ ሽማግሌዎች በሕዝቡ ላይ ማኅበራዊ ቁጥጥር ያደርጉ ነበር (ሕዝ. 8:1)። አይሁዶች በዘርባቤል መሪነት ወደ አገራቸው ሲመሰሉ፣ መጀመሪያ ሦስት ዓይነት መሪዎች ነበሯቸው። ሽማግሌዎች ነበሩ። እነዚህ ሽማግሌዎች ለሕዝቡ ስለ ሰጡት አመራር ብዙም የምናውቀው ነገር የለም። በአሕዛብ ነገሥታት ሥር በአስተዳዳሪነት የሚሠሩ የፖለቲካ መሪዎችም ነበሩ። ለዚህ አብነት ከሚሆኑት መካከል ዘርባቤልና ነህምያ ሲጠቀሱ ይችላሉ። አዲስ በተገነባው ቤተ መቅደስ ውስጥ አምልኮውን የሚከታተሉና ሕዝቡን የሚያስተምሩ እንደ ዕዝራ ያሉ ካህናት አሉ።

ከዕዝራ ዘመን በኋላ፣ የካህናት ሥልጣን ጨምሯል። እነዚህ ካህናት የሃይማኖት መሪዎች በመሆናቸው ብቻ ስላልረኩ የፖለቲካ መሪዎችም ጭምር ሆኑ። ክርስቶስ ከመወሰዱ ከ160 ዓመታት በፊት እካባቢ፣ እንዳንድ ካህናት የፍልስጥኤም ገዥዎች በነበሩት የፋርስ መሪዎች ላይ ዐመፅ እነሃዱ። ለ100 ዓመታት እነዚህ ካህናት የእስራኤልን ፖለቲካዊና ሃይማኖታዊ አመራር ለመቆጣጠር

ቻሉ። ሮማውያን ፍልስጥኤምን ከተቆጣጠሩ በኋላ፣ እነዚህ ካህናት የፖለቲካና የሃይማኖት ሥልጣን ይዘው ለመቆየት ሞክረዋል። ካህናቱ ሽንጎ የተባለው ገዥ ቡድን ለመመሥረት ችለው ነበር።

በክርስቶስ ዘመን የነበሩት ዋና ዋና መሪዎች የሚከተሉት ነበሩ።

1. ሰዲቃውያን፡- እነዚህ የቤተ መቅደሱን አምልኮና ሲቻል ደግሞ የይሁዳን ፖለቲካ የሚቆጣጠሩ ነበሩ። በቡድኖቹ በሥልጣን ላይ ለመቆየት የሚችሉትን ሁሉ ያደርጉ ነበር። ግሪኮች ወይም ሮማውያን አይሁዳውያን ባህላቸውን ቀይረው ይበልጥ እነርሱን እንደሚመስሉ ቢጠይቁቸው፣ እነዚህ ካህናት የተባሉትን ሰማድረግ ፈቃደኞች ነበሩ። ከሀብታም ነጋዴዎችም ጋር በቅርበት ይሠሩ ነበር። ለብዙዎቹ ካህናት ከመንፈሳዊ ንጽሕና በላይ የፖለቲካ ኃይልና ገንዘብ እስፈላጊ ነበር። ሰዲቃውያን እያሱስ በርም ላይ ዐመፅ እንዳይጀምርና እነርሱን ተወቃሽ እንዳያደርጋቸው ይፈሩ ነበር። መሪያቸው እንዳለው፣ ሮም እነርሱንና አገሪቱን ከምታጠፋ ይልቅ፣ እንዲሁ ንጽሕ ስው (እያሱስን) ቢገድሉ ይሻላቸው ነበር (ዮሐ. 11:49-52)። በ68 ዓ.ም. አይሁዶች በርም ላይ ባመፁ ጊዜ፣ ሰዲቃውያን የፈሩት እልቀረላቸውም፣ ተወቃሽ ሆኑ፣ ከመሪነታቸውም ተነሡ። ይህም የሆነው በ70 ዓ.ም. ሮማውያን ኢየሩሳሌምን በደመሰሰቡት ወቅት ነበር።

በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ፖለቲካዊ ወይም አስተዳደራዊ ጫና ሰማሳደር መፈለግና የገንዘብ ፍላጎት እንዴት በመንፈሳዊ አገልግሎቶች ላይ የሚደረገውን ትኩረት እንደሚያዳክም ሰዲቃውያን በምሳሌነት ያሳዩናል። ብዙውን ጊዜ የፖለቲካ መሪዎች የሚያምኑትን ነገር ሕዝቡ ከሚፈልገው አንጻር በማስተካከል ሌሎች ሃይማኖቶችን የመቀበል፣ መንግሥትንና ሀብታም ሰዎችን ሰማስደለት ወይም ሥልጣናቸውን ለመጠበቅና ለመጨመር ይሞክራሉ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በፖለቲካዊ ጉዳዮች ውስጥ ለጥመው በሚገቡበት ጊዜ፣ ከመንፈሳዊ መሪነት ወደ ፖለቲካዊ መሪነት ለመሸጋገር ይፈተናሉ። እነዚህ መሪዎች የሰዲቃውያንን ምሳሌነት እየተከተሉ መሆናቸው ግልጽ ነው።

2ኛ ጥያቄ፡- የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ዛሬም በሰዲቃውያን ጉድጓድ ውስጥ ሊወድቁ የሚችሉባቸውን መንገዶች ዘርዘር።

2. ፈሪሳውያን፡- እነዚህ የብሉይ ኪዳን ሕጎችን በከፍተኛ ጥንቃቄ ለመከተል የሚፈልጉ ሰዎች ነበሩ። የብሉይ ኪዳን ሕጎችን በመጠበቅ እግዚአብሔርን ለማስደሰት በመፈለጋቸው፣ ብሉይ ኪዳን ባዘዛቸው ሕጎች ላይ በመቆየት የሚቆጠሩ ሌሎች ሕጎችን ጨመሩ። ይህንን በምሳሌ ለማብራራት፣ የሰንበትን ጉዳይ እናንሳ። ብሉይ ኪዳን ሰዎች በሰንበት እንዳይሠሩ ያዘዛል። ፈሪሳውያኑ በዚህ ላይ ተመሥርተው ማንም ለው ከአንድ ኪሎ ሜትር በላይ እንዳይጓዝ እዘቡ። እንደ ለው ሁለት ኪሎ ሜትር በጓዘ «ሥራ» እንደ ሠራ ይቆጠራል አሉ። ፈሪሳውያን የፖለቲካ ሥልጣን ፍላጎት ቢኖራቸውም፣ የበለጠ ትኩረት የሚለጡት ለሃይማኖታዊ ሥልጣን ነበር። ሰዎች እንደ «ቅዱሳን» እንዲመለከቷቸው ስለሚፈልጉ፣ ለየት ያለ ልብስ ይለብሱ ነበር። ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ለረዥም ሰዓታት ይጸልያሉ። ተራው ሕዝብ «ራባይ» ወይም መምህር ብሎ እንዲጠራቸው ይፈልጋሉ። አብዛኛው ጥረታቸው የሕዝቡን ክብራታ ማግኘት ነበር። ፈሪሳውያን ራሳቸውን የሚመለከቱት ከተራው ሕዝብ የተሻሉ፣ የበለጠ ቅዱሳንና በእግዚአብሔር ዘንድ የበለጠ ተቀባይነት ያላቸው አድርገው ነበር። ሕዝቡን የሚመሩት በሃይማኖታዊ ኩራት ነበር። ብዙውን ጊዜ ሌት ወይም እንደ ቀረጥ ሰብሳቢ ዓይነት ኃጢአተኛ አለመሆናቸውን በመግለጽ የሚያቀርቡት የፈሪሳውያን ጸሎት ባሕርያቸውን ያሳያል (ሉቃስ 18:9-14)።

እነዚህ መሪዎች የክርስቶስ ቀንደኛ ጠላቶች ነበሩ። ሕጉን ለመጠበቅ ያወጧቸውን ብዙ ደንቦች ሰለማያክብር ነበር የሚጠሉት። ከ«ኃጢአተኞች» እና በማሳበረሰቡ ውስጥ ከተናቁት ሰዎች ጋር አብሮ መሆኑም ያናድዳቸው ነበር። እያሱስ የታወቁ የብሉይ ኪዳን ሕጎችን ይጥሳል የሚል ክስ አቅርበውበት አያውቁም። ራሳቸው የጨመሯቸውን ሕግጋት እንደሚሆኑ ብቻ ነበር የሚናገሩት። ፈሪሳውያን ሃይማኖትን የሚጠቀሙት ለራሳቸው የሕዝብን ክብራታ ለማግኘት እንዲ፡ ከእግዚአብሔር ጋር

መልካም ግንኙነት ለመመሥረት ባለመሆኑ ይነቅፋቸው ነበር። እነርሱም በሽንጎው ውስጥ ባላቸው ሥልጣን ተጠቅመው ከሰዳቃውያን ጋር በመተባበር ኢየሱስን አሰቀሱት።

3ኛ ጥያቄ:- ሀ) ዛሬ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አንደ ፈሪሳውያን ሊያሰቡና ሊተገብሩ የሚችሉባቸውን ምላሌዎች ግለጽ። ለ) መሪዎች እግዚአብሔር ይሠራል ብለው ከሚያስቡት ውጭ የሆኑትን የእግዚአብሔር አሠራሮች አንዴት እንደሚቃወሙ ግለጽ።

የሰዎችን ከበሬታ ለማግኘት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች «መንፈሳዊነታቸውን» ለማሳየት መፈተናቸው ግልጽ ነው። እንዳንድ መሪዎች ወይም ፈሪሳውያን ሰዎችን ለማለደነቅ ብለው ከፍተኛ ትእይንቶችን ሊሠሩ ይችላሉ። ወይም ደግሞ ረዥም፣ ውሰብስብ፣ መንፈሳዊ የሚመስሉ ጸሎቶችን ልንጸልይ እንችላለን። እነዚህ ጸሎቶች ብዙውን ጊዜ «በሃሊ ሱያ» የታጀቡ ናቸው። እንዳንድ ጊዜ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በመጽሐፍ ቅዱስ ሕግጋት ላይ የራሳቸውን ሕግጋት ለመጨመር ይፈተናሉ። (ለምሳሌ፣ ሴቶች የክንፈር ቀለም እንዳይቀቡ፣ ሱሪ እንዳይለብሱ፣ ፊልም ቤት እንዳይገቡ፣ ከቤተ ክርስቲያን ፕሮግራም እንዳይቀሩ፣ ወዘተ. . . የሚጠይቁ ሕጎችን ያወጣሉ።) አንድ የቤተ ክርስቲያን አባል እነዚህን ሕጎች በማይከተልበት ጊዜ፣ መሪዎቹ ይናደዳሉ። እነርሱ ያወጡትን ሕግ ከሚተላለፍ ይልቅ ቢዋሽ፣ ቢያማ ወይም ሰዎችን ባይወድ ይሻላቸዋል። በተጨማሪም የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ብዙውን ጊዜ ከሰዎች ጋር፣ ከሌሎች ወይም ከሽህድራዎች ጋር አብረው ለመሆን ወይም ወደ ቤታቸው ለመጋበዝ አይፈልጉም። ይህ በሰዎች ዘንድ አክብሮት ያሳጣናል ብለው ያሰባሉ። በዚህ ዓይነት የፈሪሳውያን መንፈስ ወደ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ልብ ዘልቆ ይገባል!

3. ጸሐፊት:- ጸሐፊት የሥነ-መለኮት ሥልጠና ያገኙ አይሁዶች ናቸው። ከዕዝራ ዘመን ጀምሮ ጸሐፊት የተባለው የካህናት ቡድን ብሉይ ኪዳንን በጥንቃቄ በማጥናት ላይ ትኩረት ያደርግ ነበር። ከዚያም እንደ ጠበቃዎች መሥራት ቀጠሉ። የፖለቲካና የሃይማኖት መሪዎች የሙሴን ሕግ ትርጉም ለማወቅ

ወደ እነዚህ ሰዎች ነበር የሚመጡት። በኢየሱስ ዘመን በሽንጎው ውስጥ እንደ «ጠበቆች» ይሠሩ ነበር። ይህንንም የሚያደርጉት ለሌ ብሉይ ኪዳን ትምህርት መመሪያ በመስጠት ነበር። ጸሐፊት በእግዚአብሔር ቃል እውቀታቸው ይከራሩ ነበሩ። ለክርስቶስ ጥላቻ ስለ ነበራቸው፣ አላዋቂነቱን ለማሳየት ከብሉይ ኪዳን የተ ወሳሰቡ ጥያቄዎችን ያቀርቡለት ነበር (ማቴ. 15:1-10፣ ማር. 12:18-34)። እርሱም ሕጉን እያወቁ ሕጉን የጻፈውን አምላክ ባለመከተላቸው ይወቅሳቸው ነበር።

4ኛ ጥያቄ:- ሀ) የሥነ-መለኮት ትምህርት የተከታተሉ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የእነርሱን ያህል ትምህርት ያላገኙትን ሰዎች ሊገቡ የሚችሉት እንዴት ነው? ለ) መሪዎች የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርቶች ሊያውቁና የመጽሐፍ ቅዱሱን አምላክ በጥልቀት ላያውቁ የሚችሉትን እንዴት ነው?

የሥነ-መለኮት ትምህርት የተከታተልን ሰዎች የጸሐፊትን እመልካክት ላለመያዝ መጠንቀቅ አለብን። ካልተማሩት ሰዎች እንሻላለን ወይም መንፈሳውያን ነን ብለን ልናስብ እንችላለን! የሁሉንም ሥነ-መለኮታዊ ጥያቄዎች መልስ የምናውቅ ስለሚመስለን፣ ሌሎች ሰዎች የምንናገረውን እንዲለሙና እንዲታዘዙ ልንፈልግ እንችላለን። ይህም ሆኖ መንፈሳዊ ሕይወታችን ደረቅ ሊሆን ይችላል። የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርቶች ልናውቅና የመጽሐፍ ቅዱሱን አምላክ በጥልቀት ከማወቅና ከመውደድ ልንቆጠብ እንችላለን። ይህም ትልቁን ነገር እንድናጣው ያደርገናል። ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳለው፣ እውቀት ሊያስታብየን ይችላል (1ኛ ቆሮ. 8:1-3)። አሰራሳጊው ነገር ብዙ ትምህርት ሳይሆን፣ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን በግል ማወቅና መለማመድ ነው (ፊልጵ. 3:10-14)።

እይሁዶች ባሳቸው ስፍራዎች ሁሉ፣ ምክራብ በተባለ ስፍራ ይሰባሉ ነበር። በቂ ቁጥር ያላቸው ወንድ እይሁዶች ካሉ፣ ምክራብ ይገነቡና የእይሁድ ማኅበረሰብን የሚመሩ ሰዎችን ይመርጡ ነበር። ከምክራቡ ውስጥ እንደ ለው መምህር ወይም ራባይ በመሆን ያገለግላል። ራባይ በእግዚአብሔር ቃል የሠለጠነ ለው መሆን አለበት። ሰዎች በየቅዳሜው ለእምልኮና ትምህርት

የሚመጡት ወደዚህ ምክራብ ነበር። እያንዳንዱ ምክራብ በሌሎች ምክራቦች ላይ የሚደገፍበት መዋቅራዊ አሠራር አልነበረውም። ሁሉንም ምክራቦች የሚያስተባብር አንድ ማዕከላዊ አካል አልነበረም። ለምክራቡ መሠረታዊ መመሪያዎችን የሚስጡት የብሉይ ኪዳን ትምህርቶችና የሃይማኖት መሪዎች ትምህርቶች ነበሩ። በኢየሩሳሌም የሚኖሩ የሃይማኖት መሪዎች በተለያዩ ጉዳዮች ላይ የራሳቸውን አላቦች ሊልኩ ወይም በትምህርታቸው ተጽዕኖ ሊያደርጉ ቢችሉም፣ በምክራቦች ላይ የሚያሳድሩት መደበኛ ቁጥጥር አልነበረም። የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ስቤተ ክርስቲያን ተከላ የምክራቦችን አሠራር ተከትለዋል።

አይሁዶች አንደ ጸሐፊት ወይም ፈሪሳውያን ያሉትን መሪዎች የሚያሠለጥኑት በደቀ መዝሙርነት ነበር። ጸሐፊ ወይም ፈሪሳዊ ለመሆን የሚፈልገው ሰው የአንድ የተከበረ ሃይማኖታዊ መሪ ደቀ መዝሙር ይሆንና የመሪውን ትምህርትና ኑሮ በመመልከት ይማራል። ሐዋርያው ጳውሎስ አጅግ ከታወቁ የአይሁድ የሃይማኖት መሪዎች አንዱ የነበረው የገማልያል ደቀ መዝሙር ነበር (ዮሐዋ. 22:3)። ጳውሎስ ይህንን የደቀ መዝሙርነት ዘዴ በመጠቀም አንደ ጢሞቴዎስ፣ ሲሳስና ቲቶ ያሉትን አገልጋዮች አሠልጥኗል። አነርሱም አግዚአብሔርን ስለ ማገልገል ከጳውሎስ ሕይወትና ትምህርት ለመረዳት ችለዋል።

የመሪነት ትምህርት ከክርስቶስ ሕይወት

አብዛኞቹ መሪዎች ከአመራር ሥራቸው የግል ወይም የፖለቲካ ጥቅም ይፈልጋሉ። ወይም ደግሞ ይህንን ተግባር የሚያከናውኑት በሰዎች ዘንድ መንፈሳዊ ነው የሚል ስም ለማትረፍ ሊሆን ይችላል። ነገር ግን አግዚአብሔር ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ በዓለም ውስጥ አገልጋይ እንዲሆን ነበር የሳከው። ኢየሱስ አምላካዊ የነገሥታት ንጉሥ ቢሆንም፣ አመራርን ያላየው ፍጹም በተለየ መንገድ ነበር።

5ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ፊልጵ. 2:3-11፣ ማር. 10:42-45፣ ዮሐ. 13:1-17ን እንብብ። በአነዚህ ጥቅሶች ውስጥ የኢየሱስን ባሕርይ የሚያሳዩትን ነገሮች ዘርዝር። ስ) አነዚህ ባሕርያት አመራርን የለወውት አንዴት ነው? ሐ)

በአነዚህ ክፍሎች ውስጥ ካነበብኩው አላብ እኛ አመራርን ከምንመለከትበት መንገድ የተለዩ ነገሮች ምን ምንድን ናቸው?

I. ኢየሱስ ስለ አመራር ፍጹም የተለየ አመለካከት ነበረው።

ፍልስጥኤም በተባለች ጌላ ቀር አገር ይኖር የነበረውና ደሀው አይሁዳዊ ኢየሱስ በታሪክ ከማንም በላይ ዓለምን ለውጧል። በዓለም ታሪክ ውስጥ ብዙ ነገሥታት፣ ወታደራዊ አዛዦችና ዝነኛ መሪዎች ታይተዋል። ነገር ግን የኢየሱስን ያህል ዓለምን የለወጠ አንድም የለም። በርግጥ፣ ኢየሱስ አምላክ በመሆኑ ከሰብአዊ መሪዎች የተለየ ነው። ነገር ግን አርሱን በታሪክ ሁሉ የሰዎች ሕይወት ለዋጭ ያደረገው የአመራር ከሀሎቶቹ ሳይሆን፣ የኖረበትና ያስተማረው ፍጹም ልዩ የሆነ የአመራር ግንዛቤ ነው። ፍጹም የለው ልጅ የሆነው ኢየሱስ ፍጹም መሪ ነው። አግዚአብሔርም እያንዳንዱ የቤተ ክርስቲያን መሪ አንዲከተሰው የሚፈልገው ሞዴል (አርአያ) ኢየሱስ ነው። የአርሱን አመራር በበለጠ በተከተልን መጠን፣ አግዚአብሔር እንደሚፈልገው ልንመራ አንችላለን። በአመራራችን የዓለምን አሉቶችና መንገዶች የምንክተል ከሆነ፣ የኢየሱስን ዓይነት አመራር ሳለመስጠት መርጠናል ማለት ነው። (ማስታወሻ፡- ከአነዚህ አላቦች አንዳንዶቹን ስለ መንፈሳዊ ስመራር ባሕርያት በሚናገረው መጽሐፋችን ውስጥ አጥንተናል። ስለዚህ ኢየሱስ ያላያቸውን ልዩ የአመራር መንገዶች ብቻ አጠር ባለ መልኩ አናቀርባለን።)

ሀ. ኢየሱስ የመሪነት ክብር (የአግዚአብሔር ልጅ መሆኑ)

በአኗኗሩና አገልግሎቱ ላይ ተጽዕኖ አንዲያሳድር አልፈቀደም። ማንኛውም ንጉሥ ወይ የንጉሥ ልጅ የክብር ስፍራ ትቶ ባሪያ፣ የተናቀና ሰዎች የሚያገላሉት ለው ለመሆን አይመርጥም። ኢየሱስ ግን ይህንን ነበር ያደረገው። በሰማይ ዘላለማዊ የአግዚአብሔር ልጅ ሆኖ ሳለ ያንን ሥልጣን ትቶ ወደ ምድር በመምጣት እንደ ባሪያ አገለገለ። ይህንንም ያደረገው የአግዚአብሔር ጠላቶች የነበሩትን ኃጢአተኞች ሥጋዊና መንፈሳዊ ፍላጎቶች ለማሟላት በማስብ ነበር።

ምድራዊ እመራርና ክርስቶስ ለክብር የሚላጡትን ለፍራ አነጻጽር። እንደ ዝነኛ መሪ ወደ እንደ ክፍል በሚገባበት ጊዜ፣ ሁሉም አክብሮት ለመስጠት ሲል ብድግ ብሎ ይቆያል። መሪዎች ምርጥ የተባሉ መኪኖች ያጅቧቸዋል። በምርጥ ቤቶች ውስጥ ይኖራሉ። ዝነኛ መሪዎች በፈቃዳቸው ወደ ጎዳናዎች ወጥተው ምንም ነገር ክሌላቸው ለዎች ጋር አይኖሩም። ጫማ ከሚጠርጉ ልጆች (ክሊስትሮዎች) ወይም አንጨት ከሚሸጡ ሴቶች ጋር አይቀመጡም።

የክርስቶስን የመንፈሳዊ እመራር ምላሴነት ለመክተል ክፈለግን፣ በአመራር ክብር ላይ ትኩረት ለሰጥን አይገባም። የአኛ ክብር ማግኘት ትልቅ ጉዳይ መሆን የለበትም። በእብያተ ክርስቲያኖቻችን ብዙውን ጊዜ ሽማግሌዎች ከፊት በማለፊያ ወንበሮች ላይ ተቀምጠው ይገኛሉ። ተጋባዥ ለባኪዎችም ምርጥ የመቀመጫ ስፍራ ይላጣቸዋል። በአንድ በኩል ይህ ባህላዊ ሰዎችን የማክበር ዘዴያችን ነው። እንደ መሪዎች ግን፣ እንዲህ ዓይነቱን የምንጠብቅ ከሆነና ይገባናል የምንለው ክብር በማይሰጠን ጊዜ የምንናደድ ከሆነ፣ የኢየሱስን ዓይነት መንፈሳዊ አመራር ዘንግተናል ማለት ነው። እንደ ኢየሱስ ዓለም ክብር ከሚሰጣቸው ሰዎች ጋር ብቻ ዝምድና መፍጠር የለብንም። ከዚህ ይልቅ ከትልቁ እስከ ትንሹ ሁሉንም ለው ማገልገል አለብን።

6ኛ ጥያቄ፡- የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የሌሎች አገልጋይ ከመሆን ይልቅ፣ የአመራርን ክብር እንዲፈልጉ የሚያደርጉ ሌሎች ነገሮች ምን ምንድን ናቸው?

ለ. ኢየሱስ ገንዘብ በአመራሩ ላይ ተጽዕኖ እንዲያሳድር አልፈቀደም። የምትፈልገውን ማንኛውንም ነገር ወዲያውኑ በምታገኝበት ሀብታም አባት እጅ ነው አንበል ያደግክው። ያንን ሁሉ ሀብት ጥላህ በወር 100 ብር እየተከፈለህና በጎጆ ቤት ውስጥ እያደርክ ወደምታገለግለበት የገጠር ስፍራ ለመሄድ ፈቃደኛ ትሆናለህ? ብዙዎቻችን ይህንን አናደርግም። ይህ የኢየሱስን ዓይነት አመራር አንደማንክተል ያሳያል። ጎዳናዎቿ ወርቅ የተነጠፉባትን መንግሥተ ለማይን ትቶ ወደ ምድር መጥቶ በከብቶች በረት

ውስጥ ተወለደ። በጊላ አንደተናገረው፣ በምድር ላይ ምንም ነገር አልነበረውም - የሚንተራለው ትራስ እንኳ አልነበረውም (ማቴ. 8:19-20)። ኢየሱስ መንፈሳዊ መሪዎች ስለ ቁሳዊ ሀብቶች መጨነቅ እንደሌላባቸው አሳይቷል። ባስማዳረጥ ተከታዮቹ ገንዘብን ሳይሆን እግዚአብሔርንና መንግሥቱን እንዲሹ ነግሯቸዋል (ማቴ. 6:33)። ደቀ መዛሙርቱ ልባቸውን ለምድራዊ ነገሮች ክለጡ፣ የእግዚአብሔር ፍርድ እንደሚጠብቃቸው አመልክቷል (ማቴ. 6:19-21)።

ኢየሱስ አንድ ለው ብዙ ደመወዝ ማግኘቱን ወይም ሀብታም መሆኑን አይቃወምም። ነገር ግን የገንዘብ ጉዳይ እንዲያስጨንቀን አይፈልግም። እግዚአብሔር በሀብት ክባረከን፣ ይህንን ያደረገው መንግሥቱን ለማስፋትና ድሆችን ለመርዳት እንድንጠቀምበት ነው። እግዚአብሔር ድሆች እንድንሆን ከመረጠ፣ እርሱ የሚያስፈልገንን እንደሚለጥ በማወቅ ድህነታችንን ተቀብለን መኖር አለብን። ለትንሽ ደመወዝ እንድናገለግል ብንጠየቅ፣ የገንዘብ ጉዳይ በውሳኔያችን ላይ ተጽዕኖ ማሳደር የለበትም። ስለ ገንዘብ የምንጨነቅ ከሆነ፣ የክርስቶስ ዓይነት መሪዎች አልሆንንም ማለት ነው። ጳውሎስ በማግኘትም ይሁን በማጣት በቃኝ ማለትን ተ ምራክለሁ ብሏል (ፊልጵ. 4:11-13)። የዓለም ዓይነቱ የገንዘብ ጥቅም እስተሳሰብ ለእግዚአብሔርና ለሕዝቡ በምንሰጠው አገልግሎት ላይ ተጽዕኖ እንዳያሳድር መጠንቀቅ አለብን። «ዲግሪ ስላለኝ ዲግሪ ያለው ለው የሚገባውን ደመወዝ ማግኘት አለብኝ» የምንል ከሆነ፣ ክርስቶስ ያሳየውን አመራር መዘንጋታችን አይደለምን? ክርስቶስ እንዲህ የሚል ይመስልሃል? «እኔ የእግዚአብሔር ልጅ ስለሆንኩ፣ ሰእግዚአብሔር ልጅ የሚገባውን ያህል ክፈሉኝ። ይህ ምን ያህል ሊሆን ይችላል? ቢያንስ በቀን እንደ ሚሊዮን ዶላር!» አንድ ጊዜ እንደ ለው ሲናገር እንዲህ አለ። «ዛሬ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያውቁበት መንገድ እስገራሚ ነው። ብዙውን ጊዜ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው ብለው የሚያስቡት ብዙ ደመወዝ አየተከፈላቸው በትልቅ ቤተ ክርስቲያን ማገልገልን ነው።» ያህ ማለት እግዚአብሔር ለዎች የገንዘብ ጥቅምን ትተው እንደ ኢየሱስ እንዲያገለግሉ

አይጠይቃቸውም ማለት ነው? አብዛኞቹ የቤተ ክርስቲያን «ጀግኖች» ዛሬ የሚከበሩት ላገኙት ጥቅም ሳይሆን ለከፈሉት መሥዋዕትነት ነው። እንደ ኢየሱስ የራሱን ጥቅም ሠውቶ ሌሎችን ከማገልገል ይልቅ፣ የዓለምን የገንዘብና የጥቅም መንገድ መከተሉ ምንኛ ቀላል ነው!

7ኛ ጥያቄ:- ማ.ቴ. 9:10-13፤ 11:19፤ ሉቃስ 15:1-2ን አንብቡ። ሀ) የአይሁድ መሪዎች ኢየሱስን የክስሱት ምን አድርገዋል በማለት ነበር? ለ) ኢየሱስ «የኃጢአተኞች ወዳጅ» የተባለው ሰምንድን ነው? ሐ) ኢየሱስ አጅግ ቅዱስ ሆኖ ሳለ ኃጢአተኞች ከእርሱ ጋር መሆን የሚያስደስታቸው ለምንድን ነው? መ) አብዛኞቹ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ማገበረሰቡ ካገለገላቸው ሰዎች ጋር አብሮ ማሳለፍ የሚመቻቸው ይመስልሃል? ለምን?

ሐ. የኢየሱስ አመራር በራሱና ማገበረሰቡ ባገለገላቸው ሰዎች መካከል ልዩነት አልፈጠረም። እርሱ ከሀብታሞች ጋር በመወዳጀት ድሆችን፣ ያልተማሩትን፣ የተናቁትን የማገበረሰብ ክፍሎች፣ ሌቶች ወይም ልጆች ዝቅ አድርጎ አልተመለከተም። እንዲያውም ኢየሱስ ከተራው ሕዝብ ጋር ከፍተኛ ቅርበት ለላ ነበረው፣ የእርሱን ቅዱስነትና የራሳቸውን ኃጢአተኝነት እያወቁ አብረውት ለመሆን ይፈልጉ ነበር። (ዛሬ ስንት ሴተኛ አዳሪዎች ወይም ሽክላ ሠሪዎች ከቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ጋር ለመነጋገር ይደፍሩ ይሆን?) ኢየሱስ ከሌተኛ አዳሪዎች፣ ከቀራጮችና ከሰከራዎች ጋር መሆኑ የአይሁድ የሃይማኖት መሪዎችን አበሳጭቶ ነበር። ኢየሱስ ሁሉንም ሰዎች በእኩል ደረጃ ይወድ ነበር። ድሀ ወይም ሀብታም፣ የተማሩ ወይም ያልተማሩ፣ ወንዶች ወይም ሴቶች፣ ትልልቆች ወይም ልጆች መሆናቸው ምንም ዓይነት የተለየ ስሜት አልፈጠረበትም። ጥሩ ስም ያላቸው ወይም የሌላቸው መሆኑ እንኳን እርሱን አላሳሰበውም። ኢየሱስ ከሌተኛ አዳሪዎች፣ ጠጪዎች፣ ቀራጮች፣ ሰምጸኞች፣ መበለቶች፣ ወዘተ. . . ጋር ግልጽ የሆነ ግንኙነት ነበረው። ለእያንዳንዳቸው የሚያሳየው አክብሮትና አገዛ አንድ ዓይነት ነበር። ፈሪሳውያን ከተናቁት ሰዎች ጋር ለምን ይህን ያህል ጊዜ እንደሚያሳልፍ በጠየቁት ጊዜ፣ የሐኪም ዓላማ በሽተኞችን ማከም መሆኑን ገልጸላቸዋል። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ ኢየሱስ የመጣው ኃጢአተኞችን ለማዳን ነበር። ለሰዚህ ከእነርሱ ጋር

መሆን ነበረበት። ፈሪሳውያንም ኃጢአተኞች ነበሩ። ነገር ግን ኃጢአተኝነታቸውን ለመቀበልና የኢየሱስን ርዳታ ለማግኘት ፈቃደኞች አልነበሩም። ኃጢአተኞቹ ግን መንፈሳዊ ሕመም እንዳለባቸው ያውቁ ነበር። ኢየሱስም ከእነርሱ ጋር ጊዜ በማሳለፍ መንፈሳዊ ችግራቸውን ለመፍታት ፈቃደኛ ነበር።

ሁልጊዜም የዓለም አመራር የሚዛመደው አንድ ሰው በማኅበረሰቡ ውስጥ ካለው ደረጃ ጋር ነው። የተማሩና ሀብታም ከሆኑ፣ ንደኝነታቸውን ለማግኘት እንጥራለን። ከዝነኛ ሰው ጋር ጊዜ ለማሳለፍ እንፈልጋለን። ነገር ግን ያልተማሩና ድሆችን ከንደኝነት ተራ እናርቃለን። ሴተኛ አዳሪዎችን፣ ሌቦችን፣ ሽክላ ሠሪዎችን፣ ወዘተ. . . ደግሞ እንንቃለን። በዚህም ምክንያት ሰርዳታ ወደ እኛ አይመጡም። እኛም ከእነርሱ ጋር ሆነን ለመታየት እንፈልግም። «ሰው ምን ይለኛል?» አንላለን።

ነገር ግን የክርስቶስን የአመራር ምሳሌነት ለመከተል ከፈለግን፣ የዓለምን አመዳደብ መከተል የለብንም። ሰዎችን ሁሉ በእኩል ደረጃ መመልከት አለብን። ሰዎች ሁሉ የእግዚአብሔር ፍጡር መሆናቸውን ስለምናውቅ፣ በእኩል ደረጃ ልናከብራቸው ይገባል። ሀብታም ወይም ድሀ፣ ወንድ ወይም ሴት፣ ከጥሩ ቤተሰብ ወይም ከመጥፎ ቤተሰብ ቢወለዱ፣ የተማሩ ወይም ያልተማሩ፣ የተከበሩ ሥራ ያላቸው ወይም የሌላቸው ቢሆኑ፣ ሰዎችን በእኩል ደረጃ ማክበር አለብን። ያዕቆብ 2:1-13 ከድሆች ይልቅ ሀብታሞችን መምረጥ ኃጢአት እንደ ሆነ ይነግረናል። ይከተረኙ፣ የመንግሥት ሠራተኞችና የተማሩ አባላት ያላት ቤተ ክርስቲያን አንድትኖረን በመጣር የዓለምን የክብር መመዘኛ አየተከተልን ይሆን? ለሽምግልና የምንመርጠውስ በዓለም ዘንድ የተከበሩትን የተማሩና ሀብታም ነጋዴዎችን ይሆን? የምንከተለው የዓለምን ነው ወይስ የክርስቶስን ምሳሌነት?

8ኛ ጥያቄ:- ሀ) ኢየሱስ ሰዎች ከየትኛውም የማገበረሰብ ክፍል ቢመጡ በእኩል የመመልከትን የአመራር ዘዴ ይከተል ነበር። ቤተ ክርስቲያን ይህንን ሰዎችን በእኩል ዓይነት የመመልከት ጉዳይ ቸል በማሰቱ አደጋ ውስጥ ያለች ይመስልሃል? መልሱን አብራራ። ለ) አብዛኞቹ አብያተ

ክርስቲያናት ያልተማሩትና የድሆች አብያተ ክርስቲያናት ከመሆን ይልቅ የተማሩ ለዎች አብያተ ክርስቲያናት ለመሆን የሚፈልጉት ለምንድን ነው? ሐ) ይህ ሰለዎች ለሰምንለጠው ዋጋ ምን ያሳያል?
 9ኛ ጥያቄ:- ማቴ. 20:24-28ን አንብብ:: ሀ) ኢየሱስ ከሁሉም የሚልቅ መሪ ማን ነው አለ? ለ) ማቴ. 20:26-28ን በቃልህ አጥና::

መ. ኢየሱስ መሪነትን ጥቅም የሚገኝበት ነገር ሳይሆን፤ ሕይወትን አሳልፎ መስጠት አድርጎ ነበር የተመሰከተው:: እውነተኛ አመራር ሌሎችን የማገልገል ብቃት እንደ ሆነ ገልጸዋል:: አንድ ሰው ትልቅ መሪ ነው የሚባለው ሰዎችን ብዙ ባገለገለ መጠን ነው:: አገልግሎቱ ሲያንስ፤ እርሱም ታናሽ ይሆናል:: ኢየሱስም ታላቅ መሪ ሲሆን የቻለው ሙሉ በሙሉ ራሱን ለሌሎች አሳልፎ በመስጠቱ ነው:: በጣም ደክሞት ሳለ እንኳን፤ ለዎች የእርሱን ርዳታ በሚፈልጉበት ጊዜ ያገለግላቸው ነበር:: የእክስቱ ልጅ የሆነው መጥምቁ ዮሐንስ በመሞቱ ምክንያት አዝና ሳለ፤ ሰዎችን አገልግሏል (ማቴ. 14:13-14):: ትልቁ የመሪነት እገልግሎቱ የተከሰተው በመስቀል ላይ ነው:: ይህም የሆነው ሰጠሉት ሰዎች ኃጢአት ሕይወቱን በሠዋ ጊዜ ነው::

ኢየሱስ በምድር ላይ ሳለ ከዚህ ዓይነቱ አመራር ጥቅም ያገኘው እንዴት ነው? ዓለም እንደ ጥቅም የምትቆጥረው ምንም ነገር አላገኘም:: ደመወዝ እይክፈለውም ነበር:: መሬትም ሆነ ቤት አልነበረውም:: ጓደኞቹ ሳይቀር በሚፈልጋቸው ጊዜ ርቀውታል:: የኢየሱስ ሽልማት የመጣው በሦስት ነገሮች ነበር::

በመጀመሪያ፤ እግዚአብሔር አብን በመታዘዝ ልቡን እንዳስደሰተ ያውቅ ነበር:: ኢየሱስ ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር አብ በመታዘዝና ለሌሎች ጥቅም በመኖሩ፤ እግዚአብሔር ደስ እንደ ተሰኘበት ያውቅ ነበር:: በአገልግሎቱ መጀመሪያና መጨረሻ አካባቢ እግዚአብሔር አብ በኢየሱስ ደስ መሰኘቱንና እንደሚወደው ተናግሯል (ማቴ. 3:17፤ ማር. 9:7)::

ሁለተኛ፤ ኢየሱስ በአገልግሎቱ ለዎች ከበሽታ፤ ከአጋንንት እስራትና በዋናነት ከኃጢአት ነፃ ወጥተው ሲደሰቱ በመመልከቱ ደስ ተሰኝቷል (ዕብ. 12:2-3)::

ሦስተኛ፤ በሰማይ የዘላለም ሽልማት ይጠብቀዋል:: እርሱ ከሽምቅ ሁሉ በላይ የሆነ ስም ተሰጥቶት ነበር:: ሲቃወሙት የኖሩትን ጨምሮ አንድ ቀን ሁሉም ለእርሱ ክብርን ይሰጣል:: ክርስቶስ በእግዚአብሔር ቀኝ ክብር ተሰጥቶታል (ፊልጵ. 2:9-11፤ ዕብ. 1:3)::

«ምን እገኝ ይሆን?» ከሚለው የዓለም አመራር በተቃራኒ፤ «ተራውን ሕዝብ እንዴት ላገለግል እችላለሁ? ሕይወታቸውን ሰማሻሻል ምን ላደርግ እችላለሁ?» ብለው የሚጠይቁ ብዙዎች አይደሉም:: ኢየሱስ ባሳየን መንገድ ለመምራት ከፈለግን፤ ከሰዎች ጋር መሆን አለብን:: በቀዳሚነት፤ «ችግራቸውን እንዲቀርቡ ላደርግ የምችለው እንዴት ነው?» የሚል ጥያቄ ልናነሣ ይገባል:: የታመሙ፤ የደሽዩ፤ ሥራ የሌላቸው ወይም የግንኙነት ችግር ያሰባቸውን ሰዎች ለመርዳት ከእጠገባቸው መገኘት አለብን:: ምንም እንኳን ይህ ብዙ ሰዓት ቢፈጅብንም፤ እርሻችን ወይም ሥራችን ቢጎዳ፤ የገንዘብ ችግር የሚያስከትልብን ቢሆን፤ የኢየሱስን ምሳሌነት በመከተል ራሳችንን ለሌሎች እሳልፈን መስጠት እሰብን::

ሰመሆኑ ለዚህ ሁሉ ሥራ ሽልማታችን ምንድን ነው? የሚገርመው፤ በአመራር ውስጥ የምናገኘው ትልቁ ደስታ ሰዎች እግዚአብሔር ፍላጎታቸውን በማሟላቱና ለክርስቶስ ባላቸው ፍቅር ሲያድጉና ይህም ከፊታቸው ሳይ የሚያሳርፈውን ደስታ ስንመለከት ነው:: እግዚአብሔር እብና የሞተልን ኢየሱስ በእኛ ደስ መሰኘታቸውን በማወቅ ከየትኛውም ገንዘብ የበሰጠ ውስጣዊ እርካታ እናገኛለን:: አንድ ቀን ጌታ «መልካም አደረግክ ባሪያዬ:: ወደ ጌታህ ደስታ ግባ» ይለናል (ማቴ. 25:21፤ 23):: መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር በሰማይ በታማኝነት ያገለገሉትን ለዎች እንደሚሸልም ይናገራል (ማቴ. 16:27፤ ቁላ. 3:23-25):: በምድር ላይ እገልግሎት መሸነፍንና ሌሎችን ለማገልገል ራሳችንን ዝቅ ማድረጋችንን የማያንጸባርቅ ሲሆን ይችላል:: ብዙውን ጊዜ ደግሞ

በሌሎች የሥራ መስክች የተለማሩትን ለዎች ያህል ገቢ እናገኛም። በመጨረሻው ግን ይህ ልናደርገው የሚገባን ነገር መሆኑን እንረዳለን።

10ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ለዎችን ከማገልገል ይልቅ የዓለምን ምሳሌነት ተከትለው ሰዎች እንዲያገለግሉላቸው ሲፈልጉ የተመለከተከው አንዴት ነው? ለ) እነዚህ መሪዎች ከምእመናኞቻቸው ጋር ያላቸው ግንኙነት ምን ይመስላል? ሐ) በመሪዎችና የመሪነትን ቦታ ለመያዝ በሚፈልጉ ሰዎች መካከል የሚታየው የቅንፃት ስሜት ስለ አመራር የተሳሳተ አመሰካክት እንዳላቸው የሚያሳየው አንዴት ነው? መ) ፍላጎታቸው የቤተ ክርስቲያን ምእመናን ማገልገል ብቻ ቢሆን፣ በቤተ ክርስቲያናቸው የሽማግሌዎች አመራር እንዴት ይለወጥ ነበር?

2. ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያንን ለመቆጣጠር «መዋቅር» አላዘጋጀም።

ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን አንድ ቀን በዓለም ሁሉ እንደምትሰፋፋ እያወቀ መዋቅር አለመዘርጋቱ እስገራሚ ነው። እንደ ቤተ እምነት እንዴት መመሥረት እንዳለበት አላብራራም ነበር። በደቀ መዛሙርቱ መካከል ግልጽ የሆነ የአመራር ዘዴ አልነበረውም። አንዱ ለው ወይም ቤተ ክርስቲያን በሌሎች ላይ የበላይነቱን ያሳየበት ሁኔታም አልነበረም። ኢየሱስ ትኩረት ያደረገው ለእንደ ዓላማ በሚሠሩ ጓደኛዎች መካከል የቅርብ ግንኙነት በመመሥረት ላይ ነበር። ያሰተማራቸው እርሱንና አብን ሰምተው እንዲታዘዙ ነበር። ደቀ መዛሙርቱ እርስ በርሳቸው እንደ ቅርብ ጓደኞች እንዲዛመዱ እስተምሯቸዋል።

ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ እንዴት ቤተ እምነት ሊመሠርቱ እንደሚችሉ ያልነገራቸው ለምንድን ነው? ምናልባትም ውጤታማ አመራር እንዲኖር ትልቁ ነገር የቁጥጥር መዋቅር ማዘጋጀት ሳይሆን፣ እያንዳንዱ ለው በግሉ የኢየሱስ ደቀ መዝሙር መሆኑ እንደ ሆነ ስለ ተገነዘበ ይሆናል። ለዚህ ነው ኢየሱስ የደቀ መዝሙርነትን ምንነት በማስተማር ብዙ ጊዜ ያሳለፈው (ለምሳሌ፣ ማቴ. 8:18-22፣ ሉቃስ 14:25-33)። ደቀ መዛሙርቱ ለዎች የእንደ ቤተ እምነት እባላት እንዲሆኑ ሳይሆን፣ የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት እንዲሆኑ እንዲያግዟቸው እስተምሯል (ማቴ. 28:19)። የኢየሱስ

ደቀ መዛሙርት የሚገኙበት ቤተ ክርስቲያን እምብዛም የመሪዎች ቁጥጥር እያሰፈረጋትም። ምክንያቱም ሁሉም ለው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ሳምቶ ይታዘዛልና።

ኢየሱስ በእገልግሎቱ መጀመሪያ ላይ የመሠረተው መዋቅር 12 ሰዎችን ይፋዊ ተወካዮቹ (ሐዋርያቱ) እድርጎ መምረጡ ነበር። የእነዚህ ሐዋርያት ቀዳሚ ኃላፊነት ሥነ-መለኮታዊ ጉዳዮችን ማብራራት እንጂ፣ በእስተዳደራዊ ቁጥጥር ላይ ትኩረት ማድረግ አልነበረም። እግዚአብሔር ሐዋርያትን የተጠቀመው ቤተ ክርስቲያንን ለመመሥረት ብቻ ሳይሆን፣ እውነትና እውነት ያልሆነውን ነገር ለመወለን ጭምር ነበር። ሐዋርያት አብዛኞቹን የእዲስ ኪዳን መጻሕፍት የጻፉት ከኢየሱስ ጋር በተያያዘ እውነት የሆነውንና ያልሆነውን ነገር ለማሳየትና ኢየሱስን በሚያስከብር መንገድ እንዴት መመላለስ እንደሚገባ ለማመልከት ነበር።

ኢየሱስ ተዋረዳዊ የቤተ ክርስቲያን አመራር መዋቅር ባለመመሥረቱ ጉዳይ ላይ ምን ያህል ትኩረት ማድረግ እንዳለብን ማወቁ እስቸጋሪ ነው። ይህ ማለት ኢየሱስ የፈለገው ቤተ ክርስቲያን ትልቅ ድርጅት ሳትሆን፣ ያልተዋቀረች ኅብረት ሆና እንድትኖር ነው ማለት ነው? ምናልባትም ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን ሁሉን ነገር ለመቆጣጠር የሚፈልጉ ነገሥታትና ካህናት እንዳሏት አስራኤል እንድትሆን አልፈለገም ይሆናል። ምናልባትም የተከታዮቹ እጥቢያዊ ቡድኖች እርሱን እንደ «ራስ» በመለማት በትእዛዛቱ መሠረት አብረው እንዲሠሩ ፈልጎ ይሆናል። ሽማግሌዎቹ (ሐዋርያቱ) ለዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚያከናውኗቸውን ነገሮች ከመቆጣጠራቸው ይልቅ፣ ተከታዮቹ ለዎች ኢየሱስን እንዲከተሉ ይረዷቸው ነበር። ከዚያም አዳዲስ አማኞች ኢየሱስ ባለተማራቸው መንገድ ያገለግላሉ። ይህንንም የሚያደርጉት እንደ «መሪዎች» ሳይሆን ሽማግሌዎች ራሳቸውንና እርስ በርሳቸውን በ«ማገልገል» ነው።

እንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ኢየሱስ ቤተ እምነት አለመመሥረቱ ሥልጣንን ከእጥቢያው ሕዝብ የሚነጥቀውን መዋቅር አለመደገፉን ያሳያል ይላሉ። ሌሎች ደግሞ ኢየሱስ

ይህንን ያደረገው አብያተ ክርስቲያናቸው ለራሳቸው በይበልጥ የሚለማማ መዋቅር እንዲያዘጋጁ ነጻነት ለመስጠት በመፈለጉ ነው ይላሉ። ኢየሱስ በከፍተኛ ደረጃ የተደራጀ ቤተ እምነት በመመሥረቱ ላይ ትኩረት አለማድረጉን በርግጠኝነት መናገር ይቻላል። የእርሱ ትኩረት የኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርትን ማጎበረሰብ መመሥረት ነበር። ሐዋርያቱም ኢየሱስ ቤተ እምነት ለመመሥረት ያለመፈለጉን ተከትለው የሠሩ ይመስላል። ኢየሱስም ሆነ ሐዋርያት እንደ ማዕከላዊ አካል ለሌሎች መመሪያዎችን የሚለጥቡትን ሁኔታ አላመለከቱም። የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች እየተሾሙ የሚያገለግሉበትን የምኩራብ አሠራር ተከትላ ነበር የምትሠራው።

ከዚህ በተቃራኒ፣ ዓለም ለዎች በሥልጣን እርከኖች ላይ ተቆናጥጠው የሚገዙባቸውን መዋቅሮች ታደራጃለች። ውሳኔዎች በአመራር ከፍተኛ ደረጃ ላይ ባሉት ለዎች ይሰጡና በድርጅቱ ውስጥ ወደ ታች እንዲወርዱ ይደረጋል። የዚህ አሠራር ዓላማ ሁሉም ሰው ከላይ ያሉት መሪዎች የሚፈልጓቸውን ነገሮች እንዲያከናውን ማለቻል ነው። አንዲህ ዓይነቱ አመራር ለዎች ድርጅቱ የሚፈልጋቸውን ነገሮች እንዲያከናውኑ በመቆጣጠሩ ላይ ያተኩራል። ይህ አሠራር ደግሞ ለዎች ስጦታዎቻቸውን ተጠቅመው ከፍተኛ ውጤት እንዲያስመዘግቡ አይፈቅድላቸውም።

የሰው ልጅ ተፈጥሮና የሁሉም ድርጅቶች ተፈጥሮ በይበልጥ ለዎችን የሚቆጣጠሩና የሚገድቡ መዋቅሮችን ማዘጋጀት ነው። መሪዎች ምን እየተከናወነ እንዳለና ማን ምን እያደረገ አንዳለ ለማወቅ ይፈልጋሉ። በለዎች አቅጣጫና ተግባራት ላይ ተጽዕኖ ለማሳደር ይፈልጋሉ። ይህ ደግሞ የቤተ ክርስቲያን መዋቅሮቻችን እያደጉና እየተወላለሱ እንዲሄዱ አድርጓቸዋል። እነዚህ መዋቅሮች የበለጠ ለዎችን የመቆጣጠር ዝንባሌ አላቸው። ለዎችም ቢሆኑ አግዚአብሔር መመሪያዎችን እንዲለግባቸው ከመጠየቅ ይልቅ የበላይ መሪዎች ምን ማድረግ እንዳለባቸው እንዲነግሯቸው ይፈልጋሉ።

ምናልባትም ጠንካራ ቤተ እምነት መኖሩ ሰፊተት ሳይሆን ይቻላል። አዲስ ኪዳን ስለዚህ ጉዳይ የሚለው የለውም። ነገር ግን

ጥንቃቄ ካላደረግን፣ የትልቅ ድርጅት አንዳንድ እደጋዎች የለዎችን መንፈሳዊ እድገት ሊያደናቅፉ ይችላሉ።

11ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን እያደገች ስትሄድ ምን ዓይነት መዋቅር መጠቀም አንዳለባት ያልተናገረው ለምን ይመስልሃል? ለ) እንደ መንግሥት የተስያዘ የሥልጣን ደረጃዎች ላይ የተቀመጡ መሪዎችን ያካተተ መዋቅር የሚገኝበት ቤተ እምነት የመመሥረት ጥቅሞች ምን ምንድን ናቸው? ሐ) በዚህ መዋቅር ውስጥ ሊፈጠሩ የሚችሉና መጠንቀቅ ያሰባን አደገኛ ሁኔታዎች ምን ምንድን ናቸው?

3. ኢየሱስ በዘር የሚተላለፍ የአመራር መዋቅር አልመሠረተም።

የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ኢየሱስ ጴጥሮስ ቤተ ክርስቲያንን አንዲቆጣጠር ልዩ ሥልጣን እንደ ሰጠውና ይህም ሥልጣን ከእንዱ ጳጳስ ወደ ሌላው እየተላለፈ አንደሚቀጥል ብታስተምርም፣ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ይህ የኢየሱስ ፍላጎት መሆኑን የሚጠቀም መረጃ እይገኝም። በመጀመሪያ እካባቢ አግዚአብሔር የተለያዩ ቡድኖችን (እይሁዶችን በሐዋ. 2፣ ከፊል እይሁዶች የሆኑትን ለማርያውያን በሐዋ. 8፣ እና በሐዋ. 10) እንደ እኩል አካላት ወደ መንግሥቱ ለማምጣት ጴጥሮስን ቢጠቀምም፣ ሐዋርያት ስጴጥሮስ ቋሚ የአመራር ስፍራ የሰጡት አይመስልም። በሐዋርያት ሥራ 15 በጉባኤው ውሳኔ ላይ የማጠቃለያ አላባችን በማቅረብ እጽንኦት የሰጠውና በኢየሩሳሌሙ ጉባኤ ላይ ሥልጣን የነበረው ያዕቆብ እንጂ ጴጥሮስ አልነበረም። ጴጥሮስ ቤተ ክርስቲያንን ለመቆጣጠር ሐዋርያዊ ሥልጣኑን ለመጠቀም የሞከረበት አጋጣሚ አልነበረም። ከሐዋርያት ወይም ከእዲስ ኪዳን መሪዎች እንዳቸውም ሥልጣናቸውን ከጎላቸው ለሆነ ሰው ወይም ለልጆቻቸው ያስተላለፉበት ሁኔታ አልነበረም። ከሐዋርያት ልጆች መካከል እባቶቻቸው ከሞቱ በኋላ ታላላቅ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የሆኑ ሰዎች አልነበሩም። ከዚህ ይልቅ፣ የቤተ ክርስቲያን አመራር አግዚአብሔር የሚጠይቀውን መንፈሳዊ ብለላትና ባሕርይ ለሚያላዩ ሰዎች ሁሉ ከፍት ነበር።

የብሉይ ኪዳን ነገሥታትና ካህናት ሥልጣናቸውን የሚያገኙት የተጠሉ ነገዶችና ቤተሰቦች ልጆች በመሆናቸው ነበር። ሽማግሌ

ዎች በራሳቸው ነገድ ላይ ሥልጣን ይሰጣቸው ነበር። ኢየሱስ ግን የቤተ ክርስቲያን እመራር በተወለነ ነገድ ወይም ከአባት ወደ ልጅ የሚተላለፍ መሆኑን እልተናገረም። ኢየሱስም ሆነ ሐዋርያት ትኩረት ያደረጉት በመንፈሳዊ የእመራር መመዘኛዎች ላይ ነበር። የየትኛውም ነገድ እባል መሪ ሊሆን ይችል ነበር። እያንዳንዱ ትውልድ መሪዎችን መምረጥ ያለበት በቤተሰብ ውርስ ሳይሆን፣ በመንፈሳዊ ብስለትና ባሕርይ ላይ ትኩረት በማድረግ መሆን አለበት። ኢየሱስ እመራርን ከጎሳና ከቤተሰብ መሠረቶች ውጭ ማድረግ አኛም እንድን ሰው ከሆነ ነገድ ወይም ዝነኛ ወላጅ ካለው ቤተሰብ መምረጥ እንደሌለብን ያሳያል። ኢየሱስ የሰጠን መመዘኛ በመንፈሳዊ ባሕርይ ላይ የተመሠረተ ነው።

12ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የተማሩ፣ ከቤተ ክርስቲያን መሪ ጋር የሆነ ዝምድና ያላቸው ወይም የሆነ ጎሳ አባል በመሆናቸው ብቻ ለመሪነት ሲመረጡ የተመለከትክበትን ሁኔታ ግልጽ። ለ) ይህ በቤተ ክርስቲያን ላይ አስታዊ ውጤቶችን የሚያመጣው እንዴት ነው? ሐ) ኢየሱስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በዘር የሚተላለፍ እመራር ያልመሠረተው ለምን ይመስልሃል? መ) ቤተ ክርስቲያን ብዙ ደረጃዎች ያላቸው መሪዎች የሚገኙባቸውን ብዙ የድርጅት እርከኖች ማዘጋጀቷ የሚያስከትላቸውን አንዳንድ ጥሩ ጥሩ ነገሮች ዘርዘር። ሠ) አስታዊ ነገሮችስ ምን ምንድን ናቸው?

4. ኢየሱስ በተተኪ መሪዎች መካከል የቅርብ ግንኙነቶችን በመመሥረትና እንዴት እንደ እገልጋይ መሪዎች ሊመሩ እንደሚችሉ በማሳየት ነበር መሪዎችን ያሠለጠነው።

ኢየሱስ የመረጠው ከዓለም እይታ እንጻር እምብዛም መሪዎች የመሆን እቅም ያልነበራቸውን ሰዎች ነበር። የተናቁ ቀረጥ ሰብሳቢዎችንና እንደ ዓሣ አጥማጆች ያሉትን ሠራተኞች ነበር የመረጠው። እነዚህ ሰዎች የተመረጡት እይታዎች ያልሠለጠነች ናት ብለው ከሚያስቧት የገሊላ ከተማ ነበር። ይህ ብዙ ኢትዮጵያውያን እንደ ቤንሻንጉል ጉሙዝን ወይም ደቡብ ኦሞን ከሚመለከቱበት ሁኔታ ጋር ተመሳሳይ ነው። እነዚህን 12 ሰዎች ለሦስት ዓመታት ካሠለጠናቸው በኋላ፣ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል በርም ግዛት ሁሉ ወንጌሉን በማሰራጨት ዓለምን ለወጡ።

ኢየሱስ መሪዎችን ለቤተ ክርስቲያን ለማዘጋጀት የእይታዎችን የሥልጠና ዘዴ ነበር የተጠቀመው። እንደ የሃይማኖት መሪ ደቀ መዛሙርት የሚያረራበትን መንገድ ነበር የተጠቀመው። ይህ የኢየሱስ ዘዴ ምን ይመስላል?

1) ኢየሱስ ያስተማረው ከወደፊት መሪዎቹ ጋር በመኖር ነበር። ቀን በቀን እብረውት ነበር የሚኖሩት። ሕይወቱን፣ ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ግንኙነት፣ ባሕርዩንና ከሰዎች ጋር ያለውን ግንኙነት ይመለከቱ ነበር። የጸሎት ሕይወቱን ከተመለከቱ በኋላ ነበር ኢየሱስ ጸሎት እንዲያስተምራቸው የጠየቁት።

2) ሁሉንም ሰው በእንደ ዓይነት መንገድ እልነበረም ያሠለጠነው። ኢየሱስ ከሰዎች ጋር የሚሠራው በደረጃ ነበር። ብዙ ሕዝብ የሚያስተምርባቸው እጋጣሚዎች ቢኖሩም፣ እነዚህ ሁሉ መሪዎች እንዲሆኑ አልጠበቀም። ከሕዝቡ ቀረብ አድርጎ የሚያስተምራቸው 70 ሰዎች ነበሩ። እነዚህን 70 ሰዎች የምጽእቱን የምስራች የሚናገሩ እገልጋዮች አድርጎ ልኳቸዋል (ሉቃስ 10:1-21)። ሐዋርያት የሚላቸው 12 ደቀ መዛሙርትም ነበሩት (ሉቃስ 6:12-16)። እነዚህ ከሌሎች የበለጠ ሥልጠና የተሰጣቸው ሊሆኑ፣ ቤተ ክርስቲያን የመጀመር ኃላፊነትም የተሰጠው ለእነርሱ ነበር። ከ12ቱ መካከል ደግሞ ሦስቱ (ጴጥሮስ፣ ዮሐንስ እና ያዕቆብ) ከእርሱ ጋር የበለጠ ቅርብነት ነበራቸው። እነዚህ ሦስቱ የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ቁልፍ መሪዎች እንዲሆኑ በሚገባ ያሠለጠናቸው ነበሩ (ማቴ. 17:1፣ ማር. 5:37)። በመጨረሻም፣ ዮሐንስ የኢየሱስ ልዩ ኃይኛና ተማሪ እንደ ነበረ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል (ዮሐ. 13:23)።

3) ኢየሱስ ብዙ ሰዎችን ለማሠልጠን ከመሞከር ይልቅ፣ በጥራት ላይ ነበር ያተኮረው። መጀመሪያው እካባቢ በ12 ሰዎች ላይ ትኩረት ማድረግ ጊዜ እንደ ማባክን ሊቆጠር ይችላል። በመቶዎች የሚቆጠሩ መሪዎች የሚፈልቁበትን ትምህርት ቤት ሊመሠርት ይችል ነበር። ዓላማውስ ቢሆን ዓለምን ሁሉ ማዳረስ አይደለ! እንዲህ ቢሆን ግን፣ ከማንኛውም ደቀ መዝሙር ጋር ግላዊ የሆነ ቅርብነት እይታውም ነበር። ብዙ ሕዝብ የሚያስተምር

ክሆነ፤ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ላይ በማተኮር የግል ትምህርቶችን ሊያስተምር አይችልም ነበር። ነገር ግን በጥቂት ሰዎች ላይ በማተኮር በሚገባ ስላሠለጠናቸው፤ ወደ ለማይ ከሄደ በኋላ እርሱ የፈለገውን ባሕርይ በመያዝ ውጤታማ አገልግሎት እካሂደዋል። ውጤታማ ለመሆን ክፈለግክ፤ ብዙ ሰዎችን በመጠኑ ከማሠልጠን ጥቂቶችን በሚገባ ማሠልጠኑ የተሻለ ነው።

4) የኢየሱስ ሥልጠና በንድፈ-አሳባዊ እውቀት ላይ ያተኮረ አይደለም። ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስ ሲሠራ የተመለከቷቸውን ነገሮች ያከናውኑ ነበር። ስለሆነም ስለ እግዚአብሔር መንግሥት ዐበይት እውነቶችን ካስተማራቸውና እንዴት እንደሚያገቡ ካሳያቸው በኋላ፤ ኢየሱስ እውቀታቸውን በሥራ ላይ እንዲያውሉ ልኳቸዋል። ኢየሱስ ለዎች በታማኝነት ማገልገላቸውን ለመፈተን እነስተኛ ሥራ ስጥቶ ማየት እንደሚሻል ያምን ነበር። ታማኝነታቸውን ካሳዩ በኋላ፤ ተጨማሪ ኃላፊነት ይሰጣቸዋል (ማ.ቴ. 25:21፣ 23)።

5) ኢየሱስ የመሪነት ብቃቶችን የመሠረተው በባሕርይ ላይ ነበር። ለእርሱ የተፈጥሮ ክህሎትና መደበኛ ሥልጠና የባሕርይን ያህል አስፈላጊ አልነበሩም። ኢየሱስ ለሰዎች ሥራን የሚሰጠው እንደ ችሎታቸው ነበር - ለእንዳንዶች ብዙ፤ ለሌሎች ደግሞ ጥቂት ኃላፊነት ይለጣቸው ነበር።

13ኛ ጥያቄ:- ሀ) ኢየሱስ ሐዋርያትን ያዘጋጀበትን ሁኔታ ዛሬ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ለማዘጋጀት ከምንፈልግበት መንገድ ጋር አነጻጽር። ለ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ለአገልግሎት ለሰ ማዘጋጀት ከኢየሱስ ምን ምን ትምህርቶችን እንማራለን?

ይህ ዛሬ ዓለም መሪዎችን ለማሠልጠን ከምትፈልግባቸው መንገዶች በብዙ መልኩ ይለያያል።

1) አሁን ያሉት መሪዎች ብዙውን ጊዜ የሚያገለግላቸውን ሰዎች እስከዚህም አያቀርቧቸውም። ሰዎች በቅርበት እንዲያዩላቸውና ሰውር የልብ ፍላጎታቸውን፣ ባሕርያቸውን፣ ወይም ተግባራቸውን እንዲያውቁባቸው አይፈልጉም። መሪዎች ስ

ዎች በቅርበት ካወቁቸው፤ ድክመቶቻችንን በመመልከት ሳያክብሩን ይቀራሉ የሚል ግምት ይኖራቸዋል።

2) አብዛኞቹ የሥልጠና ፕሮግራሞች ንድፈ-አሳብ በማስተማር ላይ ትኩረት ያደርጋሉ። ስለ አመራር «መረጃዎችን» በመስጠት ስዎችን እናሠለጥናለን ብለን እናስባለን። አንድ ሰው እነዚህን መረጃዎች ካወቀ የመምራት ብቃት ይኖረዋል ብለን ስለምናስብ፤ ፈተናችንም ምን ያህሉን መረጃ ያውቀዋል? በሚል አሳብ ላይ የተመሠረተ ነው። በወደፊት መሪዎች ባሕርይ ላይ ብዙም ትኩረት አያደርግም። የኢየሱስን ዓይነት የአገልጋይ መሪ አመለካከት፤ መንፈሳዊ ባሕርይና ብለላት ያላቸውን ሰዎች ብቻ የሚያስመርቅ የሥነ-መለኮት ትምህርት የታለን? ተማሪዎች እንዴት የአገልግሎት ክህሎት እንዲያገኙ ለማስቻል እምብዛም ጥረት አያደርግም። በመደበኛ የትምህርት ቤት ፕሮግራሞቻችን ክህሎትን ለማሳደግ ረጅም ጊዜ ይፈጃል።

3) ሰዎች መደበኛ ትምህርታቸውን እንዳጠናቀቁ ወደ አገልግሎት እናስማራቸዋለን። መጀመሪያ እነስተኛ ኃላፊነት በመሰጠት ግለሰቡ ታማኝነቱንና ትምህርቱን እንዲያሳይ በማድረግ፤ ከዚያ በኋላ ተጨማሪ ኃላፊነት የመሰጠት ልምድ አላዳበርንም። ይህ ደግሞ ቤተ ክርስቲያን አንድ የሥነ መለኮት ምሩቅ በምትቀጥርበት ጊዜ ራሷን ለከሳራ እንድታጋልጥ ያደርጋታል። ግለሰቡ ምን ዓይነት መሪ እንደሚሆንና ሥራው የሚጠይቀውን ኃላፊነት ማሟላት አለማሟላታቸውን ማወቅ አይቻልም። ተመራቂዎቹ የተሰጣቸውን ኃላፊነት ለመወጣት የማይችሉ ሆነው በሚገኙበት ጊዜ፤ የቀጠረቻቸው ቤተ ክርስቲያን ታዝናለች። ሌሎች ደግሞ እንዲህ ዓይነቱ ችግር ውስጥ ላለመግባት ፈርተው የሠለጠነ አገራጋይ ከመቅጠር ይቆጠባሉ። የተሰጣቸውን አመራር ለማሰተናገድ የሚያስችል ባሕርይ ያላገለበቱ አንዳንድ ወጣት አገልጋዮች ለአመራር መንፈሳዊነት የጎደለው ባሕርይ ያሳያሉ።

4) ብዙ አገልጋዮችን ለማስመሪያ እንጠይቃለን። ለአብያተ ክርስቲያኖቻችን በመቶዎች የሚቆጠሩ ምሩቃን ያስፈልጉ የለም? ብለን እናስባለን። ጥቂት ሰዎችን ማሠልጠን ራሱ ውድ ዋጋ

የሚጠይቅ ተግባር ነው። የተቻለንን ያህል ትልቅ ትምህርት ቤት በመገንባት ብዙ ሰዎችን (አብያተ ክርስቲያናትን የመምራት ብቃት ባይኖራቸውም እንኳን) አናስመርቃለን።

5) ለሁሉም ሰው እንደ ዓይነት ሥልጠና እንሰጣለን። በክፍላችን ውስጥ ለሁሉም ሰው እኩል መረጃ እንሰጣለን። አንዳንዶች ያንን መረጃ ሊፈልጉ ቢችሉም፣ አንዳንዶቹ መረጃውን አይጠቀሙም። መምህሩ የበለጠ አምቅ ችሎታ ወይም መንፈሳዊ ግንዛቤ ያላቸውን ሰዎች በመምረጥ የግል የሆነ ትኩረትና ሥልጠና ሊሰጣቸው አይችልም። «ሁሉንም በእኩል ዓይን መመልከት አለብን» እንላለን። ይህ ግን ልዩ ለጠቃ ያላቸውን ሰዎች ለማሳደግ እያስችለንም።

ሰዎችን እንደ ዓለም ዘዴ ማሠልጠኑ ምንኛ ቀላል ነው? ጳውሎስ «እኔ ክርስቶስን እንደምመስል እኔን ምሰሉ» (1ኛ ቆሮ. 11:1) ቢላቸውም፣ እኛ ግን ክሥራችን ያሉት ሰዎች ወደ እኛ እንዲቀርቡና ምን እንደምንመስል እንዲያውቁ አንፈልግም። ለጠቃ ያላቸው ሰዎች ከአጠገባችን እንዲደርሱ እንፈልግም። ምክንያቱም እነርሱ ማገልገል ከጀመሩ፣ ምእመናን እኛን እይስሙንም ብለን እናስባለን። ነገር ግን ፍላጎታችን ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስ እንደምትፈልገው አንድታድግ ቢሆን፣ እግዚአብሔር ብዙ ስጦታ ያላቸውን ሰዎች በሚያመጣበት ጊዜ የበለጠ ደስተኞች እንሆን ነበር። የዓለምን የትምህርት ዘዴ ስለ ለመድን፣ ሰው ሊማር የሚችለው በትምህርት ቤት ብቻ ነው ብለን አናስባለን። መደበኛ ውን የትምህርት መመዘኛ ያሟሉትን ሰዎች ነው የምንፈልገው። ወጣትና ያልተሞከሩ መሪዎችን በመቅጠር ወዲያውኑ በመሪነት እገልግሎት ላይ እናስቀምጣለን። በመንፈሳዊ ባሕርይ ወይም በብሉይት ላይ አምብዛም እናተኩርም። ቀስ በቀስ አነስተኛ ኃላፊነት አየስጠንና በታማኝነታቸው መጠን እያሳደግን እንሄድም።

14ኛ ጥያቄ፡- ከኢየሱስ ሕይወትና ትምህርቶች ስለ አመራር የምንመሰክራቸውን ዐበይት ነገሮች ክልስ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የኢየሱስን የአመራር ምሳሌነት ቢከተሉ አመራር (መሪዎችም ሆኑ መዋቅሮች) እንዴት እንደሚቀየሩ ክልስ።

ኢየሱስ ምሳሌያችን ከሆነ፣ አብያተ ክርስቲያናቶችን በአመራር ረገድ አርሱን ለመምሰል እልቻሉም ማለት ነው። ስለ መሪነት ባለን ግንዛቤ ላይ የዓለምና የባህላችን አመሰካከት ከፍተኛ ጫና ይፈጥርብናል። እግዚአብሔር ይቅር ይበልጃል! ዛሬ ለቤተ ክርስቲያን የሚያስፈልጓት እንደ ዓለም ዓይነት ብዙ መሪዎች አይደሉም። የሚያስፈልጉን ታላቅነታችን በትሕትና ከምናበረከተው አገልግሎት ይመነጫል የሚል እምነት ያላቸው መሪዎች ናቸው። ቤተ ክርስቲያን ኢየሱስ ከሞተ በኋላ በሐዋርያቱ አማካኝነት እንዳደረገችው፣ በዓለም ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ ልታመጣ የምትችላው በዚህ ጊዜ ብቻ ነው።

ሁለተኛ ቀን

15ኛ ጥያቄ፡- መንፈስ ቅዱስ በሁሉም አማኞች ላይ ከመጣ በኋላ በብሉይ ኪዳን ዘመን ከነበሩት አይሁዶች በተለየ የአዲስ ኪዳን አማኞች ያገኛቸውን የተለዩ ነገሮች ዘርዘር።

ኢየሱስ ከሞት ተነሥቶ ወደ ሰማይ ካረገና በአማኞች ውስጥ ይኖር ዘንድ መንፈስ ቅዱስን ክላክ እነሆ 2000 ዓመታት ሊሆኑ ተቃርበዋል። ይህ መንፈስ ቅዱስ በአማኞች ውስጥ የማደሩ ጉዳይ ካመንንበት ጊዜ ጀምሮ ስንሰማው የኖርነው በመሆኑ፣ መንፈስ ቅዱስ እግዚአብሔር ከአማኞች ጋር ባሰው ግንኙነት ላይ የሚያመጣቸውን ታላላቅ ነገሮች ሳናስብ እንቀራለን። አሁን የእግዚአብሔር ሕዝብ በአንድ መልካዓ ምድራዊ አካባቢ የሚኖሩ «ልካላዊ ሰዎች» ሳይሆኑ፣ የኢየሱስ ተከታዮች የሆኑትን ወገኖች ሁሉ የሚያካትቱ «መንፈሳዊ ሰዎች» ናቸው። እግዚአብሔር ከእንግዲህ በአንድ የአይሁድ ጎሳ ላይ ማተኮሩ ቀርቶ፣ ሰዎችን ሁሉ ወደ ራሱ ይስባል። መንፈስ ቅዱስንም ቢሆን የሚለጠው ሕዝቡን እንዲመሩ ለማፈልጋቸው የተወሰኑ ሰዎች ብቻ ሳይሆን፣ ለሁሉም አውነተኛ የኢየሱስ ክርስቶስ ተከታዮች ነው። ሁሉን ቻይ የሆነው እምላክ በእያንዳንዱ አማኝ ልብ ውስጥ የማደሩ አውነተ የእግዚአብሔር ሕዝብ በሚመራበትና በሚተዳደርበት ሁኔታ ላይ ከፍተኛ ልዩነት ይፈጥራል።